

Nagy ünnepi szám ára : 20 fillér.

DEBRECZEN

A. M. N. MUSEUM
NYILAS OSZTÁLYA

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 27—89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG),
27—88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYED-
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGŐ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ.
EGYES SZÁM 10 FILLÉR. VASÁRNAP 20 FILLÉR.

IX. ÉVFOLYAM, 291. SZÁM.

DEBRECEN, 1932 DECEMBER 25., VASÁRNAP.

ÁRA: 20 FILLER

„Békesség a földön“

Irta: Dr. Baltazár Dezső.

Két kézzel kínálkozik az alkalom, hogy a sátán denevérszárnyára reá írja a karácsonyi angyaloknak ezt a gyönyörű üzenetét s át-röpüljön vele alvilági kárörvendézzel a föld felett, amelyen kétezer esztendő múltán sem ennek a szent üzenetnek visszénye tündököl, hanem a visszavonás, harag, gyűlölet szennyes hullámai kavarnak és zugják következetes morajjal az emberek és országok boldogságának halotti énekét.

Valami csodálatos dolog, hogy amikor a vér bizonyosságai útján áldások szoktak születni, amikor a vihar tombolása után tenyésztő esend békéje növeli a gazdagodásokat, akkor a világháború özönvize és dúló viharja után nem mutatkozik semmi anyagi, semmi lelki áldások bizonyossága. A hősök csendesen pihennek és vidáman dicsőülnek meg, az özvegyek, árvák s minden vesztesek lassanként megvigasztalódnak, ha a harcterek és sírok felett »zöldel bokor, zöldel virány«, mint a nagy áldozatok vigasztaló áldásai. De hogyan adna nyugalmat a sír, megdicsőülést a magasság, hogy tudna vigasztalódás drága gyöngyét kitermelni a világfájdalom óriási kagylója, a mikor özönvíz és tomboló vihar után egy temérdek nagyságu sivatag támad, amelyben százezer sósóhaja, sirása, fogcsikorgatása, dühe, ádázata vágtatnak végig mindent kiszikkasztó szélvész ádázataival.

„Békesség a földön«: idézi s kiáltja le a sátán vad kedvteliséssel a karácsony ünnepére. Aztán fád göggel könyveli el, hogy volt valami igaz abban, amikor kihívó vitába szállva a művét bevégzett Teremtővel a maga erejének programját így mutatta be: »Hol a tagadás lábát megveti, világodat meg fogja dönteni«

Belevész abba az ész és legörnyed a lélek, ha megnézi és megérti azt a nagy áldáskincstárát, amelynek kapuját mindenki felé hívogatólag az első karácsony nyitotta meg és ha megnézi és megméri, hogy ebből az áldáskincstárból milyen keveset vettek ki és vittek ki az életbe, mint megvalósulás tényeit az emberek, országok, népek, nemzetiségek.

A mi igazságunk még áll. A mi hitünk nem fogyatkozott el. A kétezer esztendő nagy idő, de röpké pillanat az örökkévalósághoz mérve. Akárhogy tapos kint a nagyvilágban, akárhogy tombol itt benn magyar hazánkban, akárhogy dühöngjön városunk falai között a békesség Krisztusának áldott programja ellen minden szent eszmény romjain a kaján gyűlölet,

mi látjuk a szeretet Jézusát a sátán keltette éjszaka hétszeres leplén keresztül is átvilágítani, halljuk a nagy kufárság és nagy egybezendülés, a nagy ingerkedés és összezapás zaján keresztül is így szólani: „Világosságrul jöttem világra«. A sötét éjszaka temérdek tengere még arra se képes, hogy a szentjános bogárka fényét megvakítsa. Mi tudná tehát a békesség királyának, örök életfejedelmének napszekerét örök felhőbe borítani?

BETLEHEMI PÁSZTOROK.

G. Szabó Kálmán fametszete.

Ha hittel, szeliden, engedelmesen nem fogadjuk be ezt a világosságot, amely minden egyéni, társadalmi, állami és nemzetközi problémát mindig egy igazsággal, egy törvénnyel: a szeretettel tud megoldani, akkor jön minden embernek a hihetetlen nélkülözése, nyomorusága, lelki gyötrelme s ezeknek arán fogja fordítani az oktalan, gőgös, bűnös, utálatos emberiség a maga fejét a világosság s a világosságon keresztül a szeretet s a szereteten keresztül a megváltás felé.

Nemcsak vallási kérdés a Jézus békessége, hanem minden földi viszonylatnak nélkülözhetetlen tényezője. Jaj annak a politikának, amelynek világi kevélysége azt hiszi, hogy a maga erején minden földönförlültség nélkül elboldogul. Nagy megnyugvással és meglepéssel látjuk, hogy hazánk új kormányja, a Gömbös-kormány a béke jegyében összefogott nagy nemzeti egység gondolatával jön. A karácsony szeretetének világosságát vetíti előre útjára. Legyen meggyőződve Gömbös Gyula, ha a

Fekete karácsony

Irta: Hadházy Zsigmond, volt főispán

Mily boldogság volna, ha a keresztényiség e legszebb ünnepén — a békesség és szeretet szent karácsonyán — minden gondolatunk el tudna szakadni az anyagi világtól s lelkünk esdő áhitata elröpülhetne abba a csodás Istenországba, hol örök az igazság és tökéletes a boldogság.

Mily öröm volna megelégedett, vidám lélekkel ünnepelni a tisztá, szép, hófehér krisztusi karácsonyt. Ez volna méltó a Megváltóhoz, ez volna méltó hozzánk — Istent

szerető, — szegény magyarokhoz is.

Amde a holnap sötét gondja, mely ott ül sok-sok millió magyar homlokán, a nyomoruság, mely a nehéz bánat és bajok ezreit rendelte mellénk még hálótársul is, lelkünk szárnyait elvagdossák s mi szárnyaszegetten hullunk alá az anyagi világ rideg valóságába, — a szomorú és sivár hétköznapi fekete karácsonyába.

Abba a világba, hol a bölcsék nem a názáreti Jézust keresik, nem neki hódolnak többé, hanem sóvárgó szemmel mindenütt csak a csillogó aranyat kutatják, mérik szüntelenül, vér- és könnytenger árján hordják-halmozzák hegyekké, reitlik föld alá ronthatatlan és romolhatatlan páncélvárakba, hol őrzöngve rajongva imádják.

Abba a világba, hol e hitvány ére babonás uralma tetszés szerint gyűjti, méri, osztja, vagy semmisíti meg Istennek áldását, korlát nélkül szabja meg értékét, árát az ember verejtékes munkájának s legfőbb morálja: »adós — fizess« embermilliókat, egész nemzetet hajt rabigába és juttat koldustarisznyára.

Ebben a világban nincs és nem lehet fehér karácsony, ebben a világban csak fekete karácsony van.

S valamennyi között a legfeketébb a miénk — szegény magyaroké.

Minket kifosztott és megcsúfolt a világ és hogy el ne pusztuljunk, s rabszolgaként tovább szolgáljunk, uzsorakölcsönként aranyat adott és ennek viseljük rabigáját.

Hiábavaló itt ezer és ezer magyar elme teremő lelke, hiábavaló a sok-sok millió magyar karacélos ereje, hiábavaló a pitymálattól a sötét éjbe nyúló verejtékes munka, ezek nyomán fakadó Istenáldás — nem a miénk.

A miénk csak a lázas, rohanó robotos munka és a sanyaru szegényes élet.

Hófehér kenyereinket magunk s gyermekeink szájából elvonjuk.

nemzet egyetemének javára szeretetben és igazságban bizonyoságoskodó békesség alkotja kormányzati tényei tartalmát, nem lesz szükség semmi szabadság-szentségével ütköző lelki diktatúrára, mert minden magyar lélek önként és szabadon, szent elhatározással és lelkesedve, bátorítva és segítve áll mögötte, mellette, mert minden jó léleknek égbe szálló imádsága is, földre jegyzett célja is, hogy legyen »Békesség a földön«. Legfőképpen a magyar földön.

aranymorzsákért idegeneknek adjuk, Istenáldotta javainkkal ellenségeinket tápláljuk, hogy busás uzsorakamatokkal fizethessük tömlőtartóinkat.

Ósi földünknek már csak jobbágyai, házunknak zsellérei, jószágainknak és minden javainknak csak őrző pásztoraik vagyunk, melyet akkor és úgy vesznek el tőlünk, amikor és ahogy akarják, sőt buta becsülettel önmagunk kínáljuk — uzsorásainknak.

Mikor nemzeti létünk roskadozó pilléreit fenntartani alig bírjuk, amikor állami, egyházi, társadalmi terheink alatt görnyedezünk, — aszkétai önsanyargatásként, — a jövőben is alamizsnát váró koldus-alázatossággal uzsorásainknak még az ingüinket is odaadjuk s öntelt büszkeséggel fogadjuk megelégedésük leereszkedő vállveregetéseit.

(Ugyanakkor aranyhegyeken ülő hatalmas nemzetek kerekén megtagadják nyereséggel használt idegen kölcsönök megfizetését!)

Es nem törődünk vele, hogy naponként százával, ezrével szaporodik a magyar koldustarisznya s milliók feje felett Demokles-kardként ott függ a végzet, hogy talán már holnap, vagy holnapután rájuk kerül a sor.

S mindez azért, mert arany öfelségének az a morálja, az a törvénye, hogy: adós, fizess!

Es ha nincs aranyod, oda kell adni utolsó falatot, jó híred, neved, — szerelmedet, becsületedet, ráadásul mindezeknek az életedet is, mert minden változhatik és el is mulhatik ez árnyékvilágban, — csak az arany hatalma örök, s fekete karácsonyokat osztó morálja marad mind a világ végéig ugyanaz.

Pedig, ha valaki az Isten világán, mi — szegény magyarok — érdemelnénk meg a legszebb, a legfehérebb karácsonyt.

Mi, akik ezer év óta őriztük, óvjuk, védjük testünkkel-lelkünkkel Jézus hitét, igazságát, békéjét és szeretetét.

Mi, akik ezer év óta tenger vérrünk-könnyünk hullatásával oly sokszor végigjártuk a szenvedések minden kálváriáját.

Nekünk jogunk van az élethez, mi megszereztük a jogot a tisztas élethez is, mert mindig Istennel és igazsággal éltünk.

Nekünk, ha élni akarunk, meg kell döntenünk a bennünket fojtogató arany uralmat.

Évéből nem kell nekünk a »sacro egoismus« erkölcsileg ingagatag, de egy nagy nemzet által éppen velünk szemben igénybevett talajára lépni, sőt még a »nemzeti öncélúság« nemzetközileg helybenhagyott jogelvéhez sem kell folyamodni.

Elég nekünk az a törvény, mely el minden művelt nemzet törvénykönyvében, mely kimondja, hogy az uzsora — büncselekmény, melyből nem származhatik jog elkövetőjére.

Ország-világ előtt nyilvánvaló, hogy azok a kölcsönök s minden függvényeik, melyeket kifosztásunk, megcsönkítésünk után szorult helyzetünk kihasználásával borzalmas feltételek mellett ugyan azok folyósítottak számunkra, akik kifosztásunkat s megcsönkítésunkat vagy maguk cselekedték, vagy hozzájárultak, — egytől-egyig uzsorakölcsönök.

Ezeket sem a földi, sem az égi bíró ellenünk soha meg nem ítélteti.

Ezzel szemben csak egyetlen jogos és igazságos kötelességünk lehet: minden további nélkül megtagadni a fizetést kerekén és örök-zó.

Ez a jogos és igazságos gesztus egy csapásra elhárítja sok millió magyar homlokáról a sötét gondot, visszaadja a magyarnak önmagát, hitét, élet- és munkakedvét is.

Ez hozza meg minden buzdítás nélkül a lelkek koncentrációját, harmoniáját, — a lelkek diktatúráját.

Az a bátor, becsületos és bölcs

ember, akinek hatalma van hozzá, aki nem tétoáz, aki mer és cselekszik, aki megszabadítja a magyar földet, a magyar hazát, a magyar lelket az arany babonás uzsorás hatalmától, örökre s kitörölhetetlenül beírja nevét a magyar nép szívébe-lelkébe, mert új apostolként újra elhozza a magyar nép tisztát, szép, hófehér karácsonyát.

A kormányzó 140 elítéltnak kegyelmezett meg karácsonykor

A megkegyelmezettek már meg is kapták az értesítést a kegyelmi tényről.

(Budapest, 1932 dec. 23.) Az igazságügyminiszteriumban már hónapokkal ezelőtt igen sok kegyelmi kérvény érkezett be, amelyben Lázár Andor igazságügyminiszter utján a legfelsőbb helyre, Horthy Miklós kormányzóhoz folyomottak az elítéltek és méltányossági okokra hivatkozva, a kegyelmi jog gyakorlását kérték. Lázár Andor igazságügyminiszter a kegyelmi kérvényekben foglaltakat behatóan átvizsgálta és Thimkó koro-nagybíró javaslatára előterjesztést tett az államfőnek azoknak az elítélteknek megkegyelmezésére, a melyek magatartásukkal részlegesen a büntetés elengedésére, mérséklésére.

Érdemesség alapján bírálta el a kormányzó a kegyelmi kérvényeket és az előterjesztések alapján 140 elítéltnak adott kegyelmet. A kegyelmi tény részben az elítéltek

hátralevő büntetésének elengedésére vonatkozott; vannak a megkegyelmezettek között olyanok, akik még meg sem kezdték büntetésüket és kisebb büntetésüket a kormányzó kegyelme folytán nem kell kitölteniök. Több elítéltnak szabadságvesztés büntetését a legfelsőbb kegyelem utján pénzbüntetésre változtatta át a kormányzó.

A megkegyelmezettek már értesítést kaptak a kegyelmi tényről és azok, akiknek hátralevő büntetését a kormányzó elengedte, ma már elhagyták a fogházat. A többi megkegyelmezettek is értesítést kaptak arról, hogy büntetésüket nem kell kitölteniök. A legmagasabb elhatározás folytán karácsony szent ünnepét mint szabad emberek tölthetik el a kegyelmet nyert elítéltek.

Egy debreceni polgári biztos kálváriajárása hét éven keresztül

Előbb állásvesztésre és 8 napi fogházra ítélték, az újrafelvétel során azonban jögerősen felmentették.

Kánya Lajos debreceni polgári biztos ellen — mint lapunkban már régebben megírtuk — 1925 nyarán eljárás indult azért, mert állítólag a fővárosból és vidékről a debreceni országos vásárokat jött kereskedőktől jutalmat fogadott el az általuk felállítandó sátrak kijelöléséért, ami az ő egyik hivatali teendőjét képezte. — A királyi ügyészség akkor vádat emelt ellene 4 rendbeli vesztegetés vétsége miatt és bár a kir. törvényszék a vádat beigazoltnak nem látva, Kányát felmentette, a debreceni kir. ítéltábla a vádhatóság részéről bejelentett felebezésre a felmentő ítéletet megváltoztatta és a vádlottat 8 napi fogházra ítélté.

Kánya Lajos ártatlanságának tudatában a múlt év őszén megbizta dr. Révi Nándor ügyvédet, hogy a marasztaló ítélet ellen újra felvételi kérelmet adjon be, ami meg is történt. Miután a vizsgálóbíró által kihallgatott hat tanu eskü alatt vallotta és bizonyította, hogy Kánya a sátorhelyek kijelöléséért pénzzutalmat nem kapott s fáradságának és kiadásainak csak némi megtérítéséül jutalmazták őt a kereskedők azért, mert a sátrakat távollétükben felállították

és őriztette, a törvényszék az újrafelvételt elrendelte. Az ősszel megtartott főtárgyaláson a bíróság Kányát a marasztaló ítélet hatályon kívül helyezésével a vád és következményei alól felmentette.

A felmentő újrafelvételi ítélet ellen is felebezéssel élt a királyi ügyészség és ennek folytán az iratokat felterjesztették a debreceni kir. ügyészséghez, ahonnan most érkezett le a határozat, amely a régóta huzódó ügyet végleg eldöntötte. A főügyészség ugyanis a kir. ügyészség által beadott felebezést visszavonta s így a felmentő ítélet jögerőre emelkedett.

A büntető eljárással párhuzamosan fegyelmi eljárás is indult Kánya Lajos polgári biztos ellen, aki akkor már 28 évet töltött a város szolgálatában és a közigazgatási bizottság fegyelmi választmányára hivatali állásától való elmozdításra ítélte és ezt az ítéletet 1930-ban a Belügyminiszter is helybenhagyta. A felmentő büntető ítélet után most Kánya Lajos a fegyelmi ügy újrafelvétele iránt tesz lépéseket, bizva abban, hogy sok hányattatása után ott is megtalálja a maga igazságát és az illetéket hatóságok neki, az immár 70 éves embernek, elégtételt

Ha építtetni akar

és kevés a pénze, keresse fel a

„Takarekhá“ Otthont Alapító R. T. vezérképviselét, Debrecen, Hunyadi-u. 6. sz.

Műltök kedvelik és logyasztják a kiltűnő izű Blokmalt cukorkát!

Blokmalt
Közhűgés és rokcsdség ellen

Megkíméli magát az utánszaktól, ha valódi Blokmaltot kér és csak eredeti csomagban fogadja el.

fognak szolgáltatni állásába való visszahelyezésével, esetleg nyugdíjazásával, amit majdnem egy emberöltőn át teljesített szolgálataért annál is inkább megérdemel, mert nyilvánvaló, hogy az ellene emelt súlyos vád teljesen alaptalan volt.

GYERMEKOTTHONT NYITOTT A PIAC UTCAI EGYHÁZRÉS LEÁNYKÖRE.

A Piac utcai egyházzsész Leányköre a Miklós utcai iskolában gyermekotthont nyitott a szegény gyermekek számára, hol az iskolába ró gyermekeket ebédrel, meleg szobával, vacsorával és felügyelettel látja el. Első nap 21 gyermek volt az otthonnak, de naponként szaporodik azoknak száma, kiket ez áldásban részesít. A felügyeletet a nagy Leánykör tagjai vállalták el, 6k foglalkoznak az ittlévő leánygyermekkel. Az ilyen otthonok nagy áldást hoznak egyháznaknak, stén áldja meg egy a gyermekek lelkét, mint azokét, akik velük foglalkoznak. A Piac utcai Leánykör szokásos Szilveszter-estjét ezidén megtartja a Miklós utcai iskolában. E vidám estén hagedű cimbalom, ének, monolog, szindarab s b. számokat nyújt és minden megjelentnek egy-egy ajándékot. Az idei vigesztet teával köti egybe. Tanegybélelti jegyvűl és műsorul szolgál. Felhívjuk az este olvasóink figyelmét. Részletes műsört a következő számunkban közlünk. Itt jegyezzük meg hogy a gyermekotthon létesítéséhez kik járultak hozzá: özevgy Nagy Bálintné 1 abross. Sesztina Jenő egy nagy fazék. Schlachta János 1 lábas, Bészler és Dávid 1 mosdótál. Horn és Erdélyi 1 viaszosvásson-abross. Kaszanyitzky Endre 1 vizeskancsó, Berger ugyanaz, Mentze, Rosenberg, Epsteinné játék. Beinyáts 2 törülköző. Bíró Árpád 3 méter kolme, Petrik 3 méter kolme.

KARACSONYFA ÜNNEPÉLY A DOHÁNYGYÁRBAN

Lélekelmő ünnepély szinbelye volt péntek délután a dohánygyár elsőemeleti ebédlőterme. Itt gyűlt össze 74 szegény gyerek a hatalmas karácsonyfa alatt, hogy a tisztviselők és munkások adakozásából, mintegy 400 P értékű ajándékot átvegyék. A Himnusz elhangzása után Nagy Imre előnk megnyitja az ünnepélyt. Majd Mezei Béla ref. lelkész vallásoságtól áthatott szavakkal kéri a megjelenteket, hogy ne az adományok értékét, hanem az a szerető kezét nézzék, amely adja. Ezután Ale Jucika szavalja el »Angyol szállt le« c. verset. A következőkben a dohánygyári vegyeskar ragadja magával a hallgatóságot. Majd Székely János nyug. államtitkár magasszárnyalású beszédével ragadja magával a megjelenteket. Ezután Nagy Imre bejelenti Sz. Várady Gyula nyug. plébános betegsége miatt való távollmaradását s egyben tolmácsolta szavait. Majd a dalárda következik s ezután Kocsis Iucika és Szilágyi Ilonka szavalatai következnek, majd sor kerül a kiosztásra, melynek során 47 pár cipő, 13 fu. és 14 leányruha került kiosztásra, mely után Nagy Imre köszönetet mond a főszívű adakozóknak. Az ünnepélyt a szózat zárta be, melyet a dalárda adott elő Kollventz Rezső kar-nagy vezetésével.

Szabó Sándor a balmazújvárosi gyilkos az édesapjától értesült a jogerős halálos ítéletről

A gyilkos az anyai jussát apjára hagyta. — Mikor megtudta, hogy legfelső fokon is halálra ítélték bort, cigarettát és enniválót kért, mert szeretné a hátralevő időt jól tölteni. — Cseh Ferenc szokási gondolatokkal foglalkozik s ezért megvasalták.

A börtönökben azokat szokták primadonnáknak hívni, akik a leg súlyosabb bünt követték el s a legnagyobb büntetést kapták. A gonosztevők ideológiájában például egy gyilkost bizonyos nimbusz vesz körül és ha félnek is tőle, azért úgy tekintenek rá, mint valami különleges lényre.

A debreceni ügyészség fogházának is meg van a maga »primadonnája«. Sőt nem is egy van, hanem kettő. Az egyik Szabó Sándor, a balmazújvárosi háromszoros gyilkos, a másik pedig Cseh Ferenc, aki ez év szeptemberében Mipepércs alatt a volt szeretőjét gyilkolta meg.

Szabó Sándor az apjától tudta meg, hogy a Kuria is halálra ítélte.

Mint ismeretes, Szabó Sándor, a balmazújvárosi gyilkos, aki egy tehén áráért három életet oltott ki, már tavaly július óta a debreceni kir. ügyészség fogházának a lakója. Szabót a törvényszék köztől általi halálra ítélte s ezt az ítéletet úgy a tábla, mint a Kuria helybenhagyta. Az íratokat a Kuria karácsony hetében terjesztette fel a kormányzó kabinetirodához.

A halálra ítélt Szabó Sándor.

Szabó Sándor nagyon félt a felakasztástól s ezért már a törvényszéki főtárgyalás előtt örültséget szimulált. A bíróság el is rendelte szakértői megfigyelését, melynek során az elmeorvosok megállapították, hogy a gyilkos épeszü és teljesen beszámítható. Szabó a nyár folyamán öngyilkossági kísérletet követett el, de az őt észrevette a dolgot és még idejekorán levágta az ingéből font kötélről.

A kuriai ítéletet az apjától tudta meg a gyilkos. A kuriai tárgyalásra ugyanis nem vitték el a vádlottat, aki még az utolsó időkben is abban reménykedett, hogy a legfelsőbb bíróság életfogytiglanra fogja átváltoztatni a halálos ítéletet. A tárgyalás december 7-én volt s annak eredményét a másnap megjelent debreceni lapok már részletesen közölték. A gyilkos öreg édesapja szintén a lapokból értesült arról, hogy rossz útra tévedt fiát jogerősen halálra ítélték. Fogta magát és bejött Debrecenbe, ahol az ügyészségtől enge-

délyt kért, hogy fiával beszélhessen.

Szabó Sándor ekkor és az édesapjától tudta meg, hogy a Kuria is halálra ítélte.

A gyilkos végrendelete.

Ez alkalommal megindító jelenet játszódott le az apa és a bűnös fiú között. Mikor Szabó Sándor az apja szájából hallotta meg, hogy vége mindennek, nincs menekvés, csaknem összeroskadt. Ráborult az apjára és hangosan sírt. Alig lehetett lecsendesíteni. Mikor azután mindkét ember erőt vett magán, Szabó Sándor halkán szólt az apjának:

— Apám, ami az anyám részéről jutott volna juss, azt teneked hagyom... Boldoguli jobban, mint én boldogultam.

Az öreg elsírta magát, mire a fiú is újból felzokogott. Tavaly földéhségből, kapzsiságból ölte meg nagynénjét, Kecskés Sándornét és annak két kisfiát s most az a pár hold föld örökre kiesszik alóla. Az apjával való beszélgetés alatt bizonyosan eszébe jutott Szabó Sándornak, hogy kár volt azon a júliusi éjszakán a bűnös ösztönökre hallgatni...

A látogatás alkalmával a két ember sokáig beszélgetett egymással a fogházor felügyelete mellett. A gyilkos megmondotta, hogy melyik holmiját kire hagyja és arra kérte az apját, hogy tartsák meg emlékeztükben. Ezután elbuesztak egymástól. Mindkettőjük szeme könnyel volt tele... Talán ez volt az apa és a fiú utolsó találkozás.

Szabó Sándor óhajtásai a felakasztás előtt.

Mikor az öreg Szabó elbuesztott fiától, az kihallgatást kért a fogház gondnokától, Kovács Gyulától. Szabó Sándor a kihallgatás alkalmával előadta, hogy tudomása van a Kuria halálos ítéletéről. Már látja, hogy nem kerülheti el az akasztófát, éppen azért az a kérése volna, hogy azt az időt, ami még hátra van, jól tölthesse el.

Ezután előadta kívánságait. Bort, cigarettát, sok enniválót és pénzt kért a gondnoktól, mert sze-

TELEFUNKEN

ajándék

TELEFUNKEN

vevőknek

Nem csereakció
Nem árcsökkentés

NE FÉLJEN A NAGYADÓTOL, A TELEFUNKEN

2 közkedveff
készülék:

DIADAL

a nagydótonál is biztosítja a szelektív külföldvétele!

Minden vevő, aki 1933 jan. 2-ig

árjegyzéki, szigorúan szabott áron vevőkészüléket vásárol

a 121 W. 2+1-hez

1. Arc. 91,

a 340 W. 4+1-hez

1. Arc. 91 luxus

hangszóróit kap ingyen karácsonyi ajándékul!

Egyed-
árusító: **SOLTÉSZ, Kálvin-tér 2.** (Református Nagy-
templomtól jobbra)

retne egyszer bőségesen jóllakni. Továbbá azzal a kérelemmel állott elő, hogy adjanak neki tintát, papirost, hogy írhasson haza Balmazújvárosra.

Mivel a szabály tiltja, hogy a foglyoknak bort, pénzt vagy cigarettát adjanak, Kovács Gyula gondnok kijelentette Szabónak, hogy kérésének első részét nem teljesítheti, a másik részét azonban igen. Adatott a foglynak tintát, tollat és papirost s azóta Szabó Sándor állandóan levelet ír. Főleg enniválót kér hazulról és apjának boldog karácsonyi ünnepeket kívánt.

Cseh Ferenc megvasalva ül cellájában.

A másik »primadonna«, Cseh Ferenc, egészen más természetű, mint Szabó Sándor. Míg ez gyakran sír, idegeskedik és nyugtalanul viselkedik, addig Cseh Ferenc rendkívül nyugodt és hallgató. Már a törvényszéki tárgyaláson is kijelentette, hogy megnyugszik az életfogytiglani fegyházban, csak vigyék el Debrecenből. Itt állandóan körülötte kísértének a múltak árnyékai s itt lakik az a lány is, akiért eltette láb alól Szathmári Zsófiát.

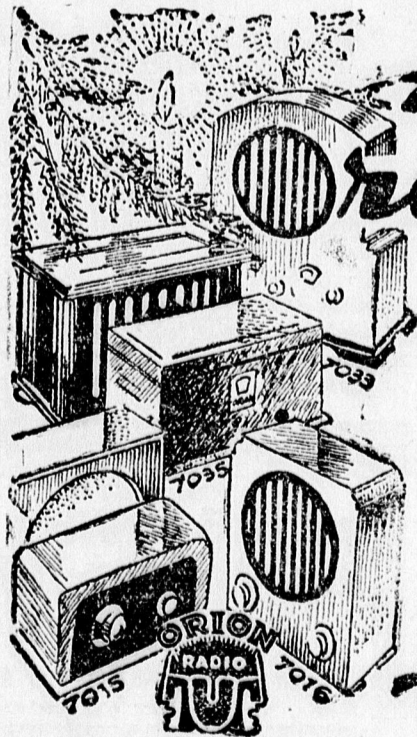
Az utóbbi időkben azonban bizonyos változást vettek észre Cseh

Ferenc viselkedésén. A rabokat egyébként is el szokta fogni valami sajátságos nosztalgia a szabad világ után s ez a szabadság utáni vágy néha betegséggé fajul. A fogoly mindent elkövet, hogy megszökhesse s a legegyszerűbb rab is bámulatosan találékony lesz. Ezt a különös nosztalgia vették észre Cseh Ferencen, aki állandóan a cellája ablaka alatt ül és nézi az eget, a szabad világot.

A fogházban attól tartottak, hogy Cseh minden alkalmat meg fog ragadni a szökésre, ezért számítva az összes lehetőségekre, megvasalták a foglyot, éjszakára pedig mindig ráteszik a cella ajtajára a vaspántot. Most azután Cseh Ferenc állandóan vasban ül cellájában és csak étkezéskor veszik le kezéről a láncot.

Cseh Ferenc második kedvese, Bakó Katalin, a főtárgyalás óta nem látogatta meg a gyilkost, aki miatta verte agyon az első aszszonyt.

— KARÁCSONYKOR EGYÜTT VAN A CSALÁD, HASZNÁLJA KI TEHÁT AZ ALKALMAT ÉS CSINÁLTASSANAK EGY SZÉP CSALÁDI KÉPET LIENER FÉNYKÉPESZNÉL.

Karácsonyra Ön rádiót fog venni

MERT TARTÓS AJÁNDÉKOT ÉS ÁLLANDÓ ÖRÖMET SZERZ

- 7015 sz. 2+1 lámpás ORION-RÁDIÓ, a 9156 sz. hangszóróval együtt Kp. P. 95.— havi részlet P. 6.—
- 7016 sz. 2+1 lámpás ORION-RÁDIÓ beépített 4 pólusu hangszóróval Kp. P. 124.— havi részlet P. 7.—
- 7033 sz. 3+1 lámpás, ORION-RÁDIÓ, négypólusu hangszóróval egybeépített hálózati Európavevő készülék Kp. P. 172.— havi részlet P. 10.50
- 7035 sz. 3+1 lámpás ORION-RÁDIÓ, nagy hangerejű, igen szelektív Európavevő, a 9090 sz. Koncert hangszóróval együtt Kp. P. 200.— havi részlet P. 12.—

KAPHATÓK, BARMELY RÁDIÓKERESKEDŐNÉL

Orion-rádió

Kóródy Istvánt a kormányzó pénzügyigazgatóvá nevezte ki

A miniszteri tanácsosi címet is megkapta.

A kormányzó a pénzügyminiszter előterjesztésére Kóródy Istvánt, a debreceni pénzügyigazgatóság ideiglenes vezetőjét pénzügyigazgatóvá nevezte ki és egyúttal részére a miniszteri tanácsosi címet adományozta.

A kinevezés nemcsak a pénzügyigazgatóság tisztikarában, — mely főnökét közelebről ismervén, sokkal több alkalma volt arra, hogy megszeresse, — keltett osztatlan örömet, de általános teszessel találkozott a város közönsége legszélesebb rétegeiben is. Kóródy István ugyanis olyan férfi, aki amellelt, hogy az államkincstár érdekeit a legszigorubbantartja mindig szem előtt, teljes megértéssel viseltetik a világ gazdasági válság hatása alatt nyögő debre-

Kóródy István

ceni adózók iránt is és szociális érzékével, emberszeretettel mindig segít a hozzá fordulóknak, ahol csak a fennálló rendelkezések és szabályok ezt lehetővé tették. Kóródy István sohasem volt ridegszívű és még ha segíteni nem is volt módjában, legalább a részvét érzését nem zárta el embertársai elől. Polgártársait nemcsak adózó alanyoknak tekintette, hanem embereknek is és igyekezett a szembenálló érdekeket igazságosan kiegyensúlyozni.

KÓRÓDY ISTVÁN
PÁLYAFUTÁSA

Kóródy István 1878 augusztus 10-én született Csatószegben, az

Minden városban

és minden faluban tudják, hogy milyen kellemes és előnyös megszállni

Budapestben

**a
Bristol
Szállóban.**

ELŐZÉKENY KISZOLGÁLÁS.

KELLEMESEN FÜTÖTT SZOBA.

KITŰNŐ ELLÁTÁS.

Naponként és személyenként

12— P-ért.

oláhok által elszakított Csik vármegyében, nemes székely lófó családból, római katolikus vallásu, elemi iskoláit szülőfalujában, a gimnáziumot Kézdivásárhelyen és Csiksomlyón végezte, az érettségi vizsga letétele után Budapesten lehallgatta a vasuti tanfolyamot s mint vasuti gyakornok lépett be a császár és királyi 82. székely gyalogezredbe, mint egy éves önkéntes, aminek leszolgálása után a budapesti egyetem jogi fakultására iratkozott be, melynek hallgatása közben pénzügyi szolgálatba lépett s mint pénzügyi tisztviselő Máramaroszigeten a ref. Liceumban végezte el a jogi fakultás három évfolyamát s 1905 február 19-én tette az államtudományi vizsgát. Ennek utána 1905 augusztus 18-án a pénzügyminiszter Nagyenyedre pénzügyi fogalmazóvá nevezte ki, ahol 1911 novemberig teljesített szolgálatot, amikor a pénzügyi kormány a nagybecskereki pénzügyigazgatósághoz az országnak akkor második legnagyobb pénzügyigazgatóságához helyezte át szolgálati érdekből, ahonnan saját kérelmére 1914 július 26-án, a mozgósítás napján helyeztetett át Debrecenbe, s azóta mint segédtitkár, pénzügyi tanácsos, pénzügyi főtanácsos, pénzügyigazgató helyettes és végül mint a pénzügyigazgatóság vezetője teljesít szolgálatot Debrecenben.

Az 1907. év január 1. óta állandóan osztályvezetővel volt megbízva és attól kezdve, számottevő ideig, mint beosztott tisztviselő sohasem működött.

1914 augusztus 3-án a világháborúba bevonult s mint hadapród-örmmester s mint népfelkelő hadnagy részt vett a szerbiai hadjáratban, később pedig a VI. és VII. olasz offenzívában, az Isonzó fronton. 1916 november végén súlyos maláriával tért haza s 1917 szeptember 17-én mint hadirokkant tiszt a tényleges szolgálat alól felmentetett. 1917 november 1-ével megkapta a népfelkelő főhadnagyi rangot.

Pénzügyi titkár mindössze 15 hónapig volt, pénzügyi tanácsos pedig 4 és egy negyedéven keresztül.

Az 1924 szeptember 12-től kezdve vezeti Debrecenben az egyenes és fogyasztásiadó reszortot, mint pénzügyigazgatóhelyettes.

Az 1917 december havától Nagy József akkori pénzügyigazgató mellett átvette a debreceni közalkalmazottak beszerzési csoportjának vezetését, mint annak igazgatója és a 36.000 főt számláló debreceni tisztviselő társadalom, valamint katonatisztek családtagjainak 1918-ban, valamint 1919-ben a forradalmak és oláh megszállás idején közszükségleti cikkekkkel való ellátását oly módon irányította, hogy a beszerzési csoport az ország egyik legnagyobb ilyen-nemű intézménye lett s a csoport felszámolása után beszervezvén a Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetét, megszervezte annak debreceni kirendeltségét, amely ez országban e nemből első volt és mintául szolgált. Ennek megszervezése után a közgazdasági tevékenységtől visszavonult. Előbb a forgalmiadó ügyosztály élén teremtette meg a felzaklatott kedélyek nyugalalmát, később pedig mint pénzügyigazgató helyettes 1924. év őszén az egyenesadó revízió foganatosításával igyekezett

„ANNY” egységárai!

600 drb raktáron levő kalapnak árai következők:

Filckalap	3 és 4 P
Nyulszőrkalap	5 és 6 P
Soleilkalap	7 és 8 P
Pamutbársonykalap	3 és 4 P
Selyembársonykalap	5 és 6 P

Mindenféle kötött sapkák és sveici sapkák 1'50-től.

Selyem himzett perzsa 6 Pengőtől. Átmeneti ujdonságok már megérkeztek. Egy fazon 2 pengő.

Csapó u. 1. sz. Nagy'emplommal szemben

megalapozni az akkori időknek megfelelő egyenlő és igazságos adóztatást.

Társadalmi tevékenysége különösen az idemenekült székelység összetartására irányult, de ezenkívül mint a Kansznak ügyvezető elnöke, a Stefánia Gyermekvédő Egyesületnek s a Közjótékonsági Egyesületnek alelnöke, ezekben az egyesületekben is tevékenységet fejtett ki és fejt ki.

Legutóbb a Pénzügyi Tisztviselők Kuglizó és Sport Egyesületét hozta abba a helyzetbe, hogy most ez az egyesület az értelmiség számára a legkellemesebb szórakozást tudja nyújtani.

A TISZTIKAR ÜDVÖZLESE

A kinevezés hírülvételekor a tisztikar Csiszár Hugó pénzügyi

főtanácsos, h. pénzügyigazgató vezetésével tisztelt Kóródy előtt. Az üdvözlőbeszédet Csiszár Hugó mondta és kifejtette azt a nagy és benső örömet, amely őket is eltölti a kinevezés és kitüntetés miatt.

Kóródy István miniszteri tanácsos kartársait legteljesebb szeretettelről biztosította válaszában melyben megköszönte az üdvözlést Biztosította munkatársait, hogy mindenkor, minden tekintetben mellettük fog állani, ha kötelességüket úgy teljesítik a jövőben is mint a múltban. Arra kérte őket, hogy a mai súlyos időkben kifejtendő nehéz munkájában támogassák őt továbbra is azzal a szeretettel és önfeláldozással, mint eddig tették.

Báró Vay Lászlóné akciója ötven gyermek telruházását eredményezte a Vöröskereszt kiállításal

Heteken át tartó fáradozás és odaadó munka előzte meg a Vöröskereszt Egyesület debreceni csoportjának nagyszabású és igen kiválóan sikerült kiállítását, amelyet báró Vay Lászlóné rendezett és irányított. A lelkes gárda, mely a gnófnő köré csoportosult, nem hiába dolgozott, a kétségtelenül ritka szép erkölcsi sikeren kívül busás anyagi eredményt is hozott a jótékony célú kiállítás. A Vöröskeresztnek jutott haszonrészesedésből ötven gyermeket ruháztak fel.

Ugyanabban a teremben osztották ki a szeretetadományokat, ahol a kiállítást tartották, az egyenes párt volt helyiségében.

A szép ünnepélyen megjelent természetesen báró Vay László főispán felesége, dr. Vargha Elemér, a Vöröskereszt elnöke, dr. Tatay alelnök és sok más előkelőség.

Az ötven gyermeket dr. Jánossy Gyuláné választotta ki úgy, hogy személyesen végezte el a környezettanulmányokat. Így csak azok kaptak ruhát és cipőt, akik tény-

leg rá vannak szorulva.

Tatay Zoltán tanácsnok meleg szavakkal nyitotta meg a kis ünnepeket, majd kiosztották a szeretet adományait: cipőt, ruhát, szvettereket, mákos és dióskalácsot, süteményt és egy kicsi karácsonyfát.

A gyermekek boldogsága szemükben ragyogott. Könnyes örömmel szorongatták kincseiket, amelyeket a legszebb emberi tulajdonság, a szeretet juttatott nekik. — Akik dolgoztak ennek az órának gyönyörűségéért, sok hálás szívben kapták meg a jutalmukat.

B-LISTÁSOK,

magasabbrangú nyugdíjasok, volt uaradalmi főtisztek, kiknek gazdaságokban, malmokban és ipartelepeknél baráti nexusuk van, állandó elfoglaltságot nyerhetnek fővárosi vagy technikai vállalatnál. Ajánlatok karácsony két napján »Békebeli 360« jellegével BIKA vortán adandók le.

Karácsony vasárnapján
ma 5 órai táncal
az Arany Bika Üvegtermében
Este tánc
Féles szalonzene
Aszfaltrendelés 27-99 telefonon.

Csillárokai közvetlen a gyárból, legolcsóbb áron **METEOR** csillárgyár üzletében vásárolható. Piac-u'ca 9 szám

Balogh István nyolc életrevaló indítványa a takarékosági bizottságnak

Igen érdekes és értékes beadvány érkezett a debreceni városi takarékosági bizottsághoz, mely a mai nehéz időköt kívánja türethetőbbé tenni.

Balogh István nevét mindenki ismeri Debrecenben, hiszen annakidején az első, helyesebben a legelső között volt, ki az idők jelét megérezvén, a munkanélküliségen segített építkezésével. Tervei, városa iránti őszinte szándékai mindig és mindenkor az önzetlen polgárnak és igaz hazafiúi férfianak cselekedeteit reprezentálták.

Es ma, mikor nyolc pontból álló indítványát elindítja a kibontakozás útjának keresésére, akkor is városa és hazája iránti őszinte szeretet és lelkesedés, sok tekintetben becsületes aggodás vezet.

Az indítvány első pontja szerint a takarékosági bizottság javasolja a közgyűlésnek azt, hogy a városi közgyűlés írjon fel a magyar királyi kormányhoz abban a kérdésben, hogy a kormány hasson oda minden erejével, hogy a külföldön elhelyezett összes magánvagyonértéket és pénzeket haladéktalanul hazahozzák.

A javaslat második pontja azt kívánja, hogy az állami és magánügyek mammutjövendelmei a mai közállapotok viszonyához mérten szállíttassanak le.

Harmadik pont azt kívánja, hogy az összes kartellek haladéktalanul szüntessenek meg.

A negyedik pont azt kívánja, hogy a pénzértéket az ingatlanvagyon értékéhez kell viszonyítani és a pénz kamatát az ingatlanvagyonra kamatjövendelméhez kell megállapítani.

Ötödik pont azt kívánja, hogy a magyar királyi kormány hasson oda, hogy az összes pénzintézetek által összevásárolt bel- és külföldi értékpapírok, záloglevelek és adósságok kenvertálásra használtassanak fel, még pedig úgy, hogy a pénzintézetek legfeljebb 10 százalékos nyereséghez jussanak. Annyival is inkább, mert ezek a vásárlások nagyrésztben a hitelezés rovására történnek és épen ezért ez is oka a kiszámíthatatlan károkat okozó mezőgazdasági és ipari deflációnak.

Hatodik pont azt kívánja, hogy a magyar királyi kormány kezdjen tárgyalást a magyar nemzeti bank igazgatóságával, hogy megfelelően készített rendeletre a beszállított arany-

nemüért, ékszerekért 50 százalék értékben részvényt bocsásson ki és ezáltal körülbelül négyszáz millióval megszoríthatnánk pénzünk forgalmát, ami aztán elviselhetővé tenné a mi nyomozó gazdasági állapotunkat. — Mert indítványozó vélekedése szerint nincs és nem lehet olyan magyar embert elképzelni, aki ennek a sorsüldözött szegény hazának megmentésére nem áldozná fel aranyeműjét a hazafias kötelesség szent teljesítésében.

A hetedik pont azt kívánja, hogy az adórendszerünket a maga egészében revízió alá kell venni, így többek között a részvénytársaságok ugyanolyan adóztatás alá essenek, mint a magánadózók.

A nyolcadik és utolsó pont azt kívánja, hogy kivitelünk és külkereskedelmünk érdekében a kiviteli intézet mindig értesítse a gazdakamarákat a kiviteli cikkek áráról, hogy ezáltal a termelők mindig megkaphassák a kellő tájékozódást, s ezúton a termelők érdeke is megkapják a maguk kellő védelmét.

Balogh István indítványa bizonyára élénk érdeklődést vált ki illetékes körökben és méltó, érdeme szerinti elbírálás után elindul majd a magyar kibontakozást kereső úton a szebb jövőért harcoló önzellen küzdelem nemes fegyverével egyetlen célunk: a magyar megújulás felé.

BEZARULT SZEPESI KUSZKA JENŐ FESTŐMŰVESZ KÉPKIALLITÁSA.

Tegnap délután bezarult városunk ilusztris vendégének, szepesi Kuszka Jenőnek, a hírneves festőművésznak a képkiallitása, mely a legteljesebb sikerrel végződött. Szepesi Kuszka Jenő a magyar pikúra egyik legnagyobb értéke és kiállítása igaz művészi élményt jelentett a műértő közönségnek, amely méltányolta is a szép képeket, amelyek közül sok talált vevőre és debreceni lakások díszéül fognak szolgálni. A kitünő művész a debreceni közönség legteljesebb elismerésével találkozott, amelynek következtében el is határozta, hogy jövőre ismét be fogja mutatni alkotásait a debreceni közönségnek, amely bizonyára ismét szívesen látja majd a kitünő művészt.

A kisantant fizeti a jóvátételt

Páris, dec. 24. A Havas iroda belgrádi jelentése szerint a kisantant értekezlet behatárolt foglalkozott a nem német jóvátételek ügyével és ezzel kapcsolatban az A. és B. alapok kérdésében Románia és Jugoszlávia Csehszlovákiával egyetemben úgy határozta, hogy a maguk részéről eleget tesznek a január 1-i esedékességnek.

Ha a nagyhatalmak befizetési elma-

radnak és ennek következtében a Hágában és Párisban megállapított rendszer összeomlik, ebben az esetben Jugoszlávia és Románia arra az álláspontra helyezkedik, hogy megszűnnek azok a kötelezettségek is, amelyek a vegyes bíróság ítéletei alapján kártalanítandó magyar alattvalókkal szemben e két államot terhelik.

Tükör előtt

IRTA: FÉNYES JENŐ

Hosszú ősznek
ezer fényű
szépsége mind
rám hajol...
úgy emlékszem,
láttam már e
színeket én
valahol.

Ugy emlékszem,
láttam ezt az
őszi rózsát,
déliát...
ismerős a
szél hangja is
ahogy itt-ott
rám kiált.

Ismerős a
bor zamata,
ismerős a
rét szaga,
ismerős a
dél derűje
és a hűvös
éjszaka.

Ismerős az
ész ecsetje,
— ó, hogy színez
alakít! —
nézek, nézek
a tükörbe
és keresek
valakit.

A hadirokkantak, özvegyek, árvák és Károly csapatkeresztesek adókedvezménye

Budapest, dec. 24. A hivatalos lap december 22-iki száma közli a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvák, valamint a vitézségi érem birtokosai és a Károly csapatkeresztesek adókedvezményei tárgyában kiadott kormányrendeletet. A kedvezmények mértéke a következő:

1. A 100 százalékos hadirokkantak adójának 30 százalékát engedi el a rendelet, ha az adók összege 50 pengőnél kevesebb, 20 százalékát, ha az adó 50 pengőnél több, de 100 pengőnél kevesebb.

2. A 75 százalékos hadirokkantak, valamint hadiözvegyek és hadiárvák adójának 20 százaléka engedetik el, ha az adó 50 pengőnél kevesebb és 10 százalék, ha az adó 50 pengőnél több, de 100 pengőnél kevesebb.

3. Az 50 százalékos és 25 százalékos hadirokkantak, valamint a vitézségi érem és a Károly csapatkereszt birtokosai részére a rendelet 10 százalékos adómérséklést biztosít, ha az adó összege 50 pengőn alul van.

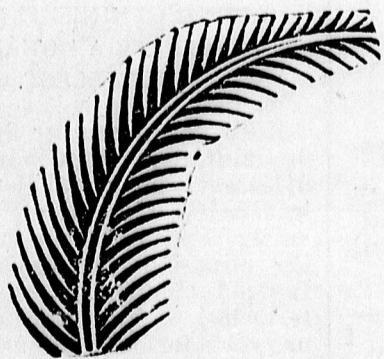
Ezek az adómérséklések a föld, ház és általános kereseti adó után járó állami, törvényhatósági és községi pótdóra is kiterjednek.

A rendelet ezeken a kedvezményeken kívül azokat a hadirokkantakat, akiket rokkantságuk iparuk folytatásában annyira gátolja, hogy amiatt eggyel több segédet kénytelenek tartani, még abban a kedvezményben is részesítik, hogy a rokkantságuk folytán alkalmazott segédet az általános kereseti adó megállapításában figyelmen kívül hagyja.

Kispest győzött Franciaországban.

Lorient, december 24. A Kispest Franciaországban túrázó csapata első mérkőzését szép játék után 5:2 (2:1) arányban nyerte meg.

Boldog karácsonyi ünnep

öröm, meglegedett
családi otthona van
sok ezer családnak,
mert rádióját, csillár-
ját hihetetlen olcsó
árban, pár pengős
részletre **KATZ**
ANDOR cégnél
PIAC-UTCA 60
vette.

A SZÍNHÁZI IRODA JELENTÉSE:

A debreceni közönségnek szebb karácsonyi ajándékot nem gondolhatott volna ki a színház igazgatósága, mint azt a műsort, amelyet összeállított.

Kardos Géza a közönség iránti nagy tiszteletének tesz eleget akkor, amikor a karácsonyi ünnepek alatt úgy ma, vasárnap délután, mint holnap hétfőn délután 3 óras előadásban, ma az EGY KIS SENKI-ben és holnap az EMMY-ben fellép.

A 6 és 9 órai előadásokban mindkét ízben az óriási sikert aratott EZERJÓ kerül színre. Az EZERJÓ keretében a debreceni elsőrendű kereskedő cégek által felajánlott ajándékokat osztják ki a közönség között és ez maga már olyan inger, hogy mindenki igyekszik jegyét biztosítani. Nem csoda, hiszen az eddigi előadásoknál előfordult, hogy egy 20-30 filléres jeggyel szemben valaki 4-5 pengős tárgyat kapott ajándékba.

A jókedv és a kacagás kíséri végig az EZERJÓ előadását, amelynek női főszerepeit a szerencsétlenül járt Indra Margit helyett a mai naptól kezdve a debreceni közönség régi kedvence, Timár Ilja játssza, aki már a tegnapi beugrásával is óriási sikert aratott.

A jövő héten is minden este az EZERJÓ kerül színre, tehát valószínű, hogy ebben az egész évben január 1-ig az EZERJÓ nagyszerűségével telt házakat fog vonzani a Csokonai színház.

Tekintve, hogy karácsony másodnapja hétfőre esik, így az A bérlet most kivételesen csütörtökön, vagyis december 29-én lesz megtartva.

Az egész város az EZERJÓ sikeréről beszél. Ez érthető is, mert olyan tökéletes előadás, amely sugó nélkül perreg le a közönség előtt és olyan gyönyörű kiállítás és vagy 20 nagyszerűbbnél nagyszerűbb táncprodukció érthetővé teszi a debreceni közönség elragadtatását.

Amikor a debreceni Csokonai színház igazgatósága és teljes társulata a legboldogabb karácsonyi ünnepet kívánja a debreceni közönségnek, egyúttal már most figyelmezteti a közönséget arra, hogy január 4-én egy este a világ legnagyobb dízöze, Dela Lipinszkaja fog vendégszerepeltetni a színházban.

Egyúttal arra kéri a színház igazgatósága a közönséget, hogy látogassa ezeket a karácsonyi előadásokat, mert ennél szebb ajándékkal úgy sem lehet meg maát.

Szerdán és csütörtökön délután 3 órai kezdettel a NYITOTT ABLAK vídám operett zóna helyárral.

Mozik műsora.	
Vasárnap—hétfő	
Vígyszínház 1/23, 1/25, 1/27, 1/29 órákor.	Kiki, vidám operett Annv Ondrával.
Uránia 1/23, 1/25, 1/27, 1/29 órákor.	A mozi öröklet, Harold Lloyd a főszerepben.
Arató 2, 4, 6, 8 órákor.	Johnny ellopja Európát, Harry Piel. Bandlák réme, Tom Mix.

— Az „UNIO” műterem Svetits bérház, Piac utca 43. Az ünnep mindkét napján is készíti az 1 pengős gyönyörű fényképfelvételeket.

Az új Házba 130 képviselőt a közönség, huszat az előző képviselők, ötvenet pedig az érdekképviselések választanak

(Budapest, dec. 24. Politikai körökben azt tartják, hogy a miniszterelnök még nem ejtette el az érdekképviselési megoldást. — A miniszterelnökhöz igen közelálló forrásból, ahol Gömbös Gyula fel fogását kétségtelenül jól ismerik, a választójogi reformtervezetről a következőket mondták: Egészen nyers tervezetről, illetve elgondolásról van szó, ami azt mutatja, hogy a miniszterelnök teljesen újszerű, eddig egyetlen egy külföldi parlament alsóházában sem ismert választójogi reformot óhajtat.

245-ről 200-ra csökkentik a képviselők számát.

Gömbös Gyula miniszterelnök mindenekelőtt csökkenteni kívánja a képviselők létszámát és 245 képviselő helyett kerek számban csak 200 tagja volna az országgyűlés új képviselőházának.

Az új képviselőház tagjait titkos szavazással fogják választani, a miniszterelnök tehát feltétlenül megvalósítja politikai programjának ezt a lényeges pontját, de a képviselőház összes tagjait nem a választók választanák.

1. A képviselők 200-ra csökkentett létszámának 10 százalékát, tehát összesen 20 képviselőt a képviselőház tagjai választanának, természetesen titkos szavazással. Gömbös Gyula miniszterelnök így akarja biztosítani a törvényhozás folytonosságát, mert a képviselőház nagy politikai multu, érdemes tagjait szeretné a választási küzdelemtől mentesíteni és elképzelése szerint olyan régi képviselőket, mint Aponyi Albert, Bethlen István gróf, Almásy László, Nagy Emil, Zichy János

gróf, Ernszt Sándor, Rassay Károly és mások, nem nélkülözhet a törvényhozás.

2. Ezen a tíz százalékon kívül a képviselők 25 százalékát, tehát 50 képviselőt az érdekképviselések választanának szintén titkos szavazással. Mielőtt azonban az érdekképviselési rendszert bevezeti a választójogi, foglalkozási és kereseti ágak szerint újjászervezi az érdekképviseléseket, megalkotja a különféle kamarákat, összevonja a foglalkozási ágak szétszórt képviselőit és a lakosság foglalkozási megoszlása alapján arányosítja az érdekképviselések parlamenti alsó házi képviselőt.

3. A képviselők most említett 10 és 25 százalékán kerek számban tehát egyharmadán kívül, a többi 65 százalékát, vagyis az összes képviselők kétharmad részét, 200 képviselő közül 130 képviselőt, azaz a többséget az összes választók választják titkos szavazással.

A miniszterelnök még egyáltalán nem döntött, vajon egyes választókerületekben választják-e ezeket a képviselőket, vagy pedig úgynevezett megyei lajstromos választókerületekben a budapesti és budapestkörnyéki arányos választás mintájára. Gömbös Gyula elgondolása szerint ugyanis az egy képviselő választó kerületi beosztás alapján megfelelő jelöltekkel sokkal könnyebben lehet választani, mert főleg a vidéki választókerületek szívesebben veszik, ha egyes országos politikai vezéregyenységek vagy általános tiszteletnek örvendő helybeli jelöltek mennek a választási küzdelembe, mintha a lajstromos választást kiterjesztik az egész országra.

Szegény székely családok között osztotta szét az érdmindszenti birtokát Ady Endre édesanyja

A magyar vagyonmentésre meghatóan érdekes példát mutatott most a híres költő, Ady Endre édesanyja, aki az összeomlás óta a román uralom alá jutott Erdmindszenti teljes visszavonultságban él és csak ritkán jön át Magyarországon lakó rokonai meglátogatására.

Az érdmindszenti hetvenholdas Ady-birtokot hitvestársi öröklés címén a költő édesanyja örökölte és ott a gazdálkodást éveken át maga vezette.

Megkísérelte, hogy a régi családi vagyon Debreczenben élő fiára: Ady Lajosra irassa át. Az erdélyi hatóságoknál lefolytatott hosszadalmas eljárás azonban eredménytelen volt, mert a románok a magyar birtok tulajdonjogának magyar állampolgárra való átruházását nem engedték meg.

A sikertelen vagyonmentő küzdelmek után Ady né elhatározta, hogy vagyonát részletekben juttatja át — magyar kezébe. — Birtokát 3-5 holdas darabokban a környékbeli földtelen lakosok között osztotta fel. Tervének végrehajtásában csak arra vigyázott, hogy az Ady-birtok új tulajdonosai magyarok legyenek. A felosztott földbirtokot részletekben szegény székelycsaládok szereztek meg, akik Csik megyéből vándoroltak ide s most a kapott földdarabokon kitünő dohányt termelnek. — A költő édesanyjának birtokában a családi ház körül mindössze nyolc hold maradt, amelyen ma két öreg cselédjével gazdálkodik.

Az érdekes birtokfelosztást Ady né ritka jószívűséggel hajtotta végre. Adásvételi szerződést kötött ugyan a vásárló székelyekkel, de ezek a szegény emberek máig is alig tudtak fizetni valamit a vételárból. Ezzel azonban a nemesszívű nagyaszonnyal nem törődik. Őt boldoggá teszi a tudat, hogy az ősi családi birtokot telekkönyvileg is átírták a székely telepekre. — Amikor most a hálálkodó székelyek között járkal, gyakran mondogatja:

— Én csak azt tettem, amit az én drága Bandi fiam egész életében tett: nagyon szerettük a magyarokat...

— JÖJJÖN KARÁCSONYKOR LIE-NER KELEMESÉN FÜTÖTT MŰTERMÉRE ÉS CSINÁLTASSON MŰVÉSZI FELVÉTELT.

Olcsó tüzfifa!

Akáfa métermázsanként .. P 2.60
Akáfa felvágva P 3.—
1 öl száraz hofa P 35.—
Száras hűkfa II. felvágva P 3.20
Alacsony Ia. szén P 3.20

»TURUL« fatelepen

Mester uca végén:
Böszörményi út 2.
TELEFON: 12-01. SZAM.

HAAS LIPÓI

Ferencz József ut 58.
Telefon 29-63.

Női hócipő P 8—

Férfi „ P 12—

Férfi sárcipő P 750

200/300 cm. Bouclé

szőnyeg P 30'-tól

67 cm széles

Padlólinóleum métere P 3—

Viaszosvászon mintás

78 cm széles métere P 350

La Mokett szelontakaró P 50—

Kokuszutók minden szélességben olcsó gyári árban.

LINOLEUM

KARÁCSONY-EST
A ZITA HADIÁRVÁHÁZBAN.

Az idén ugyancsak kivette a részét a jótékonyágból a Missiós Nőegylet, a Boldog Margit Leányklub, melyek most karácsonykor összefogva együttesen ajándékoztak meg 43 Zita hadiárvaházi gyermeket. Minden évben ezek az egyesületek szeretete hoz örömet karácsony estjére a Zitai gyermekeknek. De ők is akarnak ezért a sok szeretetért valamit a Zita hadiárvaházban, ahol előadták a »Boldog karácsony« című gyermekszindarabot. Csak csodálkozni tudunk, hogy honnan van e kis fiukban az ügyesség, mellyel ezt a szindarabot előadták. Jelen volt dr. Lindenberg János prépost, prelátnak, apostoli kormányzó is, aki néhány a gyermekekhez intézett szavával szeretetre és a hála iránt intette őket, mellyel tartoznak a nagy közönség iránt. Kedves volt az angyalkáknak öltözött kis fiuk tánca, amit Kovács Teca tanítónő tanított be nagy odaadással. Az előadás után került sor az ajándékok kiosztására, melyet a gyermekek nevében cserkész parancsnokuk, dr. Hanzely Lajos szentszéki aljegyző közönséget meg, keresetlen szavakban.

Karácsony estjén 43 Zitai gyermek imája szállt az égbe a jótékony hölgyekért s mindazokért, kik szeretetükkel gazdagították őket.

A PÉNZÜGYMINISZTER UJJA-SZERVEZTE A DOHÁNY-TERMELEST.

Budapest, december 24. A pénzügyminiszter a dohánytermelés újjászervezése céljából több olyan intézkedést kíván életbeléptetni, amely elsősorban a dohánytermelés minőségét javítására irányul. Így pld. elhatározta, hogy az 1933. termelési évben a 4 kat. holdnál nagyobb területű dohánytermelőket legfeljebb csak olyan nagyságú területre fognak termelési engedélyt nyerni, hogy 1 holdra legfeljebb 300 köbméter firtartalmú fajta essék.

Páratlanul előnyös ujitás

a bankoknál és pénzüzeteknél megkezdődő

Saját és családja érdekében kezdje meg azonnal ezen új rendszerű, páratlanul előnyös takarékbetétgyűjtést

DEBRECENBEN az

ALFÖLDI
TAKARÉKPÉNZTARNAL,

BELVÁROSI
TAKARÉKPÉNZTAR R. T.
FIÓKJÁNÁL,

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROSI
KÖZSEGI TAKARÉKPÉNZ-
TAR R. T. FIÓKJÁNÁL,

MAGYAR
ÁLTALÁNOS HITELBANK
FIÓKJÁNÁL,

MAGYAR
ORSZ. KÖZPONTI TAKA-
RÉKPÉNZTAR FIÓKJÁNÁL,

VÁROSI
TAKARÉK- ÉS HITELINTÉ-
ZET R. T.-NÁL

stb. stb. pénzüzeteknél.

takarékbetétgyűjtés

terén!

Ha valaki pl. havonta 10.— pengő betétet helyez el a pénzüzetek bármelyikénél és ezen takarékbetétgyűjtését a FONCIÉRE által bevezetett új biztosítási módozattal kapcsolatban rendszeresen folytatja, úgy amennyiben pl. a 7-ik hónapban, — amikor még mindössze 70.— pengőt helyezett el, — elhaláloznék, úgy a mutatkozó takarékbetétgyűjtés felül a FONCIÉRE ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ INTÉZET által

Ötszáz pengő

kerül jogutódainak azonnali kifizetésre.

Ha pedig elhalálozása pl. a 14-ik hónapban következne be, — amikor még tudvalevően mindössze 140.— pengőt helyezett el, — úgy a mutatkozó takarékbetétgyűjtés

egyezer pengőre

egészített ki ugyancsak azonnal fenti biztosító intézet által.

Amennyiben pedig végül ezen valóban szencziós új rendszerű takarékbetétgyűjtést pl. kb. 13 éven át folytatja, úgy ezen idő elteltével elért esetben is — a közben felgyülemlett kamatos-kamatokkal —

kettőezer pengő

kerül részére kifizetésre az illető pénzüzetet által.

Fentemlített havi 10.— pengő betétgyűjtés többszöröse is betétbe helyezhető, amely esetben természetesen fenti összegeknek is többszöröse kerül kifizetésre.

De mindezenkívül még a mindenkori takarékbetétgyűjtés felett az első befizetéstől kezdve mindig fennáll a betétesek szabad rendelkezési joga.

Közelebbi felvilágosítás a

FONCIÉRE ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ INTÉZET

debreceni vezérügynökségénél, Debrecen, Csapó-utca 1. szám. Telefon 34 91. nyerhető.

A legfiatalabb magyar cigányprimás 41-ik Rác Jancsi, aki 1 nap alatt „beérkezett“

Beszélgetés Rác Jancsi fiával, aki még nincs hét éves, de hegedül és énekel, az Angolban szeretne cigányprimás lenni.

Az „Ezerjé“ revüoperett egyik attrakciója ifj. Rác Jancsinak, az Angol Királynő híres cigányprimásának 7 éves kislfia, aki a darab slágereit elhegedüli és élénkei. Az élénk, ragyogó szemű, barna arcú gyerek alig látszik ki a földből, de olyan bátran, otthonosan mozgott a színpadon, hogy a közönség percekig tapsolt neki.

Ifj. Rác Jancsival a premiért megelőzően a délelőtti sajtóbemutatón találkoztam. A fehér ingmell, a fekete frakk és a lakkeipő ragyogott rajta. Olyan volt, mint az apja miniatűr-kindában. Az apja odaültette mellém egy támlásszékre. A gyerek előbb bizalmatlanul pislogott rám, de csakhamar összebarátkoztunk s én meginterjúvoltam Magyarországi legfiatalabb primását.

Fent a színpadon Kormos Franci kedélyesen mókázott, ami teljesen lekötötte ifj. Rác Jancsi figyelmét és így az interjú meglehetősen szaggatott volt.

— Tulajdonképpen hány éves vagy?

— Tettem fel az első kérdést.

Rámnéz, majd élénken feleli:

— Hét éves leszek februárban...

— Aztán hányadik osztályba jársz?

— A másodikba járok.

Itt apja, az „id.“ Rác Jancsi közbeszól és elmondja, hogy fia főgazdátói engedéllyel iratkozott be olyan korán az iskolába.

— Mióta hegedülsz? — kérdezem a gyerektől.

— Szeptember óta... Apuka tanít.

Most megint más köti le a figyelmét. Jatszók Cíára bámul nagy szemekkel. A szőke szubrett cukrosan pajzánkodik s ifjú barátunknak láthatóan tetszik a

dolog. Összeteszi két kezét és egész lényével a színpadot nézi... Mikor kis-sé kibámulta magát, folytatom a kérdészkösdést:

— Mit játszol az előadáson?

41-ik Rác Jancsi az édesapja zenekarának az élén.

A fekete szemek felesillannak.

— Öt darabot is, ha tapsolnak...

„Szeressük egymást“, „Nincs cserepes tanyám“, a „Filléres gyorsote“, „Mexikó“, meg a „Bigint“. El is fogom énekelni.

— Hát aztán mennyi idő alatt tanultad be ezt a sok dalt?

— Egy hét alatt... De tudok én még többet is.

— A színpadon Zilaby a tiroli láncot

lejt a kis Fontos Magdával. Ez annyira lefoglalja a legfiatalabb cigányprimást, hogy a beszélgetésben újból szünetet kell tartani. Ifj. Rác Jancsi nagyokat nevet és összemoszolyog testvéreivel, akik előtte ültek az első sorban.

Az apa közben elmeséli, hogy a fiúnak nagyszerű hallása van, máris ismeri a kottát és szereti a muzsikát.

— En vagyok a 38-ik Rác Jancsi, ez a fiam pedig a 41-ik Rác Jancsi

fiúcskának már vérévé vált a tradíció, hogy egy Rác Jancsi csak primás lehet.

Most egy kis csend következik. A gyerek kényelmellenül forgatja a nyakát. Végre odafordult az apjához:

— Apukám, nagyon nagy ez a gal-lér... Kisebb kellene.

38-ik Rác Jancsi szélesen nevet.

— Nem lehet kisebbet venni, mert ennél nincs kisebb. Ezt is külön kellett csináltatni... De figyelj, nem-sokára jön a számod.

A kislfiú leevickél a támlásszékről s odamegy a félretett hegedűhöz. Mint valami ereklyét veszi a kezébe. Mielőtt még felmenne a színpadra, megkérdelem tőle:

— Ha primás leszel, hol szeretnél muzsikálni?

— Az Angolban, — hangzik a lapidáris válasz. — Majd hozzátesszi: Karácsony első napján és Szilveszterkor fogok is játszani...

Ezzel már szedi is a lábait és a nézőtérrel felvezető lépcsőn siet fel a színpadra. Az új lakkeipő még siklik a színpadon, de 41-ik Rác Jancsi sügárzó arccal lép elő és álla alá szorítva hegedűjét, ragyogó szemekkel játszza:

Nincs cserepes tanyám...

Lent a nézőtérén a másik két kis Rác-testvér nagy szemekkel nézi a süvölvény primást s mikor egy-egy számnak vége van, elragadtatott tapsal köszöntik a színlárrá avanzsált bátyót...

uordui, Ca-ádó,ixá

B. Vattay Margit táncintézetében

karácsony első és másodnapján
délelőtt 11-12-ig, este 8-12-ig
össztánc.

KOSSUTH UCCA. 11 SZÁM.

Karácsonyi istentiszteletek rendje

Református templomokban.

Karácsony első napján

Nagytemplomban 10 órákor prédikál dr. Baltazár Dezső, ágendázik Kolozsváry Kiss László, d. u. 5 órákor Ács Mihály. — Kistemplomban 9 órákor prédikál Uray Sándor, ágendázik Márki Kálmán, d. u. 5 órákor Zsarkó Lajos. — Kossuth-utcai templomban 10 órákor prédikál Csikesz Sándor, ágendázik Baja Mihály, d. u. 5 órákor Csonotos Jenő. — Árpád-téren 10 órákor prédikál Magyar Bertalan, ágendázik Nagy Sándor, 3 órákor Kovács Árpád. — Ispotályban 10 órákor prédikál Molnár Ferenc, ágendázik Kulcsár Dezső, d. u. 5 órákor dr. Kökényessy András. — Homokkertben 10 órákor prédikál és úrvacsorát oszt Kalas Ferenc, d. u. 3 órákor Csonotos Jenő. — Nyilastelepen 10 órákor prédikál és úrvacsorát oszt Kovács József. — Csapókerthben 10 órákor Péter Zoltán, d. u. 3 órákor Halász András. — Ondód—Vedresd. prédikál és úrvacsorát oszt 10 órákor Halász András. — Bánk: vitéz Szabó Endre. — Macs: Konrád Zoltán. — Nagyesere: 10 órákor Bagdy Dániel. — Köntösgát: 3 órákor prédikál Kolozsváry Kiss László, ágendázik Márki Kálmán. — Haláp: 9 órákor Kántor József. — Egyek 11 óra, Belső-Ohat 8 óra, Ohat—Telekháza 3 óra: Siposs Imre. — Wolaffkatelepen d. u. 3 órákor prédikál és úrvacsorát oszt Kalas Ferenc. — Nyúlason 10 órákor prédikál és úrvacsorát oszt dr. Farkas Pál. — Kismacs: 9 óra Mezey Béla. — Szfkgát: 3 óra Mezey Béla. — Sámsoni-úti isk. d. u. 4 órákor prédikál és úrvacsorát oszt Halász Ferenc. — Kerekes-telepen fél 9 órákor prédikál és úrvacsorát oszt Kalas Ferenc, d. u. 3 órákor Böör József. — Hegyesen 10 órákor, Elepen 2 órákor Benke Tibor. — Alvinczy-téri isk. d. u. 3 órákor Tóth Sándor.

Karácsony másodnapján

Nagytemplomban 10 órákor dr. Farkas Pál, d. u. 5 órákor Zsarkó Lajos. — Kistemplomban 9 órákor Ács Mihály, 11 órákor dr. Módos László, d. u. 5 órákor dr. Kökényessy András. — Kossuth-utcai templomban 10 órákor Zsarkó Lajos, d. u. 5 órákor Kovács Árpád. — Árpád-téren 10 órákor Csonotos Jenő, d. u. 3 órákor Ács Mihály. — Ispotályban 10 órákor dr. Kökényessy András, 5 órákor Csonotos Jenő. — Homokkertben 10 órákor Kovács Árpád. — Csapókerthben 10 órákor Nagy Sándor, 3 órákor Halász András. — Cucca: vitéz Szabó Endre. — Ebes: 10 órákor Bagdy Dániel. — Pac: 10 órákor Kántor József. — Ondód—Kádárd.: 10 órákor Halász András. — Szepes: 11 óra Péter Zoltán. — Pallag: 10 órákor prédikál és úrvacsorát oszt Uray Sándor. — Horthy-közkórház: 9 óra Siposs Imre. — Hármashegy: 10 órákor Kalas Ferenc. — Dombostanya: 9 órákor Mezey Béla. Kerekes-telep: 10 óra Böör József. — Szegényház: 10 óra Kovács József. — Nyilastelep: 10 óra Márki Kálmán. — Alvinczy-téri isk. 10 óra Tóth Sándor.

A róm. kath. templomban karácsony első napján

Vasárnap, karácsony I. napján minden pap három szentmisét mondhat. Éjfél 12 órákor ünnepélyes főpapi misét mond dr. Lindenberg János apostoli kormányzó. Reggel 6 órákor

pásztormise: Lőrincz Gábor piarista tanár. 7 órákor csendes szentmise, ezen vesznek részt a róm. kath. vallású leventék is. 8, 9, 11, háromnegyed 12 és fél 1 órákor csendes szentmisék. Féltilkor ünnepélyes főpapi misét mond és utána prédikál dr. Lindenberg János apostoli kormányzó. Délután 5 órákor ünnepélyes vecsernye. — Az iskolakápolnában: Csapókerthben délelőtt 10 órákor szentmisét mond és prédikál Kunmergruber Emil kegyesrendi tanár. — A Homokkertben délelőtt 10 órákor Lőrincz Gábor kegyesrendi tanár. — A Nyilastelepen délelőtt 10 órákor Szabó Imre káplán. — Az Augustia szanatóriumban kivételesen reggel 8 órákor Somogyi Ferenc káplán. — Nagymacsos reggel 8 órákor Kovács Sándor káplán.

Karácsony másodnapján

Hétfőn, 26-án a szokott vasárnapi szentmiserend. Reggel 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed 12 és félegy órákor csendes szentmisék. Féltilkor nagymisét mond dr. Lindenberg János apostoli kormányzó, utána prédikál Somogyi Ferenc káplán. Délután 5 órákor vecsernye. — Az iskolakápolnában nincsen szentmise. — Az Augustia-szanatóriumban 9 órákor szentmisét mond és prédikál Kovács Sándor káplán. — A róm. kath. híveket ezuton is értesítik, hogy ezidén az esztendő utolsó napján az iskolakápolnában is lesz ünnepélyes hálaadás, mindenütt pontban 5 órai kezdettel, a templomban pedig 6 órákor lesz az óévesti ájtatosság. A szilveszteresti ájtatosságot végzik: A Csapókerthben Kummergruber Emil kegyesrendi tanár, a Nyilastelepen Szabó Imre káplán, a Homokkertben Somogyi Ferenc káplán, Augustia-szanatóriumban Melau Ferenc káplán. A templomban 6 órákor dr. Lindenberg János tartja teljes segédlettel az ünnepélyes hálaadást, prédikál Kovács Sándor.

A gör. kath. templomban karácsony első napján

1932. évi december hó 24-én, szombaton éjjelkor 12 órákor istentisztelet az Ur Jézus születése emlékére. — 25-én reggel 8 órákor diákmise. Dél-előtt 9 órákor katonamise. 10 órákor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja. Délután fél 3 órákor rózsafüzér ájtatosság, 3 órákor vecsernye, fél 4 órákor szentségimádás és szentbeszéd. 5 órákor karácsonyi pásztortjáték az iskola emeleti nagytérképében. (Vigkedvü Mihály u. 4. sz.)

Karácsony másodnapján

Szűz Mária Isten Anyja tisztelete: 7 órákor reggeli istentisztelet, 8 órákor diákmise, 9 órákor katonamise, 10 órákor nagy szentmise, melyen a Szent László énekkar működik közre, az orgonakísérettel Piribauer Ferenc művész adja. A szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja. Délután fél 3 órákor rózsafüzér ájtatosság, 3 órákor vecsernye, fél 4 órákor szentségimádás. — 27-én, Szent István első vértanu napján: reggel 7 órákor reggeli istentisztelet, 8 órákor diákmise, 10 órákor nagy szentmise, szentbeszédet mond Fodor Antal segédlelkész, délután 3 órákor vecsernye.

a baptista imaházban karácsony első napján

A Szappanos utca 23. szám alatti levő imaházban vasárnap délelőtt 9 órától 10 óráig imaáhitat, 10 órától 11

óráig prédikáció urvacSORAOSZTÁSSAL, délután 6 órától 7 óráig prédikáció, fél 8 órától 9 óráig gyermekünnepély a karácsonyfa alatt.

Karácsony másodnapján

December hó 26-án, hétfőn délelőtt 9 órától 10 óráig imaáhitat, 10 órától 11 óráig prédikáció, délután 6 órától 7 óráig prédikáció.

az evangélikus templomban

December 24-én, szombaton délután 4 órákor szentesti istentisztelet. Prédikál Pass László lelkész. Énekel az evangélikus egyházi vegyeskar. — December 25-én, vasárnap délelőtt 10 órákor ünnepi istentisztelet UrvacSORAOSZTÁSSAL. Prédikál és úrvacsorát oszt: Pass László lelkész. Énekel az evangélikus egyházi vegyeskar. — Este 5 órákor ünnepi istentisztelet. Prédikál: Pass László lelkész. December 26-án, karácsony II. ünnepén délelőtt 10 órákor ünnepi istentisztelet urvacSORAOSZTÁSSAL. Prédikál és úrvacsorát oszt: Pass László lelkész. Énekel az evangélikus egyházi vegyeskar. Este 5 órákor ünnepi istentisztelet. Prédikál Pass

A katolikus polgári iskola növendékeinek sikere

Az egyik tanuló 50 Petőfi-verset szavalt el hibátlanul egymásután.

Egyik multnapi számunkban hírt adtunk arról, hogy a Petőfi-ház illusztráció-pályázatán Schverlichovszky Jenő debreceni rajzoló-művész-növendék nyerte az aranyérmét. Ezzel a hírrel kapcsolatban most a debreceni róm. kath. polgári finiskola igazgatósága közli velünk, hogy Schverlichovszky Jenő az említett iskolának volt a növendéke s az Ifjú Polgárok Lapjában a polgári iskolai tanulók között kiírt pályázaton nyerte az aranyérmét többedmagával.

Schverlichovszky mestere a polgári iskola rajztanára volt, akinek növendékei közül többen arattak sikert a rajzaikkal.

Itt említjük meg, hogy a Petőfi Társaság elnöksége irásbeli elismerését és köszönetét fejezte ki az iskola rajztanárának, akinek Molnár Elemér IV. osztályu növendéke a Müller Testvérek folyó évi rajzpályázatán az egyetlen negyedik díjat kapta a 15 díj közül az ország összes polgári iskolái között. Két másik növendék, Pausz László III. oszt. tanuló és Molnár Ottó II. oszt. tanuló ugyanakkor dícsérő oklevelet kaptak rajzaikért.

A Petőfi Társaság aranyérmét a róm. kath. polg. finiskola Gárdonyi Géza-önképzőkörének decemberi diszközgyűlésén adták át hivatalosan az érdekes növendékek. Ugyanekkor adták át Majoros

Legszebb ajándék a
homocor
luxus gramofon
táskagép
Kapható olcsó készpénzre és
7 havi részletre minden szaküzletben!
Arat P 99.
Műló ajándék helyett
maradandót vegyen!

László lelkész. (Az istentiszteletek alkalmával a templom fűtve lesz.)

Az unitárius templomban

Debrecen, Hatvan utca 24. sz. alatt levő unitárius templomban december hó 26-án, hétfőn, ünnep második napján délelőtt 10 órai kezdettel ünnepi istentiszteletet tartanak urvacSORAOSZTÁSSAL. Ez alkalommal imádkozik, prédikál és úrvacsorát oszt: dr. Csiky Gábor budapesti unitárius missziós lelkész. Az istentisztelet alatt énekelni fog Cséke Zoltán zeneakadémiai növendék.

Istvánnak a dícsérő oklevelet, amelyet a Petőfi Társaság az irodalmi pályázaton való részvételért küldött meg neki. Majoros ugyanis 50 Petőfi-költeményt szavalt el hibátlanul egymásután.

KARÁCSONY EST AZ AUGUSZTA SZANATÓRIUMBAN.

Az Augustia-szanatórium orvosi és tisztviselőikara, valamint betegei, mint minden esztendőben, az idén is megtartották a szent esti ünnepséget. A betegek nevében megköszönték dr. Geszti József igazgató-főorvosnak, hogy otthonuktól távol is szeretetteljes gondoskodásával olyan otthonossá varázsolta számukra a szeretet estjét. Ezután a szanatórium énekkara énekelt. Majd dr. Geszti József igazgató-főorvos meglehangú beszédben üdvözölte a betegeket. Kifejezte, hogy bár most kénytelenek otthonuktól távol tölteni a karácsony estét, de betegségük gyógyítható s felépülésük után visszatérnek szeretet családjuk körébe. Ezután kivilágították a szanatórium karácsonyfáját s az Augustia-szanatórium betegei meleg, meghitt hangulatban töltötték együtt a karácsony-estét.

— Az „UNIO“ műterem Svetits bérház, Piac utca 43. Az ünnep mindkét napján is készíti az 1 pengős gyönyörű fényképfelvételeket.

Karácsony szenzációja:

URANIA

megnyitja kapuit

Megnyitó műsor:

Harold Lloyd

A mozi örült

Külföldi koks

koks-brikett, mindenféle elsőrendű hazai szenek és tüzipala legolcsóbb árban

Cégnulaidonnc: Lann Miklós, Csanó u. 28. Telefon: 24-49.

Gabanyi cég

Debrecen legrégebbi széntelepen kapható.

A város szomorúja

Irta: Becskő József.

Arcomon a tűzfalak szürkessége és a gyárkémények mészó bűje, vagyok a város sápadt szomorúja. Sarjadtak bennem csodaszép csirák, de jaj, belőlük soh'sem lett virág, mert bemocskolták fehér lelkemet fekete füstök, piszkos porszemek. Néha felragyog még régi tisztasága és hűvök a messzi zöldelő hegyek, a titkot rejtő erdőmélyek s én elindulok és megyek, megyek és megyek, megyek és visszatérek. A tiszta légre tudom már gyöngye, fellőri lábam az út göröngye; megörjít a csend, a csend halál, nem bírom tovább, lehúz a város! Én elindultam, de vonszolt, marasztalt a füst, a lárna, a por, az aszfalt; — kinyújták átkos karjukat értem, én elindultam és visszatértem. Köröttem zsvaj, lárna és piszok, káromkodnak vad, részeg kocsisok; villamos csönget, száz autó nyafog és én sötét, komor kaszárnyák alatt lehajtott fővel búsan baktatok... Vágyanak, virágnak, mindennek vége, arcomon a tűzfalak szürkessége és a gyárkémények mészó bűje, vagyok a város sápadt szomorúja.

ALAPTALANUL GYANUSITOTTAK A LADÁNYI FŐBÍRÓT FELESEGE MEGMERGEZÉSÉVEL.

A napokban gyanus körülmények között meghalt Kéri Jánosné 46 éves asszony, a püspökladányi főbíró felesége. A szomszédok sugdosni kezdték, hogy az asszonyt férje mérgezte meg. A szállongó hírek a csendőrséghez is eljutottak, amely a gyanus halálzásról jelentést tett a kir. ügyészségnek. Dr. Preineszberger Jenő táblabíró, központi vizsgálóbíró és dr. Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértő szállt ki. Kiderült, hogy a gyanusítás alaptalan volt. Kéri Jánosné halála előtt hosszabb időn keresztül betegeskedett. A vizsgálat mind a két izben nemleges volt. Kéri Jánosné halála előtt való napon valószínűleg tévedésből, tokaji bor helyett egy pálinkás pohár ammoniak szeszt ivott s ez adott tápot a szomszédok sugdosására. A vizsgálat befejeztével kiderült, hogy az asszony paratífusos volt és gondatlanságból maga idézte elő halálát. Így az eljárást az ügyben megszüntették.

KARÁCSONYI SZERETETÜNNEPÉLY A CSAPÓKERTI IMAHÁZBAN.

Felemelő szeretetünnepélyt tartottak a csapókerti imaházban csütörtök délután. Ez alkalommal teljesen megtelt az imaház, sőt sokan még ki is szorultak belőle, jóllehet sem istentiszteleti, sem más ünnepi alkalom nem volt. A szokatlan érdeklődés tárgyát a karácsonyi ajándékok kiosztása okozta. Közös ének és Halász András vezetőlelkésznek a gyermekekhez intézett beszéde után szavazatok és énekszámok következtek, mely után a karácsonyi szeretetadományok kiosztása vette kezdetét. Kiosztottak egy és fél mázsa kenyeret, egy negyedmáza szalonnát, fél mázsa fűzeléket, 50 pár cipőt, 50 pár harisnyát, 20 darab új leányfelsőruhát, 20 darab új fiú alsóruhát, 10 darab sapkát, több gyer-

Kellemes karácsonyi ünnepeket kíván

Sólyom

cipőgyári nagyáruház

Piac-u. 34. sz. (volt Hegedüs és Sándor helyiség)

mekinget és alsónadrágot. Továbbá az alábbi használt, de jó állapotban levő ruhadarabokat: 40 darab fehérneműt, 15 darab sapkát, 20 darab harisnyát, 5 darab szvettet, 20 darab kabátot, 20 darab nadrágot, 5 darab mellényt és még több más egyebet. Több gyermeknek és egy szegény asszonynak: Bónis Sárát, teljesen felöltöztették. Ünnepség után Kulcsár Ferenc, a szegényügyi bizottság elnöke köszönetet mondott mindazoknak, akik a szeretetadományok összegyűjtésében nagylelkűen közreműködtek. Elsősorban a református egyház vezetőségének, amely 500 pengős adományával a jótételben előjár. De köszönetet mondott a timárszakosztály nagyrabecsült tagjainak és közülök itt megjelenő Kiss Imréné és Piko Józsefné urasszonyoknak is, akik példaadásukal és nemes önzetlen-

ségükkel a csapókerti szegények nemtőienk mutatták be magukat. Kiemelte a csapókerti nőegylet önzetlen munkáját is, mely Kamuti Lajosné elnök vezetése mellett elismerést nem kérve és várva megfeszített erővel dolgozott. Közöttük külön is elismerést érdemel Mózes Mihályné nőegyleti tag, aki egymaga több mint 30 darab új ruhát varrt meg, továbbá: Erős Gizike, aki ebben neki segítségére volt. De hogy ez a szeretetünnepély ily eredménnyel végződhetett és hogy a szeretetadományokban több mint 150-en részesülhettek, sőt hogy a rászorultak még további segélyben is részesülhettek, ezt a szegényügyi bizottság elnökén kívül a kis *Bátori Irén*, Halász András vezetőlelkésznek köszönte meg, akire ezért Isten áldását kérte.

XI. Pius pápa testvériséget, békét és megértést kívánt a világnak rádiószózatában

Vatikánváros, dec. 24. XI. Pius pápa ma délben 12 órakor rádió karácsonyi üzenetet intézett a püspökökhöz és egyúttal az egész világ keresztényeihez.

Az a válság, — mondotta — amely ma kivétel nélkül sújtja a világ minden országát, minden városát, minden emberét, a legnagyobb válság, amelyet a világtörténelem feljegyzett. Fáj a szívem, hogy nem tudok a szenvedő emberiségnek gyorsan ható gyógyírt nyújtani, de kérem az Istent, hogy kegyelmének hatalmával gyógyítsa meg az emberiség fájdalmas sebeit és remélem, hogy az Ur nem fordítja el irgalmas szemét szenvedő gyermekeiről.

Külön hálával kell megemlékezni arról az apostoli működésről, amelyet az én pásztoraim azok között az üldözött és szenvedő krisztusi testvéreik közt végeztek, akik Spanyolországban, Mexikóban és Oroszországban gyakran a vértanúsághoz vezető krisztusi életet élnek. Fájdalmamba azonban némi öröm is vegyül, mert imádságaim végzetlen eredményre, hogy a két harcban álló délamerikai állam meghallgatta kérésemet, Paraguay és Bolivia kormánya engedett a szeretet kérésének és Urunk születésének szent napján megszüntette a háboruszkodást.

A Szentatya ezután újra visszatért a világválságra és az egész világnak testvériséget, zavartalan békét, nyugalmat, megértést és munkát kívánt.

Még egy üzenetem van az egész világ számára — mondott ta. — A földi társadalomnak, a földön élő embernek szüksége van arra, hogy néha az Isten képmá-

Nagy Szilveszter est az Arany Bikában

Kávéházban:

Banda Marci
néhai Kiss Béla
zenekarával!

Üvegterem:
Bocskajterem:

Tánc Fejes

szalonzenekearával.
Üvegterem vacsorázók részére leun-
tartva Menü-P 3:50

Szilveszterkor megnyitandó
Fehérszalomban:

Finzu, Noldy
Budapesti kedvencel

Hallban:

Tánc

Zongoránál:

Csanak Béla
zongorista és harmos

Asztalrendelés 27-99 telefonon.

sára teremtett lelkével is foglalkozzék. Az elkövetkezendő 1933. esztendő 19-ik centennáriuma annak, hogy az Ur fia, a mi urunk Jézus Krisztus vérét ontotta az emberiségért. 19 évszázad óta szent év volt ez az esztendő és talán éppen ez az esztendő lesz az, amely meghozza a világnak az igazi békét; a mi urunk Jézus Krisztus békéjét.

A Szentatya ezután az elkövetkezendő szent évről beszélt, amely 1933. április 2-án Virágvasárnapján kezdődik és 1934. április 2-án, húsvét másodnapján ér véget. Legyen ez az év az imádság és a magunkbaszállás éve. Hangsúlyozta, hogy mindenki részesülhet a szent év kegyelmében, aki igaz keresztény hittel vesz részt a jubileumi esztendő szokásos ájtatosságában.

A KAT. NÉPSZÖVETSÉG KARÁCSONYI DÉLUTÁNJA

Sokszor megemlékezünk már arról, hogy a Kat. Népszövetség delneceni csoportja mennyire igyekszik kivenni a részét abból a jótékony munkából, mellyel a mai néz idők hajótöröttjeit, főleg az árthatlan gyermekeket kell átmenteni egy szebb jövő számára. — Most egy újabb akciót oly módon, hogy az iskolába járó szegény gyermekek közül, akik éhezve jönnek el hazulról s éhesen ülnek le az iskola padjaiba, a legjobban rászorulókat felváltva megreggeliztetni egy kis tejjel és kenyérral. Ennek a feladatnak a megoldásához is kénytelen igénybe venni az irgalmas szívű emberek filléreit s ezt a célt szolgálja részben az a műsoros karácsonyi délután, amelyet a szervezet december 26-án délután fél 6 órai kezdettel a r. kat. gimnázium dísztermében rendez. Belépődíj nincs, de az önkéntes adományokat a nemes cél érdekében hálás köszönettel fogadja a rendezőség.

Az ünnepély műsora a következő: 1. Titkosfényű csillag támad... Éneklő a népszövetségi énekkar. 2. Beszéd. Tartja: dr. Varasdy László. 3. Karácsony éj. Bán Aladár. Szavalja: Szabó Kálmán. 4. Szent éj. Melodráma. Szavalja: Budai Irén, zongorán kísér: Boros Józsa, hegedűn kísér: Kecskés István és Kiss Ernő. 5. Oh csendes éj. Éneklők: Koncz Olga és Heves Magda. 6. Betlehemi asszonyok. Pásztorjáték. Jézuska: Papp Mancsi. Szűz Mária: Koncz Olga. Szent József: Kiss János. Gáspár: Fehérvári Tibor. Menyhért: Fuszek Kálmán. Boldizsár: Kiss Ernő. Zsuzsi: Boros Józsa. Rebeka: Hevesi Magda. Örsze: Pál Teréz. Nánica: Fenyvessy Irén. Sárka: Budai Irén. Abigeal: Pál Margit. Deborah: Koncz Olga. Rachel: Kiss Margit. Jezabel: Budai Irén. Anna: Nagy Margit. Szolgáló: Heves Magda. Angyalok: Négrádi Juliska, Burger Éva, Bónis Irén, Padlovits Margit, Seprényi Klári, Drahos Kata, Illés Erzsébet, Boros Irén, Nagy Klára, Czinszky Erzsébet, Neumann Duczka, Sinály Izabella, Jójárt Ilona, Smidt Maja, Kovács Adrián, Babincz Lóli, Kiss Angéla, Nagy Jolánka, Poresin Aranka, Papp Icsu, Nagy Olga, Bölszei Budai Adrián, Ditrích Berta, Szabó Anni. 7. Fel nagy öröme. Éneklő a népszövetségi énekkar.

BORZALMAS AUTÓGAZOLÁS.

Páris, dec. 24. Borzalmas autószerencsétlenség történt Versaillesben. Egy autó elgázolt egy asszonyt, aki karján vitte 16 hónapos gyermekét és mellette haladt 7 éves fia és 5 éves kisleánya. Az asszony, a kisfiú és a 16 hónapos gyermek azonnal meghalt, a kisleány súlyosan megsebesült. — A gépkocsi sofförje védekezésében arra hivatkozott, hogy a rossz világítás miatt és a sűrű ködben nem látta az úttesten haladókat és így történt a szerencsétlenség. A rendőrség alaposnak találta a védekezését és egyelőre szabaddalbon hagyta.

A HOMOKKERTI SZEGÉNY GYERMEKEK KARÁCSONYA.

A homokkerti ref. Olvasó Egylet társasvacsorát rendezett az egész éven át önzetlenül működő műkedvelő gárdájának tiszteletére. Ugyanakkor műsoros előadást is tartottak teljesen díjtalanul, ami kitűnően sikerült.

A homokkerti Olvasó Egylet több éven keresztül, míg az egyházzal meg nem alakult, a karácsonyi segélyezést szép eredménnyel, nemes lelki-ken gyakorolta. Ez alkalommal sem akarván kimaradni a szeretet gyakorlásából, az egylet vezetősége Csukás József társelnökkel az élen elhatározták, hogy szintén megvendégeli a szegény iskolás gyermekeket és más szegényeket is. A napokban a Ghilányi iskolában 42 szegénynek adtak ebédet. Tegnap a homokkerti egyházzal által rendezett karácsonyfa ünnepélyen több mint százötven iskolás szegény gyermeket és felnőttet vendégelt meg.

Az Olvasó Egylet nagytermét megtöltötték a Homokkerti és környék telepéről való iskolás szegény gyermekek és felnőtt hozzátartozói. Az ünnepélyt »Az istennek szent anyala« kezdetű ének vezette be, majd Kalas Ferenc lelkész imádkozott, utána dr. Erdős József az egyházzal agilis gondnoka intézett szép beszédet a gyermekekhez, amely beszéd szívéhez szólt a felnőtteknek is. A gyermekek közül egy iskolás kislány köszöntö meg a kiosztandó adományokat. Végül Törös Károly igazgató tanító gyönyörűen felépített beszédében mutatott rá a szeretet nagy ünnepére. El kell jönni annak az időnek — mondta —, amikor mindenkinek meg lesz az ami szükséges és nem lesznek szűkölködők. Az igazán vallásos érzésből fakadó beszéd nagy hatást váltott ki. Ezek után megkezdődött az adományok kiosztása. Kiosztottak 37 pár új cipőt, 24 rend fiú ruhát, 18 rend leányruhát, 8 télikabátot és 74 pár harisnyát. A felnőttek kaptak kenyert és szalámit és a gyermekekkel együtt 150 terítékes ebédet.

Ezen igazán nagyszabású adományozást lehetővé tette legelső sorban a debreceni ref. presbitérium 500 pengős adománya, továbbá hozzájárult a homokkerti egyházzal és Olvasó Egylet és nemesszívű egyének pénz és természetbeli ajándéka.

A szeretetadományok gyűjtésében, továbbá kiosztásának megrendezésében nagy buzgóságot fejtettek ki: Kalas Ferenc lelkész, Kerekes Sándor, szegényügyi bizottság elnöke, Pocsai Gábor, Koncz Dániel, Máté Lajos, Pataki Gyula pénztáros, Hegedűs Jánosné, Ferge Józsefné, Waschmann Emánuelné, az egyházzal részéről Patay József, olv. egyl. elnök, Kulcsár Ferenc ellenőr, Szilágyi György gazda az Olvasó Egylet részéről. Fel kell jegyezni annak a két iparosnak nevét is, akik mérsékelt árban készítették el iparcikkeiket: Torkos Lajos cipész és Jánki Béla szabó iparos.

A DEMKE MELLETT NEM SZABAD FUTBALLOZNI ÉS KERÉKPÁROZNI.

A Demke melletti játszótéren eddig mindig nagy vígan játszadoztak és kerékpároztak a fiúk. Ennek a túlhangozó életnek most vége kell, hogy szakadjon, mert a környékbeli lakosok kérelmére a város megtiltotta, hogy a játszótéren futballozzanak, vagy kerékpározzanak. A teret inkább csak a kisebb gyermekek részére és szelidebb játékok üzésére tartják fenn.

— LEGSZEBB EMLÉKE LESZ KARÁCSONYRÓL EGY SZÉP KÉP LIENER MÜTERMÉBŐL. — AZ ÜNNEP MINDEKÉT NAPJÁN NYITVA ESTE HÉT ÓRÁIG.

Uránia Pabrika kisasszonnyal

nyíí

Aki annak idején jólismerte Hortobágyi Deli Mátyást

Özv. Hetey Péterné urasszony beszél a mai regényhőséről.

A »Debreczen«-ben most olvasók igen nagy érdeklődés mellett olvasóink Mórcaz Pál kitűnő író szép regényét: »Hortobágyi Deli Mátyás kalandos élete« címen. A regény nagy érdeklődést váltott ki az olvasók széles körében és most ennek az érdeklődésnek igen kedves megnyilatkozásáról számolunk be. Alkalmunk volt beszélgetést folytatni egy fehérhajú nagyszasszonnyal, aki annak idején, gyermekkorában, ötven esztendővel ezelőtt igen sokszor látta a házuknál a daliás alakú, jó magyar Hortobágyi Deli Mátyást, mint házuk kedves vendégét.

Nem is volt finnp, családi összejövetel, melyen ő is meg ne jelent volna. Hatalmas, szép szál ember volt, arca hosszukás, orra olyan, amilyenek a Mátyás királyt festik. Derűs, mosolygós férfi volt még akkor is, holott az idő már elrepült felette...

— Ruházata az akkori magyar divatnak megfelelőleg sujtásos, úgynevezett magyaros volt és csokorra kötött másis nyakkendőjét sokszor megirigyeltem babaruhának. Sokat nem tudhat az ember ötven esztendő távlatából, azonban egy emlékszem ezekre az időkre és magára Deli Mátyásra,

DELY MÁTYÁS.

De beszéljen maga az emlékeit kivirágzó urasszony erről a kedves multról:

— Nagyon jól emlékszem, bár akkor öt-hat esztendő fityfirtyú leányka voltam, — kezdi kedves mosollyal özv. Hetey Péterné bontogatni az emlékeit.

Elmélázik, elgondolkozik, mintha rendezni akarná a felbukkanó emlékek szép sorát. Aztán izesen, megfontoltan beszél:

— Az apámnak testi-lelki jóbarátja volt Deli Mátyás. Ez pedig nagy szó volt, mert az apám büszke, barátjait megválogató szabolcsi földbirtokos volt. A birtokunk ott feküdt Nyirábrány és Nyiracsád között. Jól emlékszem, hogy számtalan esetben megfordult nálunk, asztalunknál Deli Mátyás.

mintha ma is látnám. Hogy miről beszélgettek az apámmal? arról bizony nem tudhatok semmit, hiszen akkor ugy nevelték a gyermekeket, hogy annak piszt volt a nagyok beszédéből. Ott ültünk mi is egy-egy ünnepi vacsora, ebéd alkalmával az asztalnál, de olyan végen, hogy oda már nem hallatszott el a felnőttek beszéde.

— Kedves emlékére emlékszem-e? — hát nekem minden emlékem kedves ebből az időből. De várjon csak, igen, egy alkalommal szüreten volt nálunk Deli Mátyás. De ott volt akkor Szaboles vármegye színe-virága. Akkor a magyar porták nyitva voltak mindig a vendégeskedésre. Erről a szüretéről ma már csak annyit tudok, hogy jó hangulat volt, majd a hangulat

Elektromotorokat, Földvári Széchenyi u. 55.
transzformátorokat javít, tekercsel
Nikkelez, ezüstöz, aranyoz, minden színre galvanizál.

ÖRÖM

AZ EMBER ÉLETE, HA RENDES AZ EMÉSZTÉSE

ARTIN AZ ENYHE, BIZTOS ÉS OLCÓS HÁSHAJÓ

kiteljesedése abban csucsosodott ki, hogy a férfiak mind, mind kivétel nélkül a nagy udvarunkon letérdepeltek körben és a kör közepén húzta a cigány a Kossuth nótát. Huzta, szakadatlanul húzta, nem is tudom én, hogy hányszor. És az ott térdepelő urak együtt énekeltek a cigány muzsikájával a Kossuth nótát. Ez az utolsó emlékem Deli Mátyásról, mert aztán nem láttam többször nálunk. Az apám vagyona elpusztult, tönkrementünk...

— Mikor már bent laktunk Nyiregyházán, még akkor is gyakran emlegette az apám Deli Mátyást, akinek tudása, barátsága mindig magával ragadta az apámat is. De azután már többet nem fordult meg a házukban. Most találkoztam vele ismét a Debreczen hasábjain. Mondanom sem kell, hogy milyen kedves meglepetést hozott az em ezzel a Debreczen. Minden szép emlékem, minden gyermekkori multam megelevenedik éppen Deli Mátyás életén keresztül.

Három virág

Angyali szózat.

Karácsony estéjén

Három virágot hoztam az egekből,
Ahol örökké sugaras a fény,
Ezüstpatak partján ott ringatózik
Az ég legszebb virága: a Remény.

S ha idelent, hol minden oly mulandó,
Elhervad ez a gyönyörű virág:
Angyalait leküldi a teremő
S csodamagvából mindegyiknek ad.

Vessék el újból ezt a drága magvat,
Hisz remény nélkül a világ kihalt,
De ne a földbe, hol a bűn koltja:
Hanem a szívedbe, hol megint kihajt.

Mi tudjuk ott fönt, tudja a Teremő
A sok bűbajt, mit szenved a világ
És sűr az Ég és sűr a Mindenség is,
Ha fölsikolt az átok és a vád.

De jó az Isten, nem haragszik érte,
Ad orvosságot: tőrésre tanít,
Még egy virágot ültet a kebelbe,
Ennek illata legszebb: ez a Hit.

A harmadik virágom csupa balzsam,
Amely begyógyít minden bűt, sebet,
Krisztus szívéből sarjadt Betlehemben,
Ez a szelid virág: a Szeretet.

Három virág az Isten trónja mellől:
A Hit, a Remény és a Szeretet.
Mindegyik szép, de legszebb az utolsó,
Melyet az Úr ma este ültetett.

BAJA MIHÁLY.

**KITÜNTETÉSEK
A MAGYAR-OSZTRÁK
KERESKEDELMII
SZERZŐDÉSÉRT.**

Bécs, dec. 24. A szövetség elnöke az osztrák-magyar kereskedelmi szerződés megkötése alkalmából Gömbös miniszterelnöknek, Kállay földművelésügyi miniszternek és Fabinyi kereskedelmi miniszternek az osztrák köztársaság nag yarany díszjelvényét adományozta a szalagon.

Időjárás

A debreceni egyetem földrajzi intézete jelenti december 24-én:

Közpeurópa időjárásában változás nincs, a zavarterületek a Kárpátok felett Oroszország felé húzódnak, a lecsapódások csak Lengyelország keleti felére terjeszkedtek ki. A Tiszántul északi részén ködös és mérsékelt hideg az idő, szombati reggel a fagyok -3, -4 fok körüli ingadoztak, esapadék nem volt. A hőmérséklet ma délből is majdnem 3 fokkal maradt a fagypontra alatt.

A felhős, ködös idő továbbra is megmarad. Nemi változásra, esetleg havazásra csak több nap múlva lehet kilátás.

Műsoros levante-előadás a Nyulason. Vasárnap folyó hó 25-én, délután 4 órakor a levanték és a nyulasi munkások a szegény gyermekek felruházására műsoros előadást rendeznek a nyulasi iskolában. Melyre a nagydémű közönséget ezután is tisztelettel meghívja. Műsor a következő: 1. Nyitány: előadja a regős levante zenekar. 2. Szavaltat: előadja Árva Etelka. 3. Magyar dalok: előadja Ruzsinka Mária. 4. Vadállat: előadja Kiss Rózsika és Tarr Sz. Nyomorultak: előadja Schwarcz és Csillag. 6. Dal: előadja Radnay. 7. Szavaltat: előadja Cellár István. 8. Kuplé: előadja Schwarcz és Csillag. 9. Holdkoros: előadja Gáli Mancika, Lőcsei I., Ruzsinka Mária, Rakosdy és Gombos J. 10. Tót honvéd: előadja Kiss Rózsika, Kiss Jolán, Sohwarz, Tarr, Radnay, Csillag, Göcs, Vékony, Balla. 11. Biztos gyógymód: előadja Árva Etelka, Biró L., Lőcsey I., 12. A cég arája: előadja Hencz Bözsike, Kiss Jolán, Csillag, Schwarcz, Radnay és Tarr. Hitvallás: előadja a levante regős zenekar.

Könyvujjdonságok. Erdős René: Örök papok, Móricz Zsigmond Roknok, Wassermann: Bula Matari, Löhdorff: Ocean pokla. Antalfy könyvkereskedésben.

Az „UNIO” műterem Svetits bérház, Piac utca 43. Az ünnep mindkét napján is készíti az 1 pengős gyönyörű fényképfelvételeket.

Tolvajt fogott hajnalban dr. Lengyel Zoltán orvos. Nem mindennapi kalandja akadit tegnap hajnalban dr. Lengyel Zoltánnak, az ismert nevű sebészorvosnak. Az Egymalom utcában levő lakásán a hajnali órákban arra lett figyelmes, hogy rendelője előtti lépcsőn valaki a szőnyeget szedegeti. Kínézt az ablakon és meglepetve látta, hogy egy ismeretlen férfi szedegeti ki a szőnyegrudakat és a feljártó lépcső szőnyegeit. Gyorsan kisetett a lakásából, mire az ismeretlen férfi eldobta a szőnyeget és futásnak eredt. Dr. Lengyel Zoltán nem volt rest, hanem a tolvaj után eredt, akit rövid hajsza után el is fogott. Kiderült azonban, hogy a tolvajnál levő szőnyeg nem dr. Lengyel Zoltán tulajdona, hanem azt már máshonnan lopta el. A tolvajt, akit egyébként Vida Mártonnak hívnak, átadta a rendőrnek, az bekísérte a kapitányságra, ahol kiderült, hogy notórius szőnyegtolvaj, őrizetbe vették és megindult ellene az eljárás.

Nylregyháza rosszul jön készülékén, tökéletesen megcsinálja: Mayer Emil okl. gépészmérnök laboratóriuma. rádiók, alkatrészek legolcsóbb birománvi raktára. Burgondia 15. Telefon 15-79. Csere, mindenféle gyári gép javítása.

Dózsáné meleg hálóinget, pizsmát, férfi, női inget, géphímzést olcsón készít. Szentanna 5.

A svéd partokon zátonyra futott Ramona gőzöst kétnapos végveszély után megmentették

Csütörtökön éjszaka Save Our Soules, S. O. S. jeleket fogtak fel az Északi tengeren tartózkodó gőzösök. A veszjeleket a Ramona magyar tankhajó adta le. A svédországi Rödby közelében a hajó sziklazátonyra futott. A hajót két napig végveszély fenyegette. A segítségére siető hajóknak sikerült a Ramonát csekély hajókár árán megmenteni, bár a tengernek az a része, ahol a hajó zátonyra futott igen veszedelemes.

A hajó megmeneküléséről érkezett táviratok szerint a hajó legénysége egészséges. A Ramona tisztikara teljes számban magyar, a legénységnek a felszintén magyar tengerészekből áll.

A MAV Horthy dal-, zene- és önszerelőző egyesület f. évi december hó 31-én este fél 9 órai kezdettel az állomás I. és II. osztályu éttermében műsoros szilveszter-estét rendez. Négy személyes családjegy 3 pengő. Személyjegy 1 pengő. Tánc reggelig. A rendezőség.

Ondolálás, vizondolálás 80 fillér, manicür 50 fillér. Komáromi szalonban József kir. herceg u. 3. Zsuzsika manicüröz.

Kultur-est a Levante Otthonban. Vasárnap, folyó hó 25-én a szokásos műsoros estjét rendezi a Levante Otthon. Ez alkalommal tisztelettel meghívja a n. ó. közönséget a Rendezőség. — Az est műsora: 1. Nyitány. Játssza a levante zenekar. 2. Szavaltat. Előadja Czeller István levante. 3. Okos Herke. Szereplők: Radnai és Csillag levanték. 4. Sláger dal duett. Előadják: Csillag és Schwartz levanték. 5. Forog, nem forog. Szereplők: Hencz Bözsike, Szabó Lilike, Csillag és Schwartz levanték. 6. Utolsó szó. Előadják: Hencz Bözsike, Csillag és Schwartz levanték. — Műsor után tánc. — G. Suta Gyula, főrendező.

Hócipő, gumu csizmát, bőrkabátot és mindenféle bőrtárgyat gép erőre berendezett festékszórógéppel: újja fest Tóthfalussy festőüzem, Cegléd utca 7.

Karácsony első és másodnapján üssztánc BALOGH TÁNCINTÉZETÉBEN délelőtt 11—1/2-ig, délután 5—8-ig, este 1/2—12-ig.

Vitárius nemesek a téli keztyűk, de a retikülök árait is leszállította.

Külföldi koksz legolcsóbban kapható Grünfeldnél, Csapó 16. Telefon: 29-82

Házistély a Wolafka telepen. A Pac tanyai műkedvelő ifjuság folyó hó 25-én, azaz karácsony első napján, este 6 órai kezdettel, műsoros házistélyt rendez a Wolafka telepi Olvasókörben. Előadásra kerül „Összeesküvők” c. irredenta szindarab. Játssza: Szabó Juliska, Takács Irmuska, Sándor György, Sándor József, Szabó János Szepesi Gábor, Orbán József, Szőke József. — A „Viaszvirág” c. vígjáték. Előadják: Sztáray Vilike, Szabó János, Béke József. — A „Király parlagja”, vígjáték. Szereplők: Tóth János, Orbán József, Szőke József. Végül kuncézik Andirkó Sándor. Utána tánc záróráig. Bolépből nincs Zenét a Nagyházi zenekara szolgálja. A Pac tanya és környéki lakosokat, az egylet tagjait és vendégeit szívesen látja a Rendezőség.

„Méliusz” könyvkereskedésben már 50 fillérért kap diszkótésű mesék-könyveket. Zsoltárok, bibliák nagy választékban. Levélpapírok ára 30 százalékkal leszálltva.

Karácsonyi vásárlás végett látogassa meg Biró Árpád divatáru üzletét Szent Anna 5.

Legszebb képeretek olesó árban. Üvegezést vállalok. Blattner Gyula, Piac u. 89. Telefon 24—68.

Az „UNIO” műterem Svetits bérház, Piac utca 43. Az ünnep mindkét napján is készíti az 1 pengős gyönyörű fényképfelvételeket.

Február 23-án lesz a hortobágyi bikavásár. A Debrecen—Hortobágyi Magyar Tenyészbika-Telep Közös Legelőt Haszonbérlet Társulat szokásos évi bikavásárát 1933. évi február hó 23-án (huszonhárom), csütörtökön rendezi a Nagyhortobágy vasútállomás közelében fekvő Kis-Álomzug pusztai bikatelepen, hol ez alkalommal 58 darab tiszta magyarfajta hortobágyi származású 3 éves tisztavérű tenyészbika kerül értékesítésre. A bikák köztenyésztési célokra különösen alkalmasak, mivel külterjes hortobágyi viszonyok között edzetten vannak nevelve, de a téli hónapokban kötélen tartva. A hortobágyi bikatelepi bikák nemcsak a tisztántulón, hanem az ország magyar marhát tenyésztő többi vidékein is jó hirre tettek szert, vérsziládságuk, jó eszontozatuk, edzettségük és szívós szervezeteik folytán a köz- és magántenyésztésben mindenütt igen jól beváltak. Épen ezért a bikatelep ezen vásárát is élénk érdeklődés előzi meg.

HASZNÁLJA KI A KARÁCSONYI ÜNNEPET ÉS CSINÁLTASSON LIENER FÉNYKÉPÉSNÉL MŰVESZI SZÉP FÉNYKÉPET. VASÁRNAP ÉS HÉTFŐN IS NYITVA A MŰTEREM REGGELTŐL ESTIG.

Balogh Sándor táncintézetében Belépődíj az üssztáncokon este 60 fill., d. u. 50 fill., d. e. 30 fill.

Az ünnep d. u. üssztáncokon sorsolás.

Milyen szerepe van a paprikának a magyar konyhában? Csáky Sándor, az Arany Bika konyhafőnöke, az Európaszerte ismert szakácsművész, egy nagyszabású munkán dolgozik, amely azt tárgyalja, hogy a paprikának milyen szerepe van a botanikai, diaetetikai, konyhatechnikai és mezőgazdasági szempontból. A műhöz több száz ételreceptet is mellékelni fog és ezután kéri fel azokat a debreceni urasszonyokat, akik speciális debrecenkörnyéki vagy hortobágyi ételeket tudnak készíteni, amelyeknek fűszerei között a paprika is szerepel, juttassák el hozzá az ételrecepteket. Aki legalább tíz ilyen receptet küld, az jutalomképpen megkapja Csáky Sándornak „A XX század szakácsművészete” című hatalmas kétkötetes munkáját, amelynek bolti ára 24 pengő.

Varrógépjét, gramofonját legolcsóbban felelősséggel reendbehozza Keszler-cég, Széchenyi 1.

KEZDŐDŐ ÉRELMESZESEDÉSÉNÉL

a természetes „Ferenc József” keserűvíz úgy az alhasi pangást, mint a renyhe emésztést megszünteti és a magas vérnyomást leszállítja. A gyakorlati orvostudomány vezérei a Ferenc József vizet azért becsülik olyan nagyra, mert ez gyorsan és enyhe módon szabályozza a szervezetre annyira fontos gyomor- és bélműködést. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Üssztánc. Az olasz királyi kormány Nagy Klára debreceni tanárnőnek, aki a debreceni Tisza István tudományegyetemen kitűnő eredménnyel tette le tanári vizsgáit s az egyetemen kiváló szorgalommal foglalkozott olasz nyelvi tanulmányokkal is, nagyobb üssztáncot adományozott, hogy az 1933. évből a római kir. tudományegyetemen folytathassa olasz nyelvi és irodalmi tanulmányait. Melegen köszöntjük ez alkalommal a fiatal tanárnőt abban a reményben, hogy a magyar—olasz kulturális és baráti kapcsolatoknak lelkes és szorgalmas munkása lesz.

Szilveszter-est a Nyllas-telepen. Dec. 31-én este 9 órai kezdettel a nyllastelepi ref. iskola nagytermében hagyományos szilveszter estélyt rendez az ottani KIE, melyre az érdeklődőket ez uton is meghívja.

AZ ÜNNEP MINDKÉT NAPJÁN NYITVA VAN DIENES KÉPKIAL-LITÁSA A DÉRI MUZEUMBAN D. E. 10—1-IG ÉS D. U. 4—7 ÓRAIG.

BEJÁRAT VASÁRNAP D. E. ÉS D. U. TOVÁBBÁ HÉTFŐN D. U. A NYUGATI OLDALON A KÖNYVTÁR FELŐL, HÉTFŐN D. E. A FŐKAPUN.

A MEGVÁSÁROLT KÉPEK EL-SZÁLLITÁSA SZERDÁN, 28-ÁN D. E. 10—1-IG.

Gyapjuszövetet legolcsóbban kapható vásárolhat árban Gabányinál vásárolhat, Bádagos 2.

Kézimunka legnagyon, legolcsóbb forrása Szilágyi, Széchenyi 1. Gobelinek, féláron. Szőnyeg 80x120 fonállal 20 pengő.

BALOGH TÁNCINTÉZETÉBEN Péterfia 30. sz. új táncpartifolyamok kezdődnek január elején diákok és tisztviselők részére. Tanuljon magánórán táncolni, egy tánc egy óra alatt tökéletesen elsajátítható.

Hogy Önnek is legyen névlegye! 100 darabot prima kartonon 4 sorig 1.30 P készíti Springer papírüzlete.

Szilveszter-est a KIE-ben. Nagyszabású szilveszter-estre készül a KIE, melyet a szokásos időben dec. 31-én, szombaton este tartanak meg a Piac utca 7. sz. alatti nagy helviségekben. A KIE által rendezett szilveszter-estnek az ad érdekességet, hogy talán egyetlen szilveszter-est lesz az egész városban, ahol tánc nem lesz. Ma el sem tudjuk képzelni az ifjuságot tánc nélkül, mégis szinte látszólag érthetetlenül a KIE tánc nélkül rendezt estét s azok így is nagy népszerűségnek örvendenek a KIE most is a hagyományos keretek között fogja megünnepelni az év utolsó estjét. A műsoron a legnagyonmóka, tréfák, komikumok stb. szerepelnek s éjfélt után általában az egész társaság egy családdá és tea mellett fogja eltölteni további idejét a KIE tagjait és barátait a jövő héten kiküldendő meghívón kívül ez uton is meghívja a KIE vezetősége.

Megjelent a Debreceni Képes Kalandárium, ára 80 fillér. Kapható a „Méliusz” könyvkereskedésben.

Tölgyfa rönkö eladás.

Károlyi Lajos gróf hitbizományi uradalma erdőhivatalának Nyirbátor és Hodász vasúti állomáshoz 18—12 kilométerre fekvő Csobaházi erdejében ötszáznegyven darab most kitermelt kéreggel mért kettőszáz köbméter tölgy rönkö eladó a helyszínen.

Szóbeli, vagy írásbeli árajánlat 1933. év január 15-ig Vállaj, Szatmár megye erdőhivatalhoz adandó be.

ELHUNYT. ESPERES NEJE

Sipos József turistvándi lelkész, a szalmári egyházmegye esperesét súlyos csapás érte, feleségének Szeles Borbálának, a ref. egyházmegyei papnék egyesülete elnökének halálával. Az elhunyt úrnő az egyetemi klinikán fektült, hova a napokban hozták be, de már nem volt megmenthető az életnek. Temetése december 25-én délután 3 órakor lesz a köztemető nagyszertartástermből. Az elhunytat nagykiterjedő rokonság gyászolja. A temetést Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Özv. Pataki Imréné Nagy Gizella életének 36-ik évében elhunyt. Temetése vasárnap délután lesz Báránd községbe szállítva, a ref. egyház szertartása szerint. A szállítást Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Tóth Gábor Istvánalmi lisztkiadó életének 64-ik évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 2 órakor lesz a köztemető szertartástermből, a ref. egyház szertartása szerint. A temetést Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Szathmári Mária életének 12-ik évében elhunyt. Temetését hétfőn délután 3 órakor a köztemetőből Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Gombos Lajosné Kaposos Mária életének 27-ik évében elhunyt. Temetését a köztemetőből hétfőn délután 2 órakor Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Köszönetnyilvánítás. Felejtethetlen jó fiam, illetve testvérünk néhai Szilágyi Imre gazdálkodó temetésén megjelent rokonaink és ismerőseink, kik szívünk fájdalomát megjelenésükkel, ravatalára hozott koszorúikkal és vigasztaló szavaikkal enyhíteni szívesek voltak, fogadják ezuton is hálás köszönetünket. Özv. Szilágyi Ferencné és gyermekei.

— Gyomrunkon át vezet az egészség útja, Ha néha elromlik, „Igmándi” javítja!

x Szenzációs meglepő karácsonyi műsor vasárnap, hétfőn a Royal mulatóban. Parkett-tánc reggel 5-ig. Bableves éjjel 2-től.

x Kovács Lajos elektroműszerész készíti, javít villamosgépeket, készülékeket, accumulatorokat, Miklós utca 9. Telefon 11-70.

— Kalászgárda karácsony ünnep első napján este 7-től reggel öt óráig Batus táncmulatságot rendez a Függetlenségi Kör összes helyiségeiben, Piac u. 38. szám.

x Fancsovics Irma budapesti táncnő vezetőjével kedden, azaz 27-én este 8 órai kezdettel táncanfolyam kezdődik a Máv. műhely (vagonyár) dísztermében. A táncanfolyamra való beiratkozás ugyanott. Beiratási díj hölgyeknek 7 P, uraknak 6 P.

— Négy százalékos kamattal nyújt kölcsönöket házipítésre, házvételre, tanyai birtok vételére, stb. a „Takarékház” Otthont Alapító Rt. Budapest, IV. Eskü utca 6. — Részletes felvilágosítást ad, prospektust ingyen és bérmentve küld a körzeti vezérképviselő, Debrecen, Hunyadi utca 6. sz.

— Az „UNIO” műterem Svetits bérház, Piac utca 45. Az ünnep mindkét napján is készíti az 1 pengős gyönyörű fényképfelvételeket.

— Eljegyzés. Uray Sándor debreceni református lelkész leányát Magdolnát, karácsony estéjén eljegyezte kislőket Takács Dezső m. kir. honvéd százados Budapestről. (Minden külön értesítés helyett.)

— Eljegyzés. Balogh Honka és Petry Béla jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Házasság. Tóth Erzsébet és Györkö Kornél tüzérszázados folyó hó 24-én házasságot kötöttek.

Aláírási felhívás a debreceni földbérletkhöz a Debreceni Földbérlet Egyesület megalakítása tárgyában.

Tisztelt Földbérletársak

Nagy reformok megvalósításának kényszere előtt áll ma a magyar gazdatársadalom. A közszükséglettől, a társadalmi és gazdasági élet fejlődésétől, nemzeti szempontoktól s a legnehezebb sorsban levő, de jobb sorsra érdemes földbérletársadalom legjogosabb és a kormányzat által is elismert érdekeinek jobb védelmének szükségességétől vezéreltetve meg akarjuk alapítani tehát: a **Debreceni Földbérlet Egyesületet**. Ki akarjuk dolgozni annak az új korszellemmel megegyező alapszabályait s mindenkit hívunk, akit érdekel: úgy földbérletgazdát, mint tulajdonosgazdát, hogy erősítse törekvéseinket, lépjen alapítóink vagy tagjaink sorába vagy támogassa törekvésünket s aláírásával vállaljon szolidaritást a magyar gazdaság jobb jövőjéért.

Debrecen, 1932. december 25. napján.

Gazdatársi üdvözléssel:
AZ ALAPÍTÓK.

Érdeklődők és aláírók részletes felvilágosítást kaphatnak a Frontharcos Otthonban, régi postaépület.

— **METEOR-MOZGÓBAN** vasárnap: NÉVTELEN ANYA. Hangos világfilm John Boles főszereplésével. Megelőzi: **Mr. Herkules a Studióban.** — Hétfőn: **LONDONI KÉMNŐ.** Izgalmas kémdráma Charles Farrel főszereplésével. Fényes kísérő műsor. — Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

x Szepessy Tánceiskolájában ma és holnap este osztály. Arany János-utca 39. Nyomdászok Egyesülete.

x Progress Nyelviskolában Piac 49. német, francia, angol nyelvtanítás. — Okleveles nyelvtanárok.

x Schaff tánceiskolájában, a Koronában másodikán új tanfolyam kezdődik iparos és kereskedő ifjaknak. Ma este reggelig tartó táncestély.

x Szilágyi Széchenyi 1. kézimunka-üzlete állandósítja olcsó árait. Függönyök, terítők, szőnyegek, részlettítésre. Összeállítások, montirozások.

— Házasság. Surányi László és Tóth Mária házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

x Karácsonyra legszebb virágdíszek, csokrok, cserepes virágok legolcsóbban „Rózsa” virágcsarnok. Piac u. 22.

— A Montji Kör legközelebbi összejövetele január 10-én lesz. Elnök.

— Doktorrá avatták Terranovát. A Debrecenben jól ismert Giovanni Terranovát, az olaszországi magyarbarát („Andei dell' Ungheria”) ifjusági szervezetek megalapítóját és elnökét a napokban avatták „sumnia cum laude” doktorrá a római egyetemen. Terranova értekezésének tárgya a magyar jogbölcsélet volt. Ő az első, amint a vizsgáztató bizottság elnöke, De Vecchi professzor megjegyezte, aki magyar jogi témáról írt doktori dolgozatot.

x Használatlan antikvár könyvek igen olcsón kaphatók Grünmann Sándornál, Piac u. 69.

x Kalanok legolcsóbban beszerezhető m. Nagy Mihálynál, Piac 37. Kistemplom mellett.

x Megjelent a Debreceni Képes Kalendárium, ára 80 fillér. Kapható a „Méliusz” könyvkereskedésben.

x Karácsonyra a legszebb ajándék az ékszer. Legnagyobb választék és legolcsóbb árak Halász ékszerésznél.

x DIENES JÁNOS KÉPKIÁLLÍTÁSA A DÉRI MUZEUMBAN HÉTFŐN ESTE 7 ÓRAKOR ZÁRUL. ADIG SZOMBAT DÉLUTÁN KIVÉTELESEL MINDEN NAP NYITVA DÉL-ÉLŐTT 10—1 ÉS DÉLUTÁN 4—7 ÓRAIG.

— Vitéz dr. Szily Tibor csecsemő és gyermekorvos rendelőjét Piac utca 41. szám alá helyezte át.

Mi a Sólýom?

A Sólýom cipőgyári nagyruház Magyarországon egyik legnagyobb vállalata, a cipőkereskedők kiszolgálását megszüntette és elsőrangú kitűnő minőségű cipőkülönlegességét közvetlen a gyártól a vevőnek adja olcsó gyári áron, ezzel a vevőknek megtakarítja a közvetítő hasznát.

Az üzlet annak dacára, hogy pár hete nyílt meg Debrecenben, mégis nagy forgalmat bonyolít le és teljes mértékben megtudta szerezni a vevők bizalmát. Debrecen egy olyan céggel gazdagodott, amely megérti az idők szavát: nagyon jót nagyon olcsón.

SZÖVETSÉGBE TÖMÖRÜLNEK A MAGYAR ESZPERANTÓ EGYESÜLETEK.

Gömbös Gyula miniszterelnök intencióinak értelmében az eszperantista egyesületek is szorosabb együttműködésre készülnek. A különböző magyar eszperantó egyesületek vezetői értekezletet tartották Benárd Ágost dr. ny. miniszter elnöke alatt, ki megnyitotta beszédében rámutatott arra, hogy ha már előzőleg létezett volna egy hatalmas eszperantó mozgalom, általa ismertethetők volna hazánkat és nem történt volna annyi igazságtalanság. Minthogy az eszperantó már sok más téren hasznos eszköznek bizonyult, fel kell azt használni a magyar célok érdekében is.

A nagy lelkesedéssel fogadott beszéd után megindultak a tárgyalások, melyek eredményeként elfogadták a Magyar Eszperantista Pedagógiai Társaság elnökének, h. Mihalik József tanárnak javaslatát, mely szerint bizottságot küldenek ki egy Magyar Eszperantó Szövetség alapszabályainak kidolgozására, továbbá a Magyar Országos Eszperantó Egyesület ügyvezető alelnökének Kökény Lajos tanárnak javaslatát, mely szerint megalakítják az országos eszperantó vizsgáztató bizottságot.

Butorvásárló közönséget
érettítem, hogy butoralm árait
december 24-ig mélyen leszállítottam!
Bálint Sándor műbutorasztalos, Piac-utca 85.

DARMO!
Biztos, enyhe, ártalmatlan

KUTHI SANDORT
BEVÁLASZTOTTÁK
A ZENE

NEMZETKÖZI SZÖVETSÉGÉBE.

A Zene Nemzetközi Szövetsége, — mely a világ összes zenei szervezeteinek képviselője, — ez évben decemberben Brüsszelben tartja nemzetközi kongresszusát, a belga királyi pár védnöksége és San-Martino gróf elnöke alatt.

A kongresszus felkérésére a kultuszminiszteriumban megalakult a szövetség magyar nemzeti bizottsága, gróf Zichy István elnöke alatt. Az öttagú bizottságba Kuthi Sándor dr. debreceni ügyvédet is beválasztották, aki tavaly a Szövetség római kongresszusának magyar delegátusa és jogi előadója volt.

EGY INDIAI NÁBOB ÉS A SZÉP MANIKÜRÖSLEANY SZERELME.

London, december 24. Bahawalpur nábobja, Punjab legnagyobb mohamedán államának uralkodója, rövidesen eljegyzi Vlasta Lah 19 éves palai manikürös nőt, akivel a conte Rosso gőzösön Indiába utazik, hogy Bahawalpur City városban királyi pompával üljék meg a lakodalmat.

A nábob egyik tengeri útja alkalmával ismerkedett meg a szép manikürös-nővel, aki a Victoria gőzös szalonjában dolgozott. Vlasta Lah Triesztben már mint menyasszony szállt partra, hogy megrendelje kelengyét.

A 28 éves nábob 15.000 négyzetmérföld és 990.000 alattvaló fölött uralkodik, a walesi herceg 1922-i útja alkalmával a trónörökös főhadsegéde volt s valahányszor Angliában járt, mindig a legkitűntetőbb szívélyességgel fogadták az angol udvarnál.

ÓZDI SZÉN PRIMA SZÉN
ÓZDI SZÉN FOGALOM
ÓZDI SZÉN JÓL MELEGIT
ÓZDI SZÉN NYUGALOM

Vegyen ózdi szenet olcsón a
Népszövetségi Hitelszövetkezettől

Szt. Anna u. 10. T.: 31-32. és 32-31.
Rendelhető a dohánytözsdekben is

KARÁCSONYI SZERETETÜNNEPELY PALLAGON.

A pallagi állami elemi iskola Ifjusági Vöröskereszt csoportja folyó évi december 21-én karácsonyi szeretetünnepélyt tartott az állami elemi iskola nagyertermében, mely alkalommal a gyermekek karácsonyi énekeket énekeltek, karácsonyi verseket szavaltak és előadták Sugár Béla: „Magyar Bethlehem, című karácsonyi játékát. Azután a szeretetadományok kiosztása következett. Kiosztásra került 150 darab cukorkás esomág, 1 nadrág, 5 alsónadrág, 2 fiukabát, 1 mellény, 2 leánying, 10 fiuing, 13 pár harisnya, 12 pár cipő, 21 darab szvetter, 1 bluz, 1 kötény, 10 leányruha, 6 darab sapka, 2 zsebkendő, 1 táská, 6 darab könyv, 25 darab játék, 5 gyermeknek megtaláltattuk a eszmáját, 1 gyermeknek a cipőjét.

A jószívű adakozóknak, kik szegény iskolásgyermekünk felruházásában és megajándékozásában segítségünkre voltak, ezuton mondot hálás köszönetet. — Kovács Ilona áll. tanítónő, a pallagi Ifjusági Vöröskereszt csoport vezetője.

— LIENER FÉNYKÉPÉSZ MŰTERME KARÁCSONY MINDKÉT NAPJÁN NYITVA ESTE HÉTIG.

Az új esztendő gazdasági feladata.

Irta: FISCHER JENŐ,
az Alföldi Takarékpénztár ügyvezető igazgatója.

Az év végén és egy új esztendő küszöbén összegeznünk kell mindazon tapasztalatokat, melyeket a múlt gazdasági évben nyertünk, hogy ezeken okulva, állítsuk fel terveinket a jövő évre.

Az elmúlt gazdasági év nagy csatlódást okozott. Pénzünk stabilitását ugyan meg tudtuk őrizni, azonban államháztartásunkban a kiadások még mindig meghaladják a bevételeket és budget-túllépésünket és a bevételi hiányokat belföldi kölcsönökkel kellett fedeznünk. Legfontosabb export-piacainkkal újabb kereskedelmi szerződést kötni — nagyrészt rajtuk kívül álló okokból — egyáltalán nem, vagy amint az a legutóbb megkötött magyar-osztrák kereskedelmi szerződésben történt: csak pozíció feladással tudunk.

Külkereskedelmi forgalmunk tehát nem eredményez olyan devizafeleslegeket, amelyekből külföldi kölcsöneink kamatszolgáltatását, — ha csak részben is, — teljesíthetnénk. Ennek tudható be, hogy Strésában nem sikerült külföldi kölcsöneink kamatszolgáltatását rendezni. Kereskedelmi szerződéseink megkötésének akadályát első sorban a szomszéd államok ugyancsak rossz gazdasági helyzetében és ennek következtében önellátási törekvésükben keresendő, nem jelentéktelen tényező azonban a nehézségek felmerülésében az sem, hogy vásárlóképességünk csökkenése következtében nem jelentünk részükre jelentékeny fogyasztó területet. Ha országunk ma is az a jelentékeny fogyasztója volna a szomszéd államok ipari termelvényeinek, mint még néhány év előtt, úgy valószínűleg nem érvényesülhetett volna Csehszlovákia és Ausztria külkereskedelmi politikájában velünk szemben az ezen államokban tulajdonképpen minoritást jelentő agráriusok követelése.

Az idei terméseredmény országos átlagban a múlt évvel szemben csak a búzában mutat cca 4 millió q és a cukorrépában némi csökkenést, az egyéb terményekben cca 14 millió q-al több az előző évi terméseredményénél. Ennek ellenére a mezőgazdaság helyzete elég súlyos volt. Előidézte azt nagyrészt a mezőgazdasági termény- és állatárak további csökkenése. Az adók és közszolgáltatások nem tartottak lépést a magángazdaságok kereseti lehetőségének csökkenésével. Állami költségvetésünk kiadási tételeit ugyan valamivel leszállítottuk, azonban — mint legutóbb is — rendkívüli állami adók kivetésére került a sor. A megyei és városi pótdadók tovább emelkedtek, nem kis részben azért, mert egyes állami terhek a közületekre hártották át.

Gazdasági bajaink okát sokan a mezőgazdasági birtokok eladósodottságában látják. Ennek egyedüli orvosságaként lépett előtérbe már 1931-ben a földteherrendezés kérdése, melynek alap gondolata az volt, hogy a földárak csökkenésének megakadályozása érdekében a túlterhelt mezőgazdasági ingatlanok elárverezését az év október hó 31-ig megakadályozzák. Ezt a törvényt azután az évben még két ugynevezett „gazda moratorium” rendelet követte. A földteherrendezési törvény alkotójának elgondolása azonban nem vált be, nem tudta megakadályozni a földárak esését és kellő anyagi megalapozottság nélkül nem volt képes olyan megegyezést létesíteni a mezőgazdasági adós és hitelezője között, mely megkönnyíthette volna annak helyzetét és megteremthette volna a nyugodt termelés feltételeit. A földteherrendezés ugyanis mindenkor csak pénz volt keresztülvihető és mire a gondolat testet öltött, megfélemlő pénzüsszeg nem áll rendelkezésre. Az ugynevezett „gazda moratorium” rendeletek pedig csak a teljesítési határokat tolták ki, vagyis a gazdákra nagyrészt befagyasztották.

Az így megmerevített gazdák hitelek és az elhalasztott kamatfizetések a pénzügyi helyzetet, különösen a vidéki pénzügyi helyzetet nagyrészt érintették súlyosabban, amelyek tulajdonképeni rendeltetésüknek: a gazdák hitelek ellátásának nem tudtak eleget tenni. A hiteleket ugyszólván teljesen megszünt.

Ha a magyar föld felzárlogos terheinek 1931. évi statisztikáját vizsgáljuk, meg kell állapítanunk, hogy a belföldi hitelintézetek a LEBOSz kölcsönökét nem számítva az 1415 millió pengő kivevő mezőgazdasági terheknek 75 százalékát, vagyis 1062 millió pengőt nyújtották és ezenkívül terhelte a mezőgazdaságot 65 millió belföldi másféle kölcsön, 20 millió külföldi kölcsön és 269 millió másféle teher. A 15.932.000 katasztrális hold összes földterületből 5.450.000 volt belföldi hitelintézeti kölcsönökkel megterhelve. Az egész földterületnek tehát csak 34,2 százaléka, mely megterhelés katasztrális holdanként 195 pengőt tett ki. Nem oly katasztrális tehát a mezőgazdaság eladósodása, mint azt sokan hangoztatják.

Mindenesetre szükség volt arra, hogy a termények alacsony ára által sújtott mezőgazdaság — országunk ezen elsőrendű foglalkozási ága — megsegíttessék, azonban köztudott, hogy ez a segítség azáltal, hogy a hiteleszervezetek megterhelésével és a hiteleket megakasztásával járt, nem vált a mezőgazdaság előnyére. A termelő tőkében amúgy sem bővelkedő mezőgazdaságunknak ugyszólván állandóan szüksége van átmeneti termelési hitelekre, melyekre egy-egy gazdasági év, vagy gazdasági ág sikertelenségének áthidalására, vagy gazdasági eszköz pótlására van szüksége. Gondoljunk csak a hizlalásnál, vetőmag beszerzésénél, vagy gépbeszerzésnél szükségelt hitelekre. Ezen átmeneti hitelek megszerzése nélkül a mezőgazdasági termelés eredményessége alig képzelhető el. Ezzel szemben azonban a gazdavédelmi rendelkezések hatása abban nyilvánult meg, hogy a túl eladósodott gazda, aki forgótőkére hiányában eredményesen amúgy sem gazdálkodhat, — ami nemzetgazdasági szempontból hátrányos, — földbirtokát ugyan egyelőre megtarthatta, azonban a befagyott gazdák hitelek és elhalasztott kamatfizetések következtében, különösen a vidéki hitelintézetek a keves adóssággal terhelte, vagy tehermentes gazdáknak átmeneti termelési hiteleszükségletét sem tudják ellátni és így az a veszély forog fenn, hogy éppen ez a legértékesebb termelő réteg sem fog tudni a jövőben eredményes gazdálkodást folytatni.

Főleg azért hangoztatjuk a vidéki pénzügyi helyzet fontos szerepét a mezőgazdasági hitel ellátásában, mert a Pénzügyi Központ kétségtelenül megbízható összeállítás szerint a kötelekbe tartozó tagintézetek az összes mezőgazdasági hiteleknek cca 60 százalékát nyújtották és ebből is a vidéki pénzügyi helyzet összehelyezési állományunknak 67,4 százalékával, a fővárosi intézetek vidéki fiókjai pedig összehelyezési állományuk 64,1 százalékával az 50 katasztrális holdnál kisebb ingatlanokkal rendelkező gazdáknál vannak érdekelve.

A jövő év feladatához fog tehát tartozni a szomszéd államokkal való megegyezés s oly kereskedelmi szerződések kötése, melyek lehetővé teszik terményeink s állatfeleslegünk kivitelét azon országokba, melyek e szükségletüket a természeti adottság hiánya dacára önellátással igyekeznek kielégíteni. Ezt a feladatot még azon az áron is meg kell oldanunk, ha ennek következtében olyan ipari termelési ágaink szenvednének, melyek ma tulajdonképen csak különös védetségük folytán tudják helyüket a külföldi versenyyel szemben megállani, viszont amit ezáltal az ipari termelésben

vesztünk, pótolható volna a legnagyobb veszteséget szenvedett élelmiszer iparunk fellendítésével. A közszolgáltatások a magángazdaságok keresőképességének csökkenése következtében leszállítandók, különben az adóalanyok elpusztulása miatt az állam és közületek költségvetése fel fog borulni. Meg kell találni a mezőgazdasági adósságok rendezésének helyes módját anélkül, hogy hiteleszervezetünket és ezzel együtt a mezőgazdasági termelést is megbénítsuk. A vidéki pénzügyi helyzetet abba a helyzetbe kell hozni, hogy a termelésnek, különösen a mezőgaz-

daságnak produktív célokra ismét hiteleket nyújthassanak. A szükségképen kötött devizagazdálkodás mellett is gondoskodni kell arról, hogy a rendelkezésünkre álló devizák helyes elosztásával a mezőgazdasági kivitel is ugyanazokhoz az előnyökhöz jusson, mint behozatalunk. Gondot kell azonban fordítanunk a többi termelési ág, kereskedelem és ipar megsegítésére is. Ennek előfeltételeként azonban több szabadságot óhajtunk a jövőben minden termelési ágban, mert a mai megkötött ségben egyik sem dolgozhat jó eredménnyel.

Szóllós Armin vásárpénztári igazgató nagyfontosságú javaslatai a Tiszántúli sertéskivitelének fokozása érdekében

Allítsák fel a hizosértés-katasztert. — A Tiszántúlról exportálható sertések felosztása Debreczenben történjék. — Kiviteli engedélyt csak az kapjon, aki rizikót vállal a hizlalással.

Szóllós Armin, a Vásárpénztár vezérigazgatója, aki kiváló szakembere az állatkivitel problémájának, nagyszabású tervet és javaslatot dolgozott ki, amelyet remélhetően az illetékesek teljes egészében meg is valósítanak. Felkerestük Szóllós Armin vezérigazgatót, akivel beszélgettünk tervéről.

— Arról értesültünk, hogy vezérigazgató urnak egészen újszerű terve vannak az állatexport fellendítése érdekében és hogy ez irányban már konkrét intézkedések is történtek, — tettük fel az első kérdést.

— Az értesülésük helytálló. Én a mezőgazdasági export fejlesztése érdekében már több ízben dolgoz-

tam ki különböző irányú javaslatokat, amelyekből — ha késedelmesen is és ha nem is egészen az én intencióm szerint — az idők folyamán többet meg is valósítottak.

Most legutóbb az osztrák kereskedelmi szerződés kapcsán támadt az a gondolat, hogy részben helyi vonatkozású, részben országos érvényű intézkedések megtételére tegyék javaslatot. Azt láttam ugyanis, hogy az osztrákokkal való tárgyalás során a szalonnának és zsirnak a kivitele Magyarországból teljesen lehetetlenné válik Ausztriába, ami legfőképpen a debreceni érdekeltségeket sújtja, abban a vonatkozásban, hogy Debreczenből évtizedek óta igen nagy mennyiségben szállítunk

Miért fizessünk dupla üzletbért
a mai nehéz világban?

Beszüntettük a fióküzetünket,
kisebb lesz a rezsink, tehát

még olcsóbban adhatjuk az árut!

December 24-én bezártuk
fiókunkat, az

Alföldi Ruhaközpontot

Piac utca 51. szám alatt

Hatalmas főüzletünkben olyan dus
áruraktárt halmoztunk fel és olyan meg-
lepő olcsón árusítunk, hogy nálunk
mindenki talál kedve szerinti

férfi-, fiu- és gyermekruhát

GRÜNFELD ADOLF és TSA

Piac utca 37. (Kistemplom mellett)

ki Wienbe és Ausztria más városába paprikásszalonnát és egyéb csemegeszalonna fajtákat. Sietve kidolgoztam tehát egy memorandumot, amelyet a Mezőgazdasági, Kereskedelmi és Iparkamarának átnyújtottam és személyesen is eljárta a főispán urnát, mint a Mezőgazdasági Kamara elnökénél, hogy interveniáljon az illetékes helyen az ügy sikere érdekében.

A főispán ur teljesen magáévá vette előterjesztésemet és a Kereskedelmi és Iparkamara vezetősége is a legmelegebben karolta fel az ügyet és az általam kidolgozott memorandum több példányát eljuttatta az osztrákokkal tárgyaló delegáció tagjaihoz. Ennek az együttes és erős offenzívának meg is lett az eredménye, mert sikerült az osztrákoktól kicsikarni a szerződésben azt a jogunkat, hogy paprikásszalonnát korlátlanul szállíthassunk a szerződés ideje alatt Ausztriába. Ez az örvéndetes körülmény nemcsak a debreceni husiparosoknak jelent igen nagy nyereséget, hanem a debreceni és környékbeli gazdáknak is, mert ezáltal legalább 5000 darab fiatal, hizott sertés szállonja lesz Ausztria részére kiszállítható és így a kereslet ez iránt a sertés iránt is nagyobb lesz, aminek hasznát az eladók fogják látni.

Nekem, mint Vásárpénztár vezetőjének, hivatalból folyó kötelességem, hogy keressék azokat a módokat, amelyek mellett a debreceni és debrecenvidéki sertésüzemeltetők érdekei minél jobban megvédendők legyenek. Ma ugyanis igen sok sérelem éri a Tiszántul egész gazdaközösséget azoknak az intézkedéseknek a következtében, amelyek a hizott-sertés export tekintetében fennállnak. Hogy csak egy példát említsék: a legutóbbi héten cca 1300 darab sertésre adtak kiviteli engedélyt Ausztriába és ebből az egész Tiszántulra csak 84 darab jutott. De szokott ez az arány még ennél kedvezőtlenebb is lenni. Ezt a nyilvánvaló igazságtalanságot legfőképpen az okozza, hogy nincs az exportot irányító szervek előtt egy megbízható kimutatás arról, hogy az ország melyik részéről mikor és mennyi darab hizott-sertés áll az export rendelkezésére. Nem akarok itt bővebb fejtegetésekbe bocsátkozni, csak röviden megemlítem, hogy ennek a hibának az eliminálására a hizott-sertés kataszter felállítását hoztam javaslatba. Ez azt jelenti, hogy mindazok, akik legalább 20 darab sertést akarnak hízalásba beállítani, kötelesek ezt a Mezőgazdasági Kamarának levelező-lapon bejelenteni, ahol ezt nyilvántartják és az egyes kamarák ezeket a nyilvántartásokat az exportot irányító legfőbb szervezetekhez terjesztik fel, ahol ilyen módon tisztá képet nyernek arról, hogy melyik hónapban hol és mennyi darab sertés vár exportálásra.

Ez a terv egészen egyszerű és világos és a legkülönbözőbb oldalról való megvitatás után is alkalmasnak látszik a kívánt cél elérésére és tudomásom szerint a földművelésügyi miniszter ur is helyesli ennek az ideának a megvalósítását.

Egy további lépés ebből következően az, hogy ha már most tisztán látszik majd, hogy hol, mennyi a kövér sertés, akkor az exportot irányító legfőbb szerv igazságosan ossza el az ország egyes területeire az exportálható sertésmennyiséget, aszerint, hogy hol, mennyi az erre a célra alkalmas sertés. Ettől az intézkedéstől bizony remélhetjük a mai igazságtalanság és aránytalanság azonnali megszűnését, mert többé senki sem hivatkozhatik arra, hogy az ország egyik, vagy másik helyén több a kielégítendő jogos igény.

Ennek a javaslatomnak a megvalósítása is valószínűnek látszik, de annál nagyobb nehézségbe ütközik az a következő javaslatom, amely szerint a Tiszántulról exportálható sertések felosztását, illetőleg azt a körülményt, hogy mikor, hány darab, honnan exportálhatók, ne Budapestben, a központban intézzék el, hanem Debreczenben, ahol a Mezőgazdasági Kamara, a Kereskedelmi és Iparkamara, a Debreceni Vásárpénztár, a Gazdasági Egyesületek s a kereskedők kiküldöttjeiből álló bizottság a helyzet ismeretében és az összes körülmények igazságos figyelembevételével a lehető legjobban intézkedhetik ebben a kérdésben. — Az elgondolásom szerint ugyanis a

legfőbb irányító szerv a tényleges kínálat szerint csak azt jelölne meg, hogy az ország egyes részeire hány darab exportálható sertés jut és ennek a mennyiségnek az egyenkinti felosztását már a helyi szervezetek végeznék.

Ez a javaslatom — akarva, nem akarva — érzékenységeket és esetleg érdekeket is érint és ennek következtében a legerélyesebb állásfoglalásra van szükség a Tiszántul érdekeltsége részéről, hogy eredményt érjünk el.

Egy további javaslatom azt célozza, hogy az exportsertések ügy Debreczenben, mint Budapestben is, az exportra nem alkalmas sertésektől elkülönítve, külön vásáron adásának el és így a csupán belföldön értékesíthető u. n. szedett sertések nem befolyásolják hátrányosan az exportra alkalmas u. n. hízalóbeli sertések értékét, mert ebből a ma fennálló körülményből senkinek haszna nincs, csupán a külföld olcsóbban jut a magyar gazda és hízalós verejtékes munkájának eredményéhez. Ha az én idevonatkozó javaslatom valóra válik, akkor a belföldi fogyasztást az olcsóbb, szedett sertések szolgálják legelsősorban, amiből tehát a fogyasztó közönségnek is előnye származik, míg az exportra alkalmas sertésekért az eladó tényleges exportárakat érne el, olyanokat, amelyeket a külföldi értékesítési viszonyok valóban lehetővé tesznek.

Mindezek alapfeltételül javaslatomban azt jelölöm meg, hogy a kiviteli engedélyeket ezentúl csak az kapja meg, aki hízalt, tehát résztvett a nemzeti termelésben, aki rizikót vállalt és akit így jogosan illet meg az az értéktöbblet, amit ma a kiviteli engedélyek birtokosai — szerintem sokszor jogtalanul — élvez-

nek.

— Van-e reménye rá Vezérigazgató Urnak, hogy illetékes helyen megszívlelik ezeket a javaslatokat?

— Remélem, hogy ez most sikerülni fog. Azelőtt ugyanis azt hittem, hogy elég egy közérdekű dolgot jól elgondolni és azt megvalósítás végett közvetlenül a legilletékesebb helyre juttatni. Ma már nem vagyok ilyen naiv. Jól tudom, hogy igen széleskörű előkészítés és az érdekeltségek minél nagyobb rétegű bevonása biztosíthatja csupán a legjobb idea megvalósítását is. Eppen ezért a Mezőgazdasági Kamara, a Kereskedelmi és Iparkamara bevonásával széleskörű értekezletet hívott össze javaslataim megvitatása céljából. Ott részletesen és szakszerűen ismerttettem a javaslatom minden részletét és az értekezlet egyhangu határozata az volt, hogy javaslatomat a Tiszántul és Debreczen gazdáinak és állatkereskedőinek, valamint husiparosainak érdekében a legmesszebbmenő támogatásban kívánják részesíteni és felkérte az értekezlet a főispán ur ömeltóságát, hogy a földművelésügyi és kereskedelemügyi minisztereknél eszközöljön ki rövid időn belül kihallgatást, hol én személyesen előadhatom ezen javaslatomat, amelyek most már, mint a Tiszántul érdekeltségének kívánságai fognak szerepelni. Abban a megtisztelő szerencsében leszek részem, hogy a főispán ur ömeltősége, valamint Szesztina Jenő ömeltősége, mint az Iparkamara elnöke, dr. Radó Rezső és vitéz Czeglédy Béla, mint a kamarák vezetői, a miniszter uraknál személyes megjelenésükkel fogják támogatni javaslatomat és erős a reményem arra, hogy a miniszter urak nem fognak elzárkózni e közérdekű kívánság elől.

Adatok a debreceni „polgár-katonaság” történetéhez

A Napoleoni háborúk idején, amikor Debrecen városában állomásozó rendszer sorkatonaság a Rajnánál és felső Olaszországban hadakozott, a város belső rendjének fenntartására u. n. polgár katonaságot szerveztek.

Az alakulatban a város legkiválóbb polgárai vettek részt, kik rendszeres katonai kiképzésük mellett, a város közbiztonsági teendői ellátásában is közreműködtek.

Városunk Déri-muzeumának XI. termében, (Debrecen város története) néhány érdekes emléket találunk, amelyek a „polgár-katonaság”-ra vonatkoznak.

Özv. Kovács B. Gyuláné, Sárvány Róza debreceni lakos, egy bekeretezett képet ajándékozott a régi debreceni muzeumnak, amely a „polgár-katonaság” kapitányának, Komáromi Imrénének névnapj üdvözlőversét tartalmazza.

A kép felső részén egy gyalogos tiszt és nyolc katona látható. Az egyenruha rajzából következtethetünk a „polgár-katonaság” felszerelésére. A katonák magas zöld tollforgós eskákot, kék dalmányt és ugyanilyen színű csizmanadrágot, fekete csizmát és fekete szijazatot hordtak. A dalmány aranypitykés, az egész ruha pedig fehérsulytásos. A vezénylő tisztnek is hasonló a ruházata, de ékebb díszítéssel. Az egykori üdvözlővers szövegét szösz szerint az alábbiakban közlöm:

Vigyázz! egész Frontal előre marchéroz

March — — —

megállj — — —
igazodj jobbra — — — 's szalutérozz.

Adjál tiszteletet: — de kinek? azt kérde?

Sajnálom, hogy oly tök vagy, hogy még ezt kérde.

Hiszen neked is van Kalendáriumod; Nyisd fel, 's lásd meg, mi az Evangéliumod?

Ugy-e látod? hogy ma IMRE napja vagyon.

Ne kérd hát, hogy kinek? hanem durrantsd nagyon.

Hogy KOMÁROMI Ur még sokáig éljen,

És minden fegyveres Polgár töle féljen,

Azonban szeresse; s minden Rendelít

Ugy nézze, mint a köz-jót célzó intésit

Egyszóval: — Mindenek esmerjék betseit

Maga pedig hőltig szeresse Vecseit,

Vigyázz! tüzelésre készülj — — —

Célozz — — —

Tüzelj — — —

Piff paff puff berdo, tara fantara tralala

VIVÁT.

1815

Debreceni gyalog polgár katonaság 1809—1816.

Ugvancsa! ebben a teremben találjuk Komáromi Imre gyalog polgárkatonaság népszerű kapitányának polgári ruhás olafestményét. A név után 1809—1816 évszámok olvashatók.

A 150. számú szekrény felett egy

NAGYOTHALLÓK! SIEMENS-PHONOPHOR

Javítja a hallást!

Új szerkezet,
olcsó dr.
Szakszerű
bemutató.

SIEMENS, Budapest,
VI, Nagymező-utca 4. szám

négyszögmeaternyi nagyságú zászló van. A zászló nyele piros, fehér, zöld; a zászlón a város címerét látjuk. A felirásból megtudjuk, hogy a zászló a debreceni lovas polgárkatonaságé volt s az 1809-ből származik.

E néhány hátramaradt emlékből megállapíthatjuk, hogy a debreceni polgárkatonaság, amelyben gyalogos és lovas alakulatok voltak, összesen 17 évig állott fenn (1808—1816). Ez az adat pontosnak mondható, mivel a volt cs. és kir. 39. közös gyalogezred, a város háziezrede 1809-től 1815-ig volt távol a helyőrségtől. A debreceni Szent-Anna uccai római katolikus templom falába épített hősi emléktábla a veszteségi adatai szerint ugyanis a háziezred 1809. évi egmühli csatától kezdve 1815. évi conflans-i ütközetig bezárólag vett részt a Napoleoni idők háborúiban s így 1816-ban a helyőrségbe tért vissza. A polgárkatonaságra már tovább nem volt szükség; azt feloszlatták.

Czeglédy Jenő.

A bogarásztudós meg a juhász.

Nyári történet a Hortobágyról. A magyar tudományos életnek egyik legnagyobb kitűnősége rándult le a fővárosból a Hortobágyra. Nagyszakála: pápaszemes öreg úr, aki a Hortobágyon egy nagyon ritka rákszerű pókfajta után kutatgatott. Messze földön híres ez a ritka bogár, amelyet csak a Hortobágy zombékjainak repedéseiben lehet megtalálni, de ott is csak nagytóval.

A derék tudós bácsi a csárdában szállott meg és amint lemosta magát az út porát, előszedte a kofferéből a nagytójt, meg a spirítusos üvegeit és nekiúgott a pusztának. Ment, mendegelt, amíg végre eljutott egy olyan területre, ahol úgy vélte, hogy megtalálja a keresett ritka bogarakat. Nem restelte a fáradságot, négykézlőre ereszkedett és úgy kutatgatta csipeszszel meg nagytólcensével a zombék repedéseit.

Amint az öregúr térdén csuszálva a zombék között kotorászott, arra kockogott számárháton két hortobágyi juhász. Széleskarimájú kalapjuk alól kíváncsian nézegették a földön mászó alakot, hát az vajjon miféle szerszert lehet. Amint odaértek, leszálltak a számárról, odaálltak a keresgélő bácsi mellé és juhászbotjukra könyökölve nézték.

A tudós egyszerre jelpillantott és észrevette, hogy közönsége akadt. Felkelt a földről, leporolta a térdét és felmutatta a spirítusos üvegét, egy szabályos tudományos előadást tartott a két tiszteltteljesen hallgató juhásznak a rovarkutatás szépségeiről kapcsolatban a Hortobágyon található ritka bogarakkal. A tudós örömmel látta, hogy a pusztai fiúk milyen nagy figyelemmel hallgatják előadását.

Amikor azonban az előadásnak vége volt, az idősebbik juhász egyet sercintett, végtelen lenézéssel csak ennyit mondott a társának:

— Hát ilyennek is lenni kell...

—rd.

MIELŐTT ÉPÍTKEZNE vagy családi házat, kisbirtokot venne

forduljon bizalommal a

„Takarékház” Otthont Alapító R. T.

vezérképviseltéhez, Debrecen, Hunyadi uca 6. szám.

HOSSZULEJÁRATU TÖRLESZTÉSES OLCÓS HITELHEZ JUTHAT.

SPORT

A Bocskay Palermoban és Reggio-Calabriában játszik karácsony két napján

A Bocskay csapata háromnapos útazás után szombaton érkezett meg Palermoba, ahol vasárnap játsza le első mérkőzését. Hétfőn átúszik a csapat Reggio-Calabriába, ahol második mérkőzését fogja lejátszani. A délszlav országai csapatok igen jó játékerőt képviselnek és a Bocskaynak semmiesetre sem lesz könnyű feladata. Reméljük azonban, hogy a csapat kipihente az útazás fáradalmait és a turamérkőzéseken becsülettel fogja megállani a helyét.

A túrázó magyar csapatok hatalmas programot bonyolítanak le a karácsonyi ünnepek alatt. A Ferencváros az FC Genua ellen mérkőzik, a Hungáriának Milanóban az Ambrosiana lesz az ellenfele, amelytől a Bocskay a közelmúltban tudvalevőleg jó játékkal 4:2-re kapott ki. Hétfőn a Ferencváros Marsaillesben az Olimpik ellen áll ki, a Hungária pedig Genovában a Dominante ellen játszik. Ujpest mindkét napon az FC Barcelona ellen

játszik. Kispest vasárnap a franciaországi Oulimperben mérkőzik A Budai 11 vasárnap a HC Padova, hétfőn pedig az FC Alessandria ellen mérkőzik. Érdekes feladat vár a Somogyra, amely vasárnap Malta szigetén a cseh SK Kladno ellen játszik. Remélhetőleg győzni fog. A II. ligabeli Vasas vasárnap Sassariban, hétfőn Cagliari-ban szerepel. A III. ker. FC vasárnap Messinában játszik Otrh csapata ellen, hétfőn pedig Bariban áll ki. A Szegeci FC vasárnap a franciaországi Valenciennesben, hétfőn pedig Brouayben vendégszerepel. A Nemzeti Görögországban turázik és vasárnapi ellenfele az Enossis, hétfőn pedig a Panatónikos csapata lesz. Az amatőr BEAC vasárnap Görzben, hétfőn pedig Fiumében mérkőzik.

A Víziló kupa döntőjét

vasárnap játsszák le Budapesten. A döntőben az UTE és a MAC, a világ két legjobb csapata került össze.

Enekes ökölvívó világbajnok Debrecenben

Kiütéses győzelmek várhatók a mai boxmérkőzésen az Arany Bika nagyszálló dísztermében.

NYOLC PÁR ÁLL MA ESTE A RINGBE.

A ma déli vanattal érkeznek Debrecenbe a magyar ökölvívó sport büszkeségei Enekes István világbajnokkal az élükön, akik az állomáson történő fogadtatás után az Arany Bika nagyszállóban fognak megszállni.

A már ismeretes párosításból megállapítható, hogy a mai ökölvívó mérkőzés sokáig emlékezetes marad a sporttársadalom előtt.

Légsúlyban: Vány Budapesti Vasutas, Kiss Magyar Athletikai Club ifjúsági bajnok mérkőzése teljesen nyílt.

Pehelysúly: Frigyes többszörös magyar válogatott, Takács Magyar Athletikai Club Budapest bajnoka, mérkőzésük a Frigyes javára dőlhet el.

Welterúly: Beszterics B. Vasutas, Utassy Magyarország bajnoka. A mér-

kőzés teljesen nyílt, egyforma erő harcra.

Középsúly: Farkas I. válogatott, Jelles BTC. a nehézsúlyiak mérkőzése, egyenlő erő.

Enekes I. világbajnok, Enekes II. országos leveinte bajnok, eschibition mérkőzés.

Ezeket megelőzőleg a debreceni Levente Egyesületek válogatottjai mérkőznek.

Ezen izgalmas mérkőzések ma, vasárnap délután 6 órakor az Arany Bika nagyszálló dísztermében lesznek megtartva és már is megállapítható, hogy azon a társadalom valamennyi rétege kíváncsian várja.

Pénztár a Bika szálló halljában egész nap nyitva.

Mit vár a debreceni közönség a Bocskay csapatától a tavaszi szezonban?

NYILATKOZIK A KÖZÖNSÉG, A BOCSKAY ELNÖKSÉGE ÉS A JÁTEKOSOK.

A Bocskay csapata már messze jár Debrecenről, a napsütéses Délszlavországban túrázik és a hűsége debreceni közönség nagy érdeklődéssel várja a túramérkőzések eredményeit. Bár a csapat távol van és a bajnoki szezon régen befejeződött, a sportközönség mégis állandóan foglalkozik a csapat őszi szereplésével, amely az idén szokatlanul izgalmas volt és végül is megszerte alatta maradt a várakozásnak. A klub vezetősége ugyanis semmiféle áldozattól sem riadt vissza, amikor ar-

ról volt szó, hogy a csapat sikeresen szerepeljen a bajnokságban. Megerősítették a közvetlen védelmet, amely mindig sok kifogásra adott okot, majd szerződtek trénernek Orth Györgyöt, a régi híres futballistát. A sok áldozat azonban nem hozta meg a maga gyümölcsét, mert a csapat hétről-hétre gyöngén szerepelt Orth stílusváltoztatást akart keresztülvinni, ami nem konvenált a játékosoknak és végül a csapat nehéz küzdelmek után a hetedik helyen kötött ki.

Feltétlenül jobb szereplést vár a közönség

A közönség köréből egy kiváló sportházaspart szólaltattunk meg elsőnek, dr. Probstner Artur egyetemi magántanárt és feleségét, akik leghűségesebb től a Bocskay mérkőzéseinek. Dr. Probstner Artur röviden foglalja össze a mondanivalóját:

— Mindenesetre jobb szereplést várok tavasszal a csapattól, mint az őszi volt. Legalább a negyedik-ötödik hely-

re fel kell küzdeni magát a csapatnak. Annál többet mond azonban dr. Probstner Arturné:

— En csak szidni tudom a Bocskayt. Olyan hü női pártolója még nem volt a Bocskaynak, mint én vagyok. Még a II. ligában játszott, amikor már kijártam a mérkőzésekre és drukoltam, hogy bejussan az I. ligába. Nagyon örültem, amikor a Bocskay jó

Vegyen

meleg keztyűt

Piac u. 14.

Schön-nél

játékkal jó eredményeket ért el, de most elmegy az ember kedve a mérkőzésektől, mert csak bosszankodik. Ezelőtt Budapesten mindig gratuláltak a barátainak, mert jól szerepelt a csapat, most meg kárörvendően mosolyognak. A Fradit hagytam ott a Bocskay kedvéért, de ismét visszapártolok, ha nem játszik jobban a csapat.

CZEROVSZKY ZOLTÁN DETEKTIV a következő, aki régi sportember.

— Ha összekovácsolódik ismét a csapat, ismét elfoglalhat egy tisztességes helyezést. Az eredeti összeállításban jó a csapat, de legyen jó a szellem is és ne bujtogassák a játékosokat. A csapatnak csak a lapos stílust szabad játszani, ha jó helyre akar kerülni, de rá kell menni a labdákra és javítani kell a gólképességen is. Bajok vannak a kondícióval is, amin szintén segíteni kell, de javítani kell a fejjátékot is. Tréner nem kell, csupán a kondíció fenntartására kell egy erős kéz.

HORACSEK JÓZSEF SZERELŐ:

— Én még Temesvárról ismerem Telektyt a Kínizsiből. Csak az ő általa kultivált stílussal tud a csapat ismét eredményes lenni, tehát tavasszal csak úgy kerülhet fel a csapat jó helyre, ha ezt a stílust játsszák tovább. Ebben az esetben a Bocskay negyedik is lehet.

WAGNER ISTVÁN GÉPSZEDŐ közbeszól az interjújáról:

— De csak, ha tréner nem fogadnak és nem akarják ismét új stílusra megtanítani a csapatot.

ÁTYIM ISTVÁN rendőrfelügyelőhelyettes:

— Mint régi drukker mondhatom, hogy ha nem zaklatják fel minduntalan a játékosokat s nem változtatgatják a csapatösszeállítást, a Bocskay jól fog szerepelni tavasszal, mert a csapat jóképességű játékosokból áll. A jó szereplést el is várja a publikum.

LENGYEL BÉLA pincér,

ki az alvását áldozza fel egy-egy Bocskay-mérkőzésért:

— Nem mondom meg, Szerkesztő úr, hogy mi a véleményem a Bocskayról, mert az nagyon csúnya. Annvit azonban mondhatok, ha tavasszal nem szerepel jobban a csapat, én és kollégáim nem megyünk ki többé a meccsre. Inkább bigézni fogunk.

VARGA IMRE II. oszt. tanuló:

A fák tetején szokta végignézni a mérkőzéseket és nehezen lehet szóra bírni, mert fél, hogy megtudják az iskolában és kikap a tanárától. Nem is írom meg, hogy melyik iskolába jár.

— Édesapámtól mindig kikaptam, amikor eltépett nadrággal kerültem le a meccs után a fáról, de tessék elhinni, nem érdemes kikapni, mert mindig

kikap a Bocskay. Még ha legalább győzne, — teszi hozzá lemondó mosollyal, — de leadni a két pontot, meg otthon is kikapni, az már sok.

ANDRÁS A BUNDABÓL:

— Alászolgája Főszerkesztőség! A Bocskay urat tetszik kérdezni, nem jár ide mostanában, kérem! Azt hallom, mindenki megveri, de jobb volna, ha ő verne meg mást, ugye Főszerkesztőség, én nem értek hozzá.

— Grusztigott! Merszi, bien mon kapitén Thankju! Igenis kérem, hozod András.

BIZAKODÓ AZ ELNÖKSÉG.

Megszólaltattuk a Bocskay elnökségét is, a csapat tavaszi szereplését illetően.

Brokes Győző egészségügyi főtanácsos, a Bocskai elnöke a következőket mondotta:

— A lehető legjobbat várom a tavasztól, a hetedik helyről egész biztosan el fogunk kerülni. A csapatban kiváló képességek vannak, amelyeket az ősszel nem tudott érvényre juttatni. Most azonban, hogy a csapat ismét a régi stílusát fogja játszani, feltétlenül el kell következni a jó eredménynek is. Ha már a bajnokságban nem játszhatjuk azt a szerepet, amelyre számítottunk, a Magyar Kupa-küzdelmekre koncentrálnunk az erőnket. A Magyar Kupa megnyerése is van olyan érték, mint a bajnokság. Remélem, hogy tavasszal velem együtt mindenkinek csak öröme lesz a csapat eredményeiben.

MITTELMANN MIKSA ügyvezető elnök:

— Tekintettel arra, hogy a csapat igen jó játékosokból áll és az ősszel szerződött fiatal játékosok is tehetségesek, akik be is fognak válni, hiszem abban, hogy a csapat a tavaszi szezonban jól fog szerepelni és kiköszörül a őszi csorbát, amivel visszakerül az első helyre és reputációt, amit a régi szereplése alapján kivívott magának és amit képességei alapján meg is érdemel.

BEKE BARNÁ társelnök:

— Amikor az őszi szezonban a Bocskai pontokat adott le, akkor sem tartottam gyöngébbnek annál, amikor a Nemzeti 6:1-re győzte le. En azt remélem, hogy a csapat az olasz túrán ismét visszaszökik a régi stílusába és feltétlenül jobb eredményeket fog elérni, mint az ősszel. Legalább az ötödik helyre remélem a csapatot, mert a Budai 11-nek és a III. Ker. FC-nek igen nagy a pontelőnye, amit behozni csak szerencsével lehet. Remélem azonban, hogy a közönség meg lesz elégedve a csapat tavaszi szereplésével.

FELTÉTLENÜL JOBB EREDMÉNYEKET IGERNEK A JÁTEKOSOK.

A csapat nevében Teleky Pált, a kitűnő centert és Markos Imrét, a válogatott jobbszélsőt szólaltattuk meg.

Kellemes ünneneket

szerez, aki nállunk vásárol. Praktikus és olcsó háztartási cikkek, porcelán és üveg servicek, magyar iparművészeti dísz tárgyak, csillárok, képek, ékezetek legolcsóbb beszerzési forrása.

DEBRECENI ÜVEGKERESKEDELMI R.-T.
Telefon 11-75 Rózsa-utca 2. sz. Telefon 16-03

TELEKY PÁL:

Változatlan bizalommal vagyok a Bocskay jövője és tavaszi jobb szereplése iránt. A bizalmamat arra alapítom, hogy a Bocskay vezetése olyan urakból áll, akik évek óta törhetetlen lelkesedéssel és tiszta sportszellemben vezetik a clubot. Tanújelét adta ennek a vezetőség most is, amikor — dacára a csapat gyöngébb szereplésének — nem engedte, hogy kívülről a csapat egységét megbontsák. A vezetőség nem engedte befolyásolni magát azoktól, akik egy-kettőre pálcát törtek a játékosok fölé, amivel a vezetőség teljesen biztosította magának a játékosok föléiellen bizalmát.

Minden más állítással szemben játékosársaim nevében mondhatom, hogy az együttes mindent elkövetett, hogy Orth munkáját elősegítse, azonban nem a játékosokon múlott, hogy a stílusváltoztatás által megzavarva nem tudott eredményeket felmutatni. A boldogult Frontz Döme egy esztendeig dolgozott, amíg a csapat mai stílusát kialakította és ezt a stílust nem lett volna szabad megbolygatni.

A csapat minden egyes tagja tudatában van annak, hogy mivel tartozik a Bocskai hírnevének és visszautasítanak minden rosszindulatú támadást, amely a csapat mai stílusát akarná kétségbevonni. A csapatban ma kitűnő a szellem, a játékosok között kifogástalan a baráti viszony és ez a sportszellemben a biztosítéka annak, hogy a csapat jól fog szerepelni a tavasszal és azután is. Ehhez azonban azt is kérjük, hogy a közönség változatlan szeretettel és bizalommal viseltesse a csapat iránt. Ennek a bizalomnak a birtokában, úgy a vezetőség, mint a közönség nyugodtan számíthat arra, hogy a csapat vissza fogja szerezni a Bocskai hírnevét.

MARKOS IMRE,

A fúrge válogatott szélső nem sokat teketőriázik, hanem ápertően kijelenti:

— Szerkesztő úr, a csapat most is fúrge, csak ne forgassák össze-vissza. Ha békén hagynak bennünket, én, mint a csapat kapitánya, ígérem, hogy a közönség tavasszal meg lesz elégedve az eredményekkel.

Eddig tartanak a nyilatkozatok. A közönség elvárja a csapattól a tavaszi jó szereplést, a vezetőség bíz a jó szereplésben, a játékosok pedig ígérik, hogy jól fognak szerepelni. Ezek után tehát joggal reménykedhet a közönség, hogy a tavaszi szezon kárpótolni fogja az ősz sok bosszúságáért a keservesen átdrukkolt vasárnap délutánjairt.

R—d.

A DEBRECENI ÚSZÓSPORT-
RÓL ÉS JÖVŐJÉRŐL

történelmi korok egész skáláját mutatják az úszás fejlődésének. Nagy és kultúrált nemzetek, mint a görög és római, nevelő eszközeik közé sorozták az úszás tudományát. Az úszás egészséges sport, egyenletesen fejleszti a tüdőt és a szívet, erősíti az izmokat, edzi és ellenállóképesé teszi a bőrt, csillapítóan hat az idegrendszerre.

Debrecen úszósportjának múltja alig volt. Jövője annál biztatóbb, hiszen eddig a debreceni úszók rövid nyári két hónapra voltak utárvá képességeiknek a kifejlesztésére, amit komoly sportnak nem is lehetett nevezni. Most, hogy a fedett úszoda megépült, sokkal biztatóbb a debreceni úszósport helyzete, hogy azonban a debreceni úszósport jövője sportszempontból olyan legyen, amely méltó Debrecen nevéhez, ahhoz kevés a pompázó szépségű nagyerdei nyári strand, de még a fedett úszoda is, ha nincs megfelelő akarat és mód a lehetőségek kihasználására.

Lássuk hát sorjában, mik az akadályok. A nyári úszodánál szűkreszabott lehetőségek nyílnak a debreceni úszóknak a tréningre, úszást csak hét órákor lehet elkezdni, de már nyolc órákor lecsengetnek. Egy órai idő alatt szinte lehetetlen minden egyes úszóval külön foglalkozni. Tény, hogy az úszók maguk is fegyelmezettek. Az utánpótlás? Itt van a legnagyobb baj, mert azt a kevés mennyiségű szabadjegyet a már meglevő egynéhány öreg úszó és pótlózó kapja s csak azok a fiatalok részesülhetnek hasonló kedvezményben, akik már valamennyire beérkezettek, amennyire a debreceni lehetőségek mellett lehet ezt állítani. Hiányzik a tömegsport, már pedig az úszás mint olyan, tömegsport s csak abban az esetben lesznek kiváltságosak közöttük, ha minél nagyobb tömegeket mozgatnak meg a sportok legnevesebbikének, az úszásnak.

Van fedett úszodánk, vannak Debrecenben középiskolák, a lehetőség megvan, csak a módot kell megtalálni: minden iskola részére át kell engedni az úszodát két hétköznapi délutánra egy órára s megfelelő tréningre gondoskodva, egészséges ifjúságot fognak nevelni s akad egy-két kiváltságos tehetség is, akik méltóan képviselik majd Debrecen az úszósportban.

Egy hónappal ezelőtt nyitották meg a fedett úszodát s akkor tölem kérdezte meg Komjádi Béla: »Remélem, most már ti fogjátok adni a magyar úszósportnak a világbajnokokat?« Azt feleltem: »Nem egészen tőlünk függ.« Most látom, hogy pesszimizmusom helyes volt. Ha meg is nyílt a fedett úszoda, még egyelőre nem áll az úszósport rendelkezésére, még a mai napig az úszók maguk nem kaptak tréninglehetőséget. Talán csak nem lesz itt is úgy, mint a nyári úszodában, ahol ez évben csak egyszer, akkor is csak szombatra kapták meg úszodát versenyre, szemben az azelőtti évekkel, amikor 3-4-hat versenyre is átengedték azt.

A fedett úszoda tehát megvan, most már csak az hiányzik, hogy dr. Vásáry István polgármester és Zöld József főjegyző, akik mindketten az úszósportnak barátai, minél előbb módot adjanak arra, hogy a debreceni úszógárda bebizonyítsa, hogy ebből a homokvárósból is híres úszókat lehet nevelni.

Aczél Imre.

NYILTÉR

NYILATKOZAT

Ezennel hocsánatot kérek Bóde Gyula urtól és kedves feleségétől azért, mert folyó évi december hó 11-én a késő esti órákban őket nyilvános helyen, nagyobb társaságban, minden ténybeli alap nélkül megrágalmaztam. Kérem őket, hogy bocsánatkérésemet, mely őszinte szívből fakad, elégtételül fogadják el és ellenem megtorló bünvádi lépéseket ne tegyenek.

Debrecen, 1932. évi december hó 22-én.

Pávay József sk.

Fix fizetésű, véglegesített állású
tisztviselők és altisztek

rövid időn belül családi házhoz jutnak s

„Takarékház” Otthont Alapító R. T.

útján. Forduljon Ön is bizalommal vezérképviselőtünkhez:
DEBRECEN, HUNYADI UCCA 6 SZÁM.

A köntösgáti gyermekek köszönete
a karácsonyi szeretetadományokért

A köntösgáti szegény elemi iskolás gyermekek meleghangú levelet küldtek szerkesztőségünkbe, amelyben hála köszönetüket fejezik ki a részükre juttatott karácsonyi adományokért. Az írók, hogy szívesen megköszönnék külön levélben mindenkinek a jóságát, de szülőik szegények és nincs bélyegre pénzük. Ezért az összes jótévedőjüknek közös levélben mondanak köszönetet, amiért nekik, szegény gyermekeknek karácsonyi örömet szereztek.

Többek között ezeket írják:

Köszönjük a református egyháznak, hogy nekünk 46 pár új cipőt és 32 új ruhát adományozott. Köszönjük a kedves Mester-utcai Leánykörnek, hogy ezeket megszavazta. Köszönjük a Dóczy-ba járó leányoknak, a gimnázista fiúknak és a Kálvin-téri 5-ik osztály vöröskereszt csoportjának, a névtelenül küldő gyermekeknek, néniknek és bácsiknak, hogy használt ruháskákat, harisnyát, cipőt, csizmát, szvettert, fehérneműt, sapkát, írószer, játékot, könyvet, összesen 357 darabot ajándékoztak nekünk, szegény, fázó kis testvéreinknek.

Adjon a jó Isten boldog karácsonyt mindazoknak, akik szeretettel gondoltak ránk, de adjon boldog karácsonyt minden jó embernek, egész magyar nemzetünknek. A mi kedves jótévedőink fartsanak meg továbbra is szeretetükben, mert maradt közöttünk sok-sok gyermek szívében szomorúság és sok gyermek sir még, mert nekik a szeretetadományokból nem jutott. Különösen gyermekjótévedőinket kérjük, hogy ha van nélkülözhető ruhájuk, cipőjük, ezután is legyenek olyan jók elküldeni a Kálvin-tér 8. szám alá a lelkesítő hivatalba.

Itt nyilvánosan köszönjük meg a következők szeretetét:

A Dóczy-ból polgáristák és elemisták: Walner Margit, Pazsiczky Ilona, Soltész Aranka, Kövesdy Magda, Gazsó Erzsébet, Molnár Zsuzsa, Marton Katalin, Bartha Margit, Bagott Jolán, Szabó Mária, Kecskés Mária, Pájer Gizella, Burai Kata, Gönczy Kató, Nagy Erzsébet, Pelics Margit, Lovász Irén, Márki Gabriella, Papp Mária, Balázsv Magda, Keserü Ilona, Szabó Mária, Dudás Piroška, Bagdi Márta, Rózsa Ibolya, Erdei Margit, Boros Margit, Harkó Ilona, Vavrek Erzsébet, Orosz Etelka, Kapusi Julia, v. Surányi E. Katalin, Balog Irén, Lovas Juci, Kocsis Magda, Nagy E., Szabó Ilona, Papp Ilona, Faragó Anna, Éder Irén, Kovács Mária, Dudás Piroška, Jónás Eszter, Antal Emma, Babóczy Lujza, Kovács Irma, Fehértó Kató, Kulesár Margit, Tóth Etelka, Kálmán Margit, Szaploneczay Irén, Molnár Magdolna, Gebauer Erzsike, Mezei Ilona, Mester Margit, Szegedi Vilma, Hegedűs Olga, Kolozyváry Ilona, Mezey Ilona, Fülöp Katalin, Pérey Irén, Feldmájer Irmuska és Irénke, Gergely Mariska, Csonka Ilonka, Szántó Gizi és Irénke, Márton Erzsébet, Papp Margit és nyolc névtelen adakozó.

A gimnáziumból: Kulin Imre, Kiss Ernő, Kiss Ernő IV B), Kiss Imre, Dankó Sándor, Deák Imre, Gidai Kálmán, Kormány László és Zoltán, Rajó Sándor, Medveczy István, Nagy János és Zoltán, Tárkányi Endre, Egyed Miklós.

A Kálvin-téri V. osztály vöröskereszt csoportjából: Moskovszky Irén, Jám-

bor Mária, Tóth Margit, Grosz Klára, Szakács Jolán, Bella Adél, Tyukody Mária, Vásáry Kató, Tegző Emma.

Más adakozók: Balkó Lajosné, Szele Miklósné, Hiripi Elemérné, Kovács Jánosné, Pigall Miklós, Benke Éva és Bözsi, Szabó tanító néni.

Fekete László 30 darab cipőt, egy névtelen 40 darab kalácsot, egy névtelen 1 pengőt adományozott cipóra. Egy névtelen néni Varga Gizinek meleg ruháralót küldött.

Köszönjük egy bácsinak, hogy az adományok kibozására ingyen fuvart adott. Köszönjük a névteleneknek, akik ragyogó karácsonyfát állítottak, hogy élénkelhessük alatta a karácsonyi éneket. Köszönjük a Mester-utcai Leánykörnek és Szeremley tanár úrnak, hogy karácsonyfaünnepélyünkre kijöttek és végül itt köszönjük meg a mi szeretett igazgatónk és bitoktatónk, tanítóinknak, hogy annyit fáradtak, kértek, gyűjtöttek, hogy testünket, lelkünket a szent estére szeretettel melegengethessék meg, amiben a köntösgáti leánykör is segített nekik.

Isten áldását kérjük mindannyiukra. Mikor a szent estén kigyulnak a karácsonyfa gyertyái, érezzék mind, hogy a mi hállánk hozzájuk száll.

Köntösgát, 1932 karácsony.

A köntösgáti szegény gyerekek.

Gyarmathy Istvánné
szegényeinek
karácsonya

Tegnap délután igen szép és emberi ünnepet rendezet egy nemesszívű úriasszony a Ghilányi-laktanyában nyomorgó szegény családok között. Itt, ezen a mármár hirhedt nyomor tanyán, hol a szenvedés és nélkülözés állandó lakó, hol szalmán és rongyok között fekete kenyérről álmodik a nyomor, hol felnőttek és gyermekek egyaránt érzik a szörnyű idők kiméretlen voltát, itt tegnap délután öröm és boldogság vert tanyát. A szeretetnek és boldogságnak ünnepén a nyomorgók között az emberi szív melege békét és melegeledést teremtett.

Minden karácsonykor szokott Gyarmathy István és köztisztelőben álló felesége a szegényeknek juttatni. De az idei karácsony még inkább áldozatot és megértést követelt és ez a nemes lelkű házaspár megtalálta a szeretetteljes cselekedetnek, a keresztényi gondolkodásnak legigazabb módján a segítségnyújtást. Hallották, hogy a Ghilányi-laktanyában milyen embertelen nyomorban szenvednek az odaszorult családok, éppen azért elhatározták, hogy itt teremtenek karácsonyt, békét, boldogságot a szent estén.

Tegnap délután megjelent Gyarmathy Istvánné száz kiló kenyérral és huszonöt kiló szalonnával és ezt az egyszerű, de annál értékebb ajándékot kiosztotta a legnagyobb nyomorban levő ötven családnak. Egy-egy család két kiló kenyéret és félkiló szalonnát kapott. Ugyanekkor Botos Mariska ruhaneműt osztott ki a legnagyobb nyomorban levők között.

Egyszerű ünnepség, egyszerű adományok és mégis olyan nagy és szép cselekedet, mely szent karácsony estjének méltó és legszentebb megünneplését adja és békét, boldogságot hint nemcsak a megajándékozottak szívébe, hanem az ajándékozók lelkébe is.

Judas Matyi

Link és Haduva.

Link bejön a kávéházba.
Pincér: Mit kíván Link úr?
Link: Boldog ünnepeket kívánok.
Pincér: Köszönöm szépen. De nem parancsol semmit?

Link: Nem vagyok olyan diktatórikus hajlam, nem parancsolok semmit. Egy pohár vizet azért hozhat.

Haduva: Mi az Link úr, annyira le van égve?

Link: Nem vagyok én leégve, csak követem Franciaország példáját.

Haduva: Franciaország példáját?

Link: Na igen, Franciaország sem fizet, én sem fizetek. Ha egy olyan hatalmas győző ország megteheti, akkor én is megtehetem. Franciaország nem fizet Amerikának, én pedig Kohn Mórnak, meg a többi hitelezőmnek. Kvittek vagyunk.

Haduva: Na, azért van egy kis külföldiség Franciaország és Link Mór között?

Link: Na, azt nem mondom. Mikor kint voltam Franciaországban, nem győztem csodálkozni, milyen művelt ország.

Haduva: Hogy-hogy?
Link: Képzeld, ott még a kocsis is franciául beszél.

Haduva: Hogy a fene egye meg magát, hogy mindenből viccet csinál.

Link: Most jókedvű vagyok, mert cserkész lettem.

Haduva: Cserkész lett?

Link: Igen. A vevőm eser-ben hagytak és én kész lettem. Szóval cserkész.

Haduva elájul.

HAJÓTORÉS.

— Jöjjön gyorsan, a felesége már bent van a mentőcsónakban.
— Tudja mit? Én még tudom magamat tartani... Megvárom a következő csónakot.

KÖVETKEZTETÉS.

— Te, ma óriási pofozkodás lehetett a piactéren.
— Honnan gondold?
— Onnan, hogy öt pofont én is kaptam.

Aktuális smoncák.

A Smüle megérkezett egy faluba és nem volt lakása. Mit volt mit tennie, bement a templomba és a szószék mögött lefeküdt aludni. Néhány perc múlva bejött az Áron és imádkozás közben felsóhajtott:

— Istenem, meddig nyom még engemet ez a nagy szegénység?

— Még két évig — mondta Smüle a szószék mögül.

Áron először megrettent a titokzatos hangtól, de aztán megjött a bátorsága és így szólt:

— Urano, ha már megmondtad, meddig nyom még a szegénység, mondd meg talán azt is, hogy mi lesz azután?

Pár pillanatnyi csend után így szólt a hang a szószék mögül:

— Azután már nem fog nyomni a szegénység, mert megszokod.

Kohn és Grün beszélgetnek a Lloyd-ban.

— Ha tőlem függne, két rövid paragrafusból álló törvényt csinálnék a külföldi valuták tulajdonosai ellen.

— Halljuk.

— Első paragrafus: „Aki záros határidőn belül nem jelenti be a külföldi fizetési eszközeit, az fegyházba kerül”.

Második paragrafus: „Aki bejelenti, az örültek házába kerül”.

A KIS ISKOLAKERÜLŐ.

Palika vörös festékekkel sorra átfesti a naptár fekete számait.

— Mit csinálsz Palika? — kiált rá a mamája.

— A tanító bácsi azt mondta, hogy vörös napokon nem kell iskolába menni, — feleli a tettenéért.

AZ MÁR MÁS.

— Mi az, te gyerek? Ilyen fiatalon már szivarozol?

— Nem szivarozok én, csak a bátyám szivarjára vigyázok, hogy ki ne aludják.

Kinek mit hozott a Jézus, a?

Óry Istvánnak:
a városi tisztviselők hálaíratát tartalmazó albumot a fizetéscsökkenő indítványért.

Dr. Ecsedi Istvánnak:
a Palesztina-rend nagykeresztjét az útleírásokért.

Németh Nándornak:
a nagyerdei fürdővendéglő fejlesztéséhez nagyszerű ötleteket.

Kertész Kálmánnak:
jól vágó magyar bajuszt, hosszú moratóriummal.

RANY

LEXIKONJA

BÖR. Az emberi szervezet külső takarója, mely testünk szétpukkanástól gyakorlta megóvjá.

BÖRTÖN. Hol az elítéltek kisse megpihennek s van, mint hallom, továbbképző hatása is ennek.

BÖRZE, másként: PÉNZTEMETŐ ahol adtak-vettek; helyesebben: inkább venni, mint adni szerettek.

BRILLIÁNS. A nagy gyémántok kőszőrült formája, érte sárgul idő előtt majd minden nő mája.

BRUTTÓ. Az a jövedelem, mit kapunk papíron, de nettó lesz, mire magam elsején kisirom.

BUGACI CSÁRDA. De ritka esoda a világban: egyetlen hely, hol az ecet megég a lámpában.

BUMERÁNG-ból valutánkat, ha egyszer behoznak, mit elköltenénk, egy perc múlva visszatérne hozzánk.

BURGONYA. E gumós növény de sok mindent pótol: ebből készül a neesenyék s tertáért kárpótól.

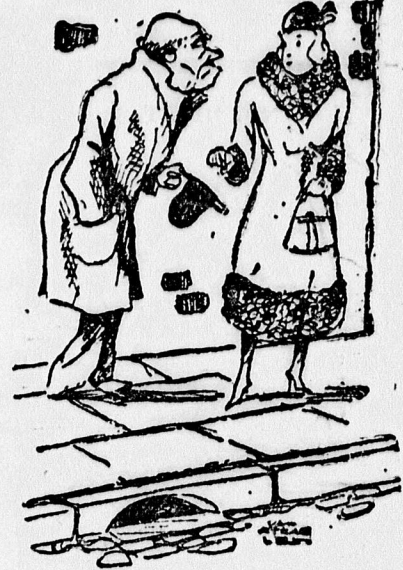
BÜVÉSZKEDÉS. Az ügyesség (ma így mondják, ha bárkinek van megélhetése).

SIRFELIRATOK.

Bort, pálinkát ittam
Egész életemben,
Mégis meghóttam én
Víz betegségben.
Negyven évet éltem
Hála az Istennek
Mindent jól kívánok
„Áron” gazda — kennek.

Ne sírjatok én miattam
Hogy a lelkeket kiadtam
Kedves annak a sírgödör
Akit gonosz asszony gyölör.
Beküldte: Both József.)

SZEMREHÁNYÁS.

— Itt van tíz fillér. Nem adhatok többet, mert bizony magam se sokat keresek.

— Hát miért nem dolgozik többet a nagysága?

Apróhirdetések.

Kéttakásos ház eladó a város végén, az istenhátamögötti Pacal uccában. A hízalók közvetlen közelében. Ózondús levegő. „Nem bírom a büzt, kínlódjon más a kamattal, megyek lakónak” jelige.

Poloskás hálósobabútor olcsón eladó. Cím a kiadóban.

Fűszerüzlet régi jó vevőkörrel, nyugalombavonulás miatt eladó. Vevő forgalomról meggyőződhetik. Címet megtudja a kiadóban: „De már akkor késő lesz” jelige alatt.

Jani! Tót asszonytól nincs nyugtom, érted mindent megteszek, de pénzem fogytán van. Katád.

Benősiülnek keresztény jó családba. Nő mellékes. „Sok adósság, jó gyomor”.

Férjhezmenne két állami tisztviselő nő három gyermekkel nyugdíjas balekhez. Kövérség nem akadály, megfelelő zük. Jelige: „Viselőnök”.

MÁMOROS FEJJEL

— Átkozott telefon! Már tízedszer hívom föl azt a számot és senki sem felel.

Ka'ókának.

Hogyha az én bús szívemből
Futó felhő válna,
Minden fájó bánatával,
Elérhetetlen vágyával
Csak te hozzád szállna.
Tudom rád találna.

S mint valami nehéz sóhaj,
Te föléd borulna,
Esőjének minden cseppje,
A szívemnek égő könnye
Addig-addig hullna,
Míg csak ki nem mulna.

Békés Csaba.

NŐI DIVAT.

— Hová sietsz olyan eszeveszetten?
— Kalapot vettem a feleségemnek
és attól félek, hogy mire hazaérek vele,
kimegy a divatból.

Sírófák.

A HALÁL.

A Halál a nagy-nagy demokrata
Így öl meg:
„Szervusz, cimborá!”

BÜSZKESÉG.

Este, ha szobámban
kihuny a fény,
akkor magamra
büszke vagyok én.

SZÁNAKOZÁS.

Sokszor nézek
egy-egy embert szánva:
szegény ember,
nincsen neki szárnya.

Bár van háza, földje
és pár ökre,
mit ér az, ha
a rüghöz van kötve?!

A SZERELEM.

Mily varázsos s fenkölt a szerelem,
amíg csak vágyó sejtjelem...

Amint lehull róla a rejtelem,
csak szenvedés, csak gyötremelem.

AZ ÉLET.

Olyan az élet, mint a rózsza,
kivirít egy ragyogó reggelen,
pompázik napsütésben, szélben
s elhervad egy csendes éjjelen...

ESIK A MANNA.

Esik a manna, boldog, aki hányja
a hogy olyan hideg van, egy cseppet
se bánja.
Több nap, mint kolbász! De ritka is
a hó!...

Kolbász! Hm, ma akad otthon enni-
való.

Vesz tűzifát is. Ma melegben lesznek.
Jó meleg szobában forró levest esznek.
Nevet majd az asszony, kacag majd a
gyermek.
Jó dolga van néha a szegény embernek.
RANY.

Arisztid és Tasziló.

Tasziló elmegy vadászni. Mikor a vadászterületre ér, találkozik a vadórral, aki a vadászengetélyt kéri tőle. Tasziló megmutatja a vadászengetélyt, mire a vadór így szól:

— Ne méltóztassék haragudni, méltóságos uram, de ez a vadászengetély tavalyi, az idén már nem érvényes.

— Ne féljen semmit, bachátom, — nyugtatja meg Tasziló — én csak tavalyi vadakcha fogok lövöldözni.

Két arisztokrata összetalálkozik egy estélyen és a jelenlévő hölgyek egyikéről beszélgetnek.

— Hát éves lehet az a nő, kéchélek, — kérdezi az egyik.

— Véletlenül pontosan meg tudom mondani, kéchélek, — feleli a másik — mecht gyechnekkochoom óta ismerem. Ő nyolc éves volt, mikoch én négy voltam, szóval most pont a duplája. Én most huszonnyolc vagyok, tehát ő ötvenhat.

Arisztid gróf együtt utazik a vonaton egy fiatalemberrel, aki bemutatkozik neki e szavakkal:

— Kovács vagyok.

— Kovács? — kérdi bizalmatlanul Arisztid — i-vel ichja, kéchem a nevét, vagy ipszilonnal?

— Ugyan ne vitatkozzunk. Hiszen itt a jelenlévők fele hülye! — mondja Tasziló aróf.

— Kikéchéjük magunknak! — tiltakoznak egymásután a társaság arisztokrata tagjai. — Vond vissza azonnal!

— Hát jó visszavonom. A jelenlévők fele nem hülye.

TERMÉSZETRAJZ.

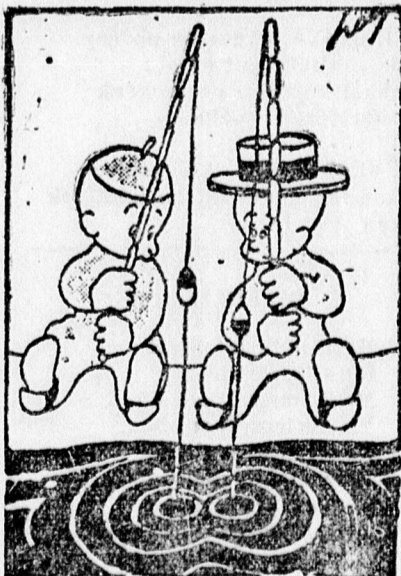
— Meg tudnád mondani, hogy meddig időzött Ádám és Éva a paradicsomban — kérdezte a tanító a hittanórán.

— Öszig. — hangzott a felelet.

— Ugy? És miért éppen eddig az évszakig?

— Mert előbb nem érik az alma.

VASÁRNAPI HORGÁSZOK.

— Bolond dolog: elgondolni, hogy vannak emberek, akik állítólag halászatból élnek.

Mintarimkár

Kezdő poéták számára szerkesztli:
SIMON ISTVÁN.

A házi kvintett

Kvázil csinylt tett,
Mert hát bizony csak kurutyolt
Ami kérem, nagyon rút volt.

Futtában úgy vágott pofon:

Lyuk támadt a kalapomon.
(Tökfedészeti lyukfűzű staféta-tasli.)

Van itt kolbász három kilométer,
Rágja is már jó Tasziló s Péter.
(Hosszúkolbásziati rágszáló rfm.)

Túladtam már minden pereputyon.

Magad vagy itt, most már gyere
tyúkom.
(Tyúkszalagató rimpereputy.)

JÓ TANÁCS.

— Férjhez mentem volna Amerikában, de a férfi szöke volt és nem tett nekem, mert én a feketét szerettem.

— Akkor menj férjhez Afrikában.
(Beküldte: Béres Lajos.)

GYEREKSZÁJ.

— Mondd csak papa, a paradicsomban is voltak már molyok?

— Persze hogy voltak kicsikém.

— És mit ettek akkor, mikor még nem volt ruha?
(Beküldte: ifj. Mayer István.)

ELSŐBBSÉG.

Tanár: Fordítsuk le tehát ezt a fejezetet. Kezdje Kovács.

— Óh kérem, tanár úr, ön az első.

A MAGYAR ÉS A NÉMET.

A magyar katona lovat vitt eladni. Találkozik egy német katonával, aki azt kérdi tőle:

— Was kost?

A magyar katona feleli: Igazán jó kosztom volt.

Német: Sprechen sie deutsch?

Magyar feleli: Nem vagyok én ács.

Német: Ungarisch?

— Ha piszkálja, ugrál is, — felel egykettőre a magyar baka.
(Beküldte: Nagy Ferenc.)

A LETÉTELES ÁLLOMÁS.

A villamoskalauz beszéli az utasoknak, hogy feltételes megállóhely létesült a Tisza-internátus előtt.

— Így tehát ez a fiatal úr — mutat a kalauz az egyik diákra, — mindjárt le is fog szállni.

— Hát akkor nem feltételes, — mondja a diák, — hanem letételes állomás.

A SAJT.

— Miért nem olyan szagos a nagylyuku ementáli sajt, mint a pusztadőri.

— Azért, mert azon több lyuk van, jobban szellőzik.
(Beküldte: dr. Erdős Károly egy. tan.)

A HARMADIK OLDAL.

A főnök figyelmezteti alkalmazottját:

— Krecsák úr, szörnyen kopott a felöltője, miért nem fordíttatja meg?

— Sajnos, nincsen harmadik oldala.

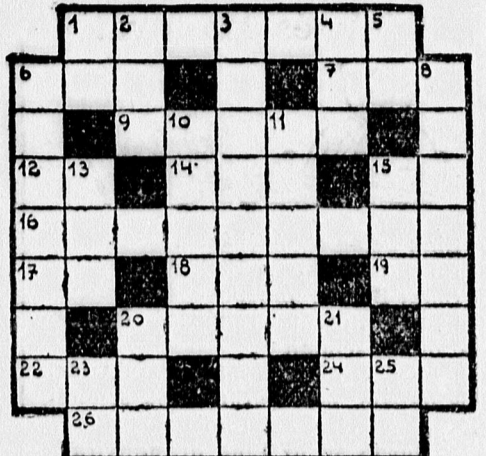
Rejtvény-derby

Rovartvezető: Becskő József.

A rejtvényderby e heti győztese:
HERMANN LÁSZLÓ 372 PONTTAL,
aki a rendelkezésre álló nyeremény-
tárgyak közül nyert egy könyvet és két
mozijegyet.

50. SZ. KERESZTREJTVÉNY.

Készítette: Harczos Anna.

Vízszintes sorok: 1. Disznóvény. 6. Vágás nyomán keletkezik. 7. Nap teszi (fordítva). 9. Gabona, névelővel. 12. Kereskedelmi rövidítés. 14. A. G. S. 15. Idegen névelő. 16. Két szó: 1. Laki-hegyi adó teszi. 2. Virág. 17. Rangfokozat. 18. I. a. K. 19. Ugyanaz, mint a 12. vízszintes. 20. St. Versszakok. 22. Tüzlő teszi. 24. Óra (idegen nyelven). 26. Benzin márká.

Függőleges sorok: 1. Igekötő. 2. E. B. A. 3. Hegyrajz. 4. I. Z. S. 5. A. Ű. 6. Dalmát város. 8. Tisza mellékfolyója. 10. Majdnem minden házban van. 11. Női becenév (végén ékezet nélkül). 13. Ilyen gyógyászat is van. 15. Egy szó a halotti beszédből. 20. Az abc 16., 19., 14-ik betűi. 21. A Monarchia idejéből való rövidítés. 23. L. M. 25. Csapadék.

Intelligencia-verseny.

1. Mikor uralkodott Nagy Lajos?
2. Hány méter magas a kölni dóm tornya?
3. Melyik bolygó van legközelebb a Naphoz?
4. Melyik köztársaság fővárosát szeli át az egyenlítő?
5. Mi valamely szám négyzete?

A múlt számunkban közölt rejtvények helyes megfejtései:

49. sz. Keresztrejtvény. Vízszintes sorok: 1. Balti tenger. 37. Dum-dum golyó. Függőleges sorok: Balázs Árpád. 3. Latifundium. 7. Guineai öböl. 9. Remuneráció.

Mik ezek: 1. Három árva sir magában. 2. Arany kalással ékes rónaság. 3. Miért vijjog a saskeselyű. 4. Krisztus urunk futott, bujkált.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

B. József. Felkérjük, hogy a jutalomtárgyak átvétele céljából szerkesztőségünket este 6 óra után keresse fel.

Nemo. Kérdéseire a feleletek a következők: 1. A szokásos 2 ábra. 2. Közelíthető keresztrejtvényeit 10 pontot írunk jóvá. 3. Csütörtökön este 6 óráig. A nagy keresztrejtvény helyes megfejtéséért 5 pontot, a kicsiéért 3 pontot, egyéb rejtvényekért 1—1 pontot kap.

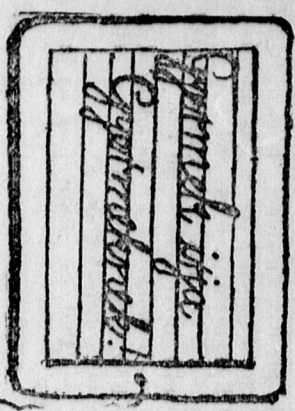
FÉLREÉRTETTE.

Egy angol ezredes, aki hosszú idő után végre hazaérkezett az afrikai gyarmatokról, ezt kérdezte egyik barátjától:

— Mi újság itthon?

— Elfogadtak egy törvényjavaslatot, — felelte a barát — és kihirdették, hogy ezután nem szabad lőni a négerket.

— Érdekes — kiáltott fel az ezredes ámuldozva. — Melvik hónapban?

A legszebb és legdrágább karácsonyi ajándék.

Irta Székely Zoltán, a ref. gimn. II. o. növendéke.

Már van vagy négy esztendő annak, hogy ez történt. Harmadik életembe jártam, a kollégiumi gyökörök iskolába. Közvetlen a karácsony ünnepe. Tudtuk, hogy a tanárnak, Orosz István szép karácsonyfát készít nekünk. Hiszen egy karácsony sem múlt el anélkül, hogy örömet ne szerzett volna egy-egy szép fával, meg egy-egy álmepélyével a gyermekeknek. Ezt az is kelti ünnepeket éppen olyan igazoltan várjuk, mint magát a karácsony estét. Es ha egy marék szaloncukrot, vagy csokoládédíszet kapunk, nagyon boldogok voltunk és az ünnepegy után kinn a kollégium négy-szögletes udvarán méltogattuk, hogy melyünké több vagy értéke-rebb.

Az iskola tanulóinak nagy része kis cserkész volt. Volt egy kis tanítónk, aki különösen sokat foglalkozott a cserkészekkel és velünk. Többen is voltak, később is, de most ő jutott eszembe a karácsonyról.

Nagy ünnepeket rendezett. Karácsony előtt egy teadélutánt tartottak, melyen mi kiscserkészek szerepeztünk és a belépődíjat részben a nagy fára fordították, mely alatt majd az igaz teadélutánt tartjuk meg. Kihirdették, hogy minden gyerek hozzon fel, amit csak tud, használt ruhát, játékok, cukrot, mert a karácsonyi ünnepeken mi vendégek vagyunk a szegényeknek.

Gyűlték a használt ruhák, könyvek, játékok a nagy tornateremben. Beszélgettünk róla, elbeszéltek azoknak, akik nem voltak benn, hogy milyen szép játékok vannak a szegények számára.

sem akart elmaradni az adakozásból.

Volt közöttünk egy nagyon szegény gyermek. Tanár ur sokszor szeretettel segített rajta. Ő is cserkész volt és ő is hallotta, hogy mi mennyire készülődünk az ünnepekre.

Az egyik fiú, aki nagyon gazdag volt és sok ajándékot hozott, oda-lepet a szegény gyerekekhez. Széltézet, nem hallja-e valaki, amit mond, mert Orosz tanár ur szigorúan büntette, ha valaki a szegényeket, vagy gyengéit bántotta és akkor megkérdte:

— Hát te mit hozol? Vagy te csak kapni akarsz?

A szegény gyerek nem szól, de nagyon szomorú volt és amikor mi kislányokra futkosunk az udvaron, nem jászott velünk. Másnap együtt menünk az iskolába, mert ő is arra híkölt, amerre mi. A kezében egy kis csomagot hozott. Elmondta nekem, hogy már előbb is szeretle volna felhozni, de szégyelle, mert nagyon szégyenségt ajándék.

Meg is mutatta. Egy kopott kis labda volt. Szegénynek talán az egyetlen játéka.

Akkor még nem értettem meg egészen, hogy a kis tanítónk miért beszélt olyan sokáig erről az ajándékról. De azóta már tudom, hogy a jó Isten előtt bizonytal volt a legszebb és legdrágább ajándék azon a cserkész karácsonyfán.

Tul a határon.

Testvér, ott tál a halálon Gondoloz-e néha rád, Hallod-e a pomannukat, Mit az égbe kiáltanak.

Elszakított egymástól a Trianoni szerződés, Testvér! Mondjad meddig tart még Ez a sok-sok szenvedés?

Testvér! Elzúd s lesz még egyszer Úncap is a világon, S nem sokáig fog tartani Ez a gyászos Trianoni.

Felvirrad még a magyarra A boldogabb kikelet, Testvér! Mójad az új harcban Találkozunk valétok.

Nagy Ferenc.

Felförök.

A megfejtéseket szombath estig kell a Debreceni szerkesztőségbe beküldeni Gyermekrovate felirés-sal.

1. bajó, bajó, bajó, Százados

Beküldte: Kéry László III. ref. főgimn.

2. Páros Sakl 1. 1932. Dm

Beküldte: Tóth József III. polg. isk. (Kollégium).

3. XXXX 2ZZZZZ XXXXZZZZZ

Beküldte: Biro Zoltán ref. polg. III. b. o. t.

4. m 1 o h T s a s z E z s

Beküldte: Ballabás László I. o. ref. főgimn.

5. J J J J Tar Fertő

Beküldte: Ilarsanyi Sándor.

6. S S S E e s Uha E. t d

Beküldte: Pataky László I. o. polg. isk. I.

7. A leggyerektűbb gép X elme

Beküldte: Balogh László ref. főgimn. tan.

8. Megfejtése 1-1 pont.

A múlt vasárnapi számonkban küldött rejtélyek megfejtése a következő: 1. Telefon. 2. Balaton. 3. Kerekpár. 4. Tiszántul. 5. Halcsarnok.

Ryomatott a Tiszántul Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. kölforgó-gépen.

GYERMEKEK DEBRECENJÉ

1932 DECEMBER 25. SZERKESZTI: PAUL BACSFI. 52 IK SZÁM.

Az elegetten Jancsika, Karácsonyi mese.

Irta: Zlinszky Annuska.

Sok szép mindent kapott Jancsi Karácsony napján, a sok kis szatnyus anygal mind karácsonyfát díszített. Készülődtek a szent Karácsony ünnepekre.

Minden gyermeknek a saját fűző anygala készíthette a karácsonyfát. S a kedves kis anygálok szinte versengyernek abban, hogy melyikük díszíti a legszebb karácsonyfát.

Még egy kis aranyat... még egy kis ezüst hópíhét... s már csak úgy roskadoztak a csillogó tündéri kis fákcsák a sok szaloncukor, csokoládé és a többi sokféle drágaságtól.

De Jancsika telhetetlen, Kengyereit gyermek, akit mindig csak becéznek, zoha meg nem vernék. Durcsán áll anyja mellett, apjára sem nézve s elégedetlenségét még így szókkal tetézte:

»Ez a fadó... Ezt már láttam, emlékszem jól rája, csak egy kis fehér festéket kenek a hátára.»

»Kedves fiam, — szól szomorúan az apja Jancsichoz, — meg kell elégedned azzal, amit sorsunk elénk hoz.

»Ajjó! Ittek, benni fogod tenned az egyszert, s gondolon, e Karácsonyig soha sem dicsekszel...»

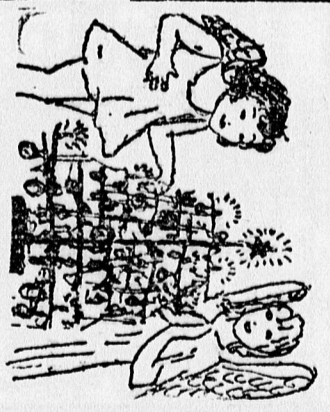
Jancsi másnap reggel felkelt s bement a szobába, hol, — mint hitte — az ajándék ott áll szép sorjába.

Há! helge volt biz azoknak; ehitének az éjjel s hidda is nézegetett síró szemmel széjjel.

»... Ki tudja, hogy nem egy anygul vitte talán másnak? »

»Nyoma sem volt ajándéknak, csak egy nagy virágcsanak. »

Rang bá.

»De jó is a gyermekneknek!... A kis anygákkal közben beszélgetek. Mi sem természetesebb azonban, hogy azokról a jó gyermekéről, akiknek a karácsonyfákat díszítgeték.

»Hogy fog örülni a kis Jenőke! — mondta egy kis kékszemű, arany szármu anygalka, — mesekönyvet is viszok neki, hadd tanuljon meg jól olvasni!

»Mi meg Adorjánnak és Gyurkának díszítjük a karácsonyfát, — szól köze két kis ezüstnás anygalka. — Ok is nagyon jó gyermekek! Minden este szépen imádkoznak. Sokszor nézik az égből...»

Persze sok gyermek nem tudja, hogy az anygálok mindig lájják őket — és néha elélednek imádkozni.

»Olyankor az órv anygalkájuk persze nagyon szomorú... Hát még mikor rosszak!... Szőfogatalla-

nok! Olyankor az órv anygalka sírva vesszi elő azt a csuf fekete könyvet, hogy beleírja a rossz gyermeket...»

Igen, — és míg lent az égen az anygálok készítették a karácsonyi ajándékokat — azalatt lent a földön egy kis házcskában Laci és az anyukája hideg szobájuk ablakából dideregye nézik a hópíhét tündértáncát.

»Any! Holnap karácsony este lesz... vajjon eljön-e az anygalka hozzánk is? — kérdezte Laci a kíváncsan az anyukáját.

»Nem tudom kis fiam, — nagyon szegények vagyunk. Ebedre sincs pénzünk... a szobánk is hideg... bizony, nem tudom, bejön-e az anygalka ilyen szegény házba s ilyen hideg szobába? Mindenesre imádkozni fogunk estére is és kétfélj a Jézuskát, hogy küldjön egy anygalkát hozzánk is!.

»Oh, de jó lesz anyukám!... — örvendezett Laci. — En nem is alsom el... én megvárom majd az anygalkát! Még sohasem láttam anygalt! És úgy szeretnék anygalt látni...»

Anyuka szomorúan mosolygott s felsóhajtott: — Bizony kis fiam, jó lenne, ha a Jézuska reánk is gondolta!... Végre eljött a várva-várt karácsony este!... Anya tefektette Laciát az ágyba, hogy meg ne fázzon a hideg szobába s maga is mellé feküdt.

Egy darabig beszélgettek a Jézuskáról, az anygákkáról, mit egyszercsak mind a ketten elaludtak... De alig aludtak egy-két órá, Laci arra ébredt fel, hogy nagy fényesség van a szobában... s hát Urnafi! — Mit láított?

Az éjből egy hosszú ezüst híd nyult le a földre s azon jött lefelé a sok-sok kis szárnvas anygal — s mindnyájuknak a kezében egy karácsonyfa s apró játékok!... Laci ámulva s végtelen izgalommal nézte... az áron egy perc alatt kiment a szemből.

A menet pedig egyre közeledett! Istentem! Itt állt meg az ajtójuk látt!]

Dobogó szivére szorította a kezét és tágranyított szemmel meredt az ajlóra... Halk csengélysíró hallott, majd az ajtó magától felnyílt — s a szoba megélt fényességgel...

Az anygalkák halkán, nesztelenül beléptek és a legzsebb karácsonyfát lelettek az asztalra. Még játékokat is helyeztek alája...

Majd egy anygalka aranyport dobott a hideg kályhába, s abban a pillanatban kelleme meleg lett a szobában. S ebben a melegben érezni lehetett a fényű illatát.

Az anygalkák azután, ahogyan jöttek, úgy el is távoztak — a többi jó gyermekekhez.

Lacikát a nagy öröm és boldogság egészen elbágyasztotta s ujra elaludt.

Arra ébredt fel, hogy anyukája költögeti:

— Lacika! Lacika! Nézd csak mennyi ajándék! És milyen szép karácsonyfák!... Lám, mégis meghallgattok a Jézuska bennünket!...

— Oh, anyukám!... — magyarázta Lacika lázasan csillogó szemmel, — én látam az anygalkákat, ahogyan behozták a karácsonyfát!... Olyan szép volt!

— Ezüst volt a ruhájuk és a szárnyuk s egy zengő ezüst hídron jöttek le az égbe!...

Anyu könnyes szemmel hallgatta s azután együtt énekelte Lacikával a karácsonyi éneket...

Híven volt a kis Lacika karácsonya!

Tíbi kalandjai.

I. A JEGES FÜRDŐ.

Irta: *Laci bácsi.*

Elérkezett a karácsonyi vakáció ideje. Tánító bácsi kiosztotta az értékes könyveiket, boldog ünnepeket kívánt a gyerekeknek s azután hazakeresztette őket. No volt nagy öröm. Legvidámabb volt Tíbi, az első elemi osztály diáka. 16 tanu-

szemekkel, boldogan várták a Jézuskát, aki minden gyermeket megajándékoz, ha jól viselte magát. — Tíbi szép nagy karácsonyfát kapott, tele minden széppel, jóval, cukorral, arany dióval, angyalok arany hajával s no persze a korcsolyával. Kapot építő kockát és megkapta a macsó ruhát is.

No gyerekek, volt is nagy öröm. Tíbi felpróbálta a korcsolyát, a macsó ruhát és tüstént menni akart a jégpályára.

Anyuka leintette: — Nem lehet kis fiam, mert még gyöngye a jég. Várni kell néhány napot s majd a Sanyi bácsi kivisz a korcsolyapályára.

Tíbi nem tudott nyugodni. Másnap talákozott Dodóval, aki tudott egy ingyen jégpályát. Hívta Tíbit, de Tíbinek eszébe jutott, hogy mit mondott az anyukája.

— Jaj de csuci vagy Tíbi. Anyukának nem kell megmondani, hogy korcsolyázni megyünk. Azt fogod mondani, hogy hoztam jösz.

A két szófogatlan gyerek csak-ugyan elszökött korcsolyázni.

Tíbi ügyes gyerek volt, hamar tudott futni a jégen. De az Isten megbünteti a rossz gyerekeket, akik álhágyják szüleik parancsát.

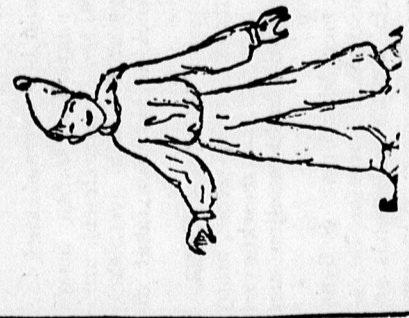
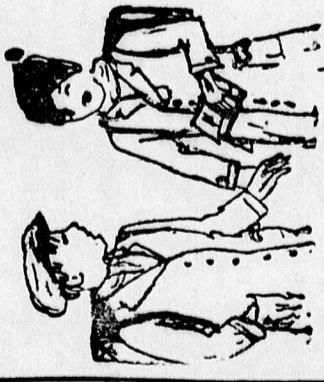
Mit gondoltok gyerekek, mi történt? A jég beszakadt s a két gyereket nyakig merült a jégbeideg vízbe. Ha egy jó bácsi nincs a közelükbe, talán bele is fulltak volna.

Ugy kerültek haza, mint két elázott ürge. Apuka alaposan kiporoltta az elázott macsó nadrágot, azután az egész karácsonyi vakációt ágyba kellett tölteni, lázasan, betegen és ha anyuka nem imádkozott volna a jó Istenhez, meg is fulltak volna. Büntetésből sem Tíbinek, sem Dodónak nem szabad ezen a télen korcsolyázni. Szomorú szemmel nézik az ablakon keresztül a vidám gyerekeket, akik apukájukkal mennek a jégre. Nekik nem szabad. Gyerekek! fogadjatok szót, mert apuka, anyuka mindig jót akar.

Apuka anyukára nézett mosolygva s megígérték Tíbinek, hogy beszélni fognak a Jézuskával, ha Tíbi szíveskedő, jó gyermek lesz.

Tíbi arra felderült és megígért mindent.

Elérkezett karácsony estéje. A gyerekek kipirult arccal, csillogó

Stefike.

Karácsonyi történet, mely egyaránt szól nagynoknak és kicsinyeknek. Elmondja: egy nagymama.

Egy bájos, ezüsthajú nagymama ül rendes helyén, az ablak melletti öblös karosszékekben. Előtte, az asztalkán arany- és ezüstfés, csillogó papírok és többféle, kedves, kará-

talált magukat, hogy odát annyi-ira bejötték már, úgy megszokták, hogy könnyebb nekik a német szó, mint a — magyar.

— De nem kell ám ezen busulni nagyanyus, — vigasztaltak, — éppen a gyermek miatt jó ez. Ha már így eszt, meg kell az embernek akudni a körülményekkel. És milyen hasznára lesz az Stefikének, ha a német nyelvet tökéletesen bírja: annak az országnak a nyelvét, ahol élni fog.

— Ahol élni fog? — Hát ezek már belenyugodtak, hogy ahol élni fognak, ahová hivatásuk köli, az a föld mindig — Burgenland lesz? — kérdeztem esodálkozva.

— Valami kegyetlenül összeszortotta szívemet. És beszéhettem már elváltam volna. Leszállt az est... A kis Jézus gyönyörű karácsonyfát és tömördek ajándékot küldött. Boldog volt mindenki, csak én... én halottam ki a csengettyű csilingeléséből ezt a csunya szót: megalkuvás... megalkuvás...

— Igen ám, csak hogy az én kis unokám a legédesebb unoka a világon. Híven nincs több! Híába molyog, úgy van, ahogy mondom. Hogy higgyen nekem, elmondok egy kis történetet a tavalyi karácsonyról. Meghaltatja?

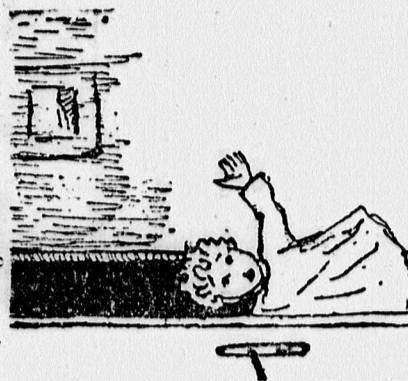
— Oh, nagyon szívesen!

— Tehát, amint mondtam, mult karácsony előtt történt, hogy levelet kaplam Burgenlandból, a leányomtól, melyben értesített, hogy a szent ünnepeket nálam szeretnék tölteni. A kis Stefike, aki már legény a talpán — 5 éves! — nagyon szeretné megismerni az ő nagyanyukáját. Nagy öröm volt ez nekem, el képzélhet. Burgenlandtól Debrecenig nem macskaugrás. És azt a nagy utat, tévív idején, értem tehát néhány hetes korában váltam meg, megismerjen engem. Nosza, volt itt sürgős-forgás! A szobákban, a könyvtárban, kanarókban, minde-

mit!

A nagymama egy kis szünetet tartott majd folytatta:

— Felvirradt végre a nagy nap ésők megérkeztek mind a hátrán, hálá az Istennek, friss egészségben: a lányom, a vőm, az unokám. Egyszerre hangos lett az én kis házam a beszédűl, a kacagásúl. Jó lett

— Késő estig együtt maradtunk. Sok vendégünk volt. Kártyáztunk, szórakoztunk egészen éjfélig. Aztán elbúcsúztunk. Az enyém is nyugodni térték. A kis fiut már előbb lefektettük. Ugy tudtuk, hogy alszik. Én még nem voltam álmos. Ébren virrasztottam itt az íblaknál. Nézeltem fel a csillogó égbe. Kerestem a belbehemi csillagot, amely a pásztoroknak bevillágotta az Istálló felé vezető utat, ahol az isteni gyermek született... Imádkoztam... Egyszerre csak valami neszeze lettem figyelmes. Mintha az ajtó kilincsét szerte hangos lett az én kis házam nyomkodta volna valaki. Odafutok, feltárolta az ajtót... Mit gondol,

ki állott a küszöbön, hosszú hiáló-ingesekéjében? Az én kis unokám, Glibekaplami. Leültem vele.

— Mi az lellem? Valami bajod van? Miért nem alszol?

— Felémelte a kis mutatóujját és állózkodatosan nézett a szoba felé, ahol szülei aludtak.

— Pszt. csendesen, meg ne hallják! — Mit ne halljanak meg, anyanyom?

— Hogy én most itt vagyok nálad. De én akarom így. Nem aludtam ám, csak tettem magam.

Mert még nem adtam át neked az ajándékot, amit hoztam.

— És mi az az ajándék, lellem? — Hogy mi? Majd mindjárt megintod. Nagyon meg fogsz neki örülni. — mondia fontoskodva, hogy majd megettem...

Eddig németül folyt a diskurzus közöttünk. Most nagy lélekzetet vett és a legisztiább magyarsággal mondia el a magyar Hlsczeket:

Hlsczek egy Istambulban, Hlsczek egy Hlsczaban, Hlsczek egy isteni, örök igazságban, Hlsczek Magyarország feltámasztásában!

— No, ugy-e szép? Ugy-e örülzenek a karácsonyi ajándékának nagyanyus?

— Mit felelhettem volna? Ilyen pillanatokban az emberi nyelv oly szegény... Csak nagy későre kérdeztem: — Aztán kitől tanultad te ezt, fiacskám?

— Az új kertészünk fiától, a Gyurától. Apa most fogadta fel őket. Híven jöttek át Magyarországból. A Gyuri már nagy fiu! A IV. elemibe jár és olyan okos! Ő mesélt nekem sokat Magyarországról. És hogy majd meglátom én, ha nagy leszek, hogy milyen szép otthon...

— Otthon... hát a Gyuri, az tudja, hogy ez nem maradhat így? A Gyuri, akit a jó Isten áldjon meg mind a két kezével!

... Nem. Nem kell féltetni a Hazát, amíg ilyen unokák leszenek, mint az enyém, aki kersi szívében éri, hogy mivel szerez a nagymamának legnagyobb örömet karácsony estén és lesznek Gyurik, akik hisznek Magyarországot feltámasztásában. Ujra feltekintetem az Égre.

— És most már mintha láttam volna a belbehemi csillagot... Nem. Nincs megalkuvás. Híszem megszűntetett a kis Jézus. Nekünk is megszületett, szegény magyaroknak!... Végsőné Jankovich Laci.

Dr. Vásáry István polgármester beszéde.

Dr. Vásáry István polgármester a város törvényhatósági közgyűlésén a költségvetési vita során olyan frappáns, érdekes és országos vonatkozásban is értékes és fontos beszédet tartott, hogy érdemesnek tartjuk a teljes egészében való közlésre. Dr. Vásáry István polgármester ebben a beszédében a következőket mondta:

— **Méltóságos Főispán Ur!** Tekintetes Törvényhatósági Bizottsági Közgyűlés!

— Méltóztassék megengedni, hogy az általános vita berekesztése után, részint a történet felszólalásokra észrevételt tegyek, részint ismertessem a város költségvetését, illetőleg annak képét, összehasonlítást tegyek a költségvetés mai állása és éveken keresztül történt fejlődése, alakulása tekintetében, bizonyos vonatkozásokban rámutassak arra, hogy a város élete milyen irányban fejlődött el a mai gazdálkodást illetőleg, a békebeli évekhez képest, rámutassak arra, hogy amennyiben a pénzügyi helyzetünkben nehézségek vannak mik az okai és azután néhány szóval szóljak arról, hogy véleményem szerint mit volnának a teendők? (Halljuk, halljuk!)

A TAKARÉKOSÁG ÉRVÉNYESÍTÉSE.

— Ha a költségvetést nem ezekből a kiragadott egyéni szempontokból méltóztatnak vizsgálat tárgyává tenni, akkor méltóztassanak megállapítani azt, hogy a város költségvetését az utolsó öt esztendő alatt állandóan csökkenteni igyekeztünk. 1930-ban 12.043.000 P, 1931-ben 12.192.000 P 1932-ben 11.534.000 P volt a kiadások összege, az 1933. évre előterjesztett költségvetés pedig 10.978.000 P kiadást mutat fel. Tehát a múlt évihez képest 4,9 százalékkal, az 1930. évihez képest 8,9 százalékkal, az 1931. évihez képest 10 százalékkal a csökkenés, az utolsó öt évek tehát kétségtelenül az az irányzata, amit állandóan hangoztat a törvényhatósági bizottság: a takarékoság érvényesítése, vagyis a kiadások csökkentése, addig a mértékig, amíg az egyrészt a város közigazgatási funkcióinak, másrészt a közgazdasági életnek rovására nem megy.

A BEVÉTELEK CSÖKKENÉSE.

— Ha az utolsó, 1932. évihez az 1933. évet hasonlítjuk, megállapítható, hogy a csökkenés 556.000 P, ami 4,9 százaléka a múlt év költségvetésének. Sajnos, a költségvetés másik oldalán a csökkenés más képet mutat. A múlt évben 10.364.000 P volt a bevétel, a folyó évben már csak 9.396.000 P bevétel van előirányozva. A csökkenés 968.000 P, amely a múlt évi bevételek 9,4 százalékának felel meg. Tehát majdnem megegyezően annyi a bevétel csökkenése, mint amilyen mértékben a kiadásokat csökkenteni lehetett. Igen jelentős összeg az, amely váratlanul érte a törvényhatóságot a maga gazdálkodásában: a borfogasztási adó ötven százalékos leszállítása folytán ami több, mint 200.000 P bevételi visszamaradást jelent.

— Ha az egyes rovatokat tesszük vizsgálat tárgyává, akkor megállapíthatjuk, hogy az általános igazgatási költség 332.000 pengővel, a köznevelési költségek 21.000, a vagyongazgatás 29.000, a hitelügy 692.000 pengővel csökkenne a kiadási oldalon a jövő évben. A leglényegesebb tétel tulajdonképpen a hitelügynél való csökkenés, amire Jakobovits bizottsági tag ur mutatott rá, hogy a gazdátartozásokra vonatkozólag a kormányrendelet egyik intézkedése alapján történt a jelzálogos, illetőleg kötvény adósságaink után a kamatok két és fél százalékkal való csökkentése, ami nagyjában kiteszi ezt az összeget, illetőleg nem egészen 500.000 pengőt tesz ebből az összegből.

A KIADÁS EMELKEDÉSE.

— A kiadásnál emelkedés mutatkozott a közegészségügyi kiadások-

nál 355.000 P, amely összegnek legnagyobb része onnan származik, hogy a fürdőüzem kiadásai ebben a rovatban vannak előirányozva, a közművelődés 104.000, a szegényügy 62.000, városépítés 7.000 P.

— A bevételek csökkenése, mint említettem 968.000 P, végeredményében a bevételi oldal következő változásainak konzekvenciája:

— Általános igazgatás, csökkenés 510.000 P. Ez a csökkenés az adóbevételek leszállított összegben való előirányzatba vétele. Köznevelés 29.000, vagyongazgatás 629.000 P, lakbér, haszonbér, üzlethér leszállítása következtében és a hitelügynél 107.000 P.

— A bevételeknél egyetlen számot tevő emelkedés a közegészségügyi rovatnál található 288.000 P, amely a fürdő megindításával áll elő.

— A jelentkező 1.582.000 P hiány 70 százalékát pótdadónak felel meg. A százalék emelkedését az is eredményezte, hogy az adóalap, amely tavaly 2.341.000 P volt, a következő évre 2.092.000 pengőre volt felvehető.

— Itt méltóztassék megengedni, hogy rámutassak a kiadások csökkenésénél annak megemlítésével, hogy a kiadás 556.000 P volt, amiből illetmény személyi járandóság, az általános igazgatási költségek csökkentése összesen 332.000 P. Tehát méltóztatnak látni, hogy azok a kiadások, amelyek itt olyan mértékben tettek felszólalás tárgyává, az összes kiadás csökkenésének már is 61 százalékát teszik. A múlt évihez képest az általános igazgatásnál bevétel csökkenés 18 százalék, vagyongazgatásnál 17 százalék ami főmágyarázatát adja a költségvetési helyzet romlásának.

OLCSÓBB ÁLTALÁNOS IGAZGATÁS.

— Nem egészen érdektelen annak illusztrálására, hogy a városi élet irányában milyen változás következett be az utolsó két évtizedben, annak megállapítására, hogy míg az összes kiadásoknál 1914. évben az általános igazgatás 33,56 százalékát tette, az 1933. évre ugyanaz a kiadás 26,11 százalékát teszi.

A közegészségügyi kiadások
1914-ben 5,65 % 1933-ban 6,76 %
A közoktatási kiadások
1914-ben 7,89 % 1933-ban 13,90 %
Szegényügyi kiadások
1914-ben 0,27 % 1933-ban 2,62 %
Köznevelési kiadások
1914-ben 1,93 % 1933-ban 2,53 %
Városépítés
1914-ben 7,67 % 1933-ban 6,17 %

Hitelügy
1914-ben 34,89 % 1933-ban 19,32 %-át teszi az összes kiadásoknak.

A hitelügyi kiadásokkal kapcsolatosan meg kell említenem azt, hogy a város kamatterhe 1914-ben 2.327.000 pengő volt, az 1933. évben 2.121.000 pengővel van előirányozva, úgy, hogy a kötvénykölcsönök után 2 és fél százalékos kedvezményt emiatt 489.000 pengő már nem lett előirányozva. Ha ehhez hozzáveszem azt, hogy 1914-ben a város adóssága 45 millió pengőt tett ki és ezzel szemben az 1932. év végén cca 38 millió pengő az adósság, nyilvánvaló, hogy még a 2 és fél százalékos kedvezménynek figyelembevételével is aránylag súlyos kamatterhet kell a város közönségének viselni. A város tiszta vagyona az 1914. évi zárszámadás tanúsága szerint 123 millió pengő volt, 1932. évben a nyilván tartások tanúsága szerint 131 millió pengő. Ennek dacára, hogy az 1914. és az 1932. évek között eladatott a város szovati ingatlana, ami a vagyoneleltárban 5.290.000 P értékkel szerepelt, megsemmisült a regálé kártalanítási kötvény, amelynek értéke a vagyoneleltárban 3.367.000 pengővel volt felvéve és kifizette a város azokat a hozzájárulásokat, amelyeket az egyetem létesítésével kapcsolatban vállalt, ami első összegében 5 millió korona volt és amire járult a kórház létesítésével kapcsolatos 3 millió korona megajánlása és legújában 2.900.000 P megszavazása.

— Ezek figyelembevételével megállapítható, hogy a város vagyona az utolsó két évtized alatt elég tekintélyes összeggel gyarapodott.

CSÖKKENT A VAGYON JÖVEDELMEZŐSÉGE.

— A helyzet képeinek teljes feltárásához hozzátartozik az is, hogy a városi vagyonok jövedelmezőségéről is néhány adatot szolgáltatassak. Szomorúan kell megállapítanom azt, hogy ezek az adatok nagyon kedvezőtlen eredményeket tüntetnek fel, mert a jövedelmező városi épületek értéke a vagyoneleltár tanúsága szerint 24,3 millió pengő s ezek nettó jövedelme 471.000 pengő, tehát nem egészen 2 százalék. A jövedelmező ingatlanok értéke a leltár szerint 63,8 millió pengő és ezek nettó jövedelme 561.000 pengő, ami az értéknek 1 százalékát sem éri el. A városok bruttó hozadéka pedig alig haladja felül a 2 és fél százalékot, lévén a jövedelmező vagyonok összege 116 millió pengő, a bruttó hozadékok 2.920.000 P.

— A jövedelmezőség ezen alacsony volta kétségtelenül összefügg azzal a súlyos gazdasági helyzettel, amelynek képét jelzendő, később fogok számadatokat felsorakoztatni, de érinti a jövedelmezőséget az a nem egészen jelentéktelen körülmény is, hogy míg az 1914. évben a városnak mint gazdálkodó személynek terhére adókat, illeték egyenértékben, vizsabayozási költségekben 266.000 pengő volt a terhe, ugyan ezeken a címenek az 1933. évi költségvetésben 611.000 pengőt kellett előirányozni.

AZ ADMINISZTRÁCIÓ KÖLTSÉGEI.

— Méltóztassék megengedni, hogy már most nagyon röviden — mert nekem igen kevés ezekről az illetmény kérdésekkel foglalkozni, néhány megjegyzést tegyek Öry bizottsági tag ur javaslataira.

— Ő a fizetésesökkentést két részben kontemplálja. Az egyik részben a városi pótlék megszüntetésével, a másik részben a törzsilletmények 5-25 százalékos csökkentésével. — Csak annyit méltóztassék megengedni, hogy kijelentsék, hogy ha a törvényhatóságnak bizonyos vélemények szerint módjában és törvényes hatáskörében áll is a városi pótlékok kérdésével foglalkozni, — de ez nem bizonyos, — a törzsilletvény csökkentés kérdésével foglalkozni hatáskörében nem áll, aminek következtében méltóztassék megengedni, hogy az ő idevonatkozó indítványának elvetését kérem.

— Méltóztatott rámutatni arra, hogy az adminisztráció milyen nagy terhet képez Debrecen város költségvetésében. Ez igaz, azonban méltóztassék megengedni, hogy a tendenciának a jelzésére, amely az adminisztráció kiadásaiiban van, hivatkozom arra, hogy míg 1913-ban az adminisztráció költsége 36,32 százalékát tette a város összes kiadásainak, addig

1929-ben 30,62 százalékot,
1930-ban 28,80 százalékot,
1931-ben 28,74 százalékot,
1932-ben 27,13 százalékot tett,
1933-ban 26,11 százalékot tesz ki.

DEBRECENBEN LEGOLCSÓBB AZ ADMINISZTRÁCIÓ.

— Ha más városokkal teszünk összehasonlítást, akkor megállapítható, hogy Debrecen városában az 1930. évi adatok — tehát amikor még kedvezőtlenebb volt az arány — tanúsága szerint a lakosságban egy főre a személyi kiadásokból 31,33 P esik, ott, ahol a város alkalmazottai nemcsak az adminisztrációt intézik, hanem egy másfél száz millió pengős vagyongazgatást is. — Ezzel szemben

Győrben	41,13
Kecskemét	37,55
Pécs	40,47
Székesfehérvár	32,75

pengő, tehát a törvényhatósági városok közül még azokban is, ahol az alkalmazottak túlnyomóan az adminisztráció teendőit végzik és vagyongazgatási munka nem szerepel, vagy aránylag kis mértékben, nagyobb összeg esik fejéknél az adminisztráció költségeiből, mint Debrecenben.

A TISZTVISELŐI LETSZÁM.

— Ha a tisztviselők összes létszámát veszem, akkor megállapítható, hogy egy városi tisztviselő, illetőleg városi alkalmazott esik

Debrecenben	220 lakosra,
Győrben	161 lakosra,
Kecskeméten	140 lakosra,
Miskolcon	212 lakosra,
Baján	172 lakosra,
Pécsen	161 lakosra,
Sopronban	217 lakosra,
Szegeden	181 lakosra,
Székesfehérváron	135 lakosra.

— Ezek az adatok megint azt mutatják, hogy ha abszolút véve lehet is beszélni arról, hogy az adminisztráció meglehetősen súlyos teherként hárul a város közönségére, ez a teher annak a gazdálkodásnak és irányzatnak következtében, amely az utolsó öt évben állandóan vezette a törvényhatóságot a költségvetés és zárszámadás s az ezzel kapcsolatos kérdésekben való intézkedések-nél, lehetővé tette azt, hogy relative ez sokkal kevesebb teher, mint más városokban megállapítható.

A VÁROSOK SÚLYOS HELYZETÉNEK AZ OKA AZ ÁLLAM.

— Ha azzal a kérdéssel foglalkozunk, hogy mi okozta ezt a helyzetet, akkor meg kell mondanunk azt, hogy azok a törvényhozási és kormányrendeletek, amelyek az autonómiák gazdálkodását hozzákapcsolták az állam gazdálkodásához és az autonómiák gazdálkodását szinte függvényévé tették az ország gazdálkodásának. 1924-ben, a szanálási törvények megalkotása idején jötték elsősorban azok a rendelkezések, amelyek meglehetősen mértékben korlátozták az önkormányzatoknak a maguk gazdálkodása vitelének tekintetében korábban még fennálló hatáskörét. Ez a korlátozás történt akkor azzal az intézkedéssel, hogy az állam pénzügyi helyzetének egyensúlya szoros összefüggésben van az autonómiák költségvetési, pénzügyi egyensúlyával. Természetes, hogy a kormány előtt elsősorban az államháztartás és az állami pénzügyi kérdések mikénti alakulása állott. Ennek a nézőpontra konzekvenciája volt az, hogy minden intézkedés az állam pénzügyi helyzetére való tekintettel, az autonómiák pénzügyi érdekeinek és helyzetének meglehetősen figyelmen kívül hagyásával következett be. — Korlátozásnak lett alávetve a törvényhatóság abban a tekintetben, hogy milyen bevételeket vehet igénybe és hogy azokat milyen mértékig fejlesztheti. Ezzel szemben állandóan újabb és újabb terhek hárultak az önkormányzatra az állam pénzügyi egyensúlyának biztosítása érdekében. Részint állampénzügyi érdekekre, részint az adókérdésekre való hivatkozással azok a bevételek, amelyeket korábban átadtak az önkormányzatnak, jórészen elvonattak az önkormányzattól, annak ellenére, hogy kiadásai folyton emelkedtek. Hogy ebben a tekintetben a kép kb. hogy alakul a békebeli gazdasági és pénzügyi helyzethez képest csak arra utalok, hogy a békebeli állapotokhoz képest Debrecen törvényhatósága a korábbi bevételekben elvesztett összegeket s újabb terhekben kénytelen volt vállalni összegeket, amelyek együttvéve az 1930. évben cca. 2 és fél millió pengőt tesznek. Tehát ennyivel romlott a város pénzügyi helyzete azzal, hogy elmaradtak bizonyos bevételek és újabb terhek szakadtak a nyakába. Ezzel szemben az átengedett új adók összege nem megy többre, mint 1.500.000—1.600.000 pengőre.

MAGASABB A JÖVEDELMEZŐSÉG A VÁROSBAN.

— Rá kell mutatnom arra is, hogy részben szintén állampénzügyi érdekekre tekintettel, részint nem tudom milyen politikai indokból az államháztartás rendezésével és adóügyek mikénti rendezésével kap-

ésolatban, de a közélet más vonatkozásaiban is olyan terhek hárultak a városok lakosságára, szemben az ország lakosságának, nem a városokban levő részével, amelynek egyenes konzekvenciája az, hogy a városok polgársága olyan meglehetősen nehéz körülmények között él. — Itt méltóztassék figyelembe venni azt, hogy a pénzügyminisztérium hivatalos kiadványait szem előtt tartva, megállapítható, hogy míg a községekben egy főre a vagyonadó összege 1.12 P, a törvényhatósági jogú városokban 1.46 P. Ez azt mutatja, hogy nagyjában, egészben fejenként ugyanannyi vagyona van a községek lakosságának, mint a törvényhatósági jogú városoknak. — Mégis ezzel szemben a már vizsgáltuk azt, hogy mennyi a jövedelemadó összege, akkor meg kell állapítani, hogy a törvényhatósági jogú városokban több, mint száz százalékkal magasabb a jövedelemadó fejenkénti összege, mint az ország más lakott részein lakókra eső adó összege. A községekben 2.55, a törvényhatósági jogú városokban 5.97. Ne felejtjük el, hogy akkor, amikor a munkanélküliség jelei kezdtek mutatkozni és azután a munkanélküliség mind nagyobb és nagyobb méreteket öltött, ennek a bajnak lekiűzésére az államon kívül a törvényhatósági jogú városok voltak kénytelenek vállalkozni és pedig nagy összegű beruházásokat tenni csak azért, hogy a munkanélküliséget enyhítsék és vállalták állandóan ezeknek a nagy összegű beruházásoknak kamatterhet, szemben az ország többi részének lakosságával.

MINEL TÖBB KERESÉTI LEHETŐSÉGET

— Méltóztassék megengedni, hogy itt közbevetőleg válaszoljak Sarkadi bizottsági tag urnak, aki felrója, hogy az ifjúság nem tud bálókat tartani, ennek ellenére sporttelepeket és stadiont építünk. Azt hiszem, hogy a bizottsági tag ur kicsit megfontolatlanul tette kijelentését. — mert stadiont, sporttelepeket nem azért építünk, hogy ennek következtében az ifjúság ne tudjon bálókat tartani. Ez a kérdés egyáltalán nem áll egymással összefüggésben. Azért építünk stadiont és sporttelepeket, hogy az embereknek munkaalkalmat adjunk és azért építünk sporttelepet és nem bérházat, mert a sporttelep építésével kiadott összeg 85 százaléka munkabérekben fizetetik ki, míg ha házat építünk, akkor sokkal kevesebb embert tudunk megjelölni juttatni, mert a rendelkezésre álló összeg nagy részét anyagban kell kifizetni és ilyen módon a lakosság jelentős része, amely ma munkát kap a földmunka révén, kereset nélkül marad.

ÁLLAMI FELADATOKAT VÉGEZTETNEK A VÁROSSAL.

— A közegészségügy, közoktatásügy, szegényügy, amelyek végeredményben mégis nem helyhatósági feladatok lennének, hanem eminensen állami feladatok kell hogy legyenek, az autonómia hátráltatják és ezeknek a feladatoknak megoldása is a városok terhére képezik.

— Míg a törvényhatósági városok fejenként közegészségügyi kiadásokban 3.31 pengőt viselnek, addig a községek 76 fillér teherrel uszák meg a közegészségügyi kiadásokat. A községekben 2.37 pengő a közművelődési kiadás fejenként eső terhe, a törvényhatósági jogú városokban 12.68 pengő, a szegényügyi kérdés a községekben 23 fillér, a törvényhatósági jogú városokban 2.79 pengő.

— Az önkormányzati alakulatok, vármegyék, városok, községek nemcsak az autonóm igazgatást végzik, hanem egyben közvetítik az állami igazgatást is. És kétségtelen, hogy az állami igazgatás közvetítése terén a városok sokkal nagyobb tevékenységet fejtenek ki, mint a többi közigazgatási alakulatok: vármegyék és községek és mindennek dacára, amíg a vármegyék és községek az állami költségvetés terhére 16 millió pengő hozzájárulást élveznek, addig a törvényhatósági jogú és megyei városok együttesen 175.000 pengő államsegélyt élveztek az 1930. évben, a hivatalos kimutatás tanúsága szerint.

— Ezek így egyik oldalról nézve a magyarizata annak, hogy miért vannak a városok a maguk finánciális kérdéseit illetően ilyen nehéz

helyzetben. Amikor ezzel a kérdéssel én itt foglalkozom, távol áll tőlem az, hogy én a városok lakosságát szembeállítsam a községek, a falvak lakosságával, hogy én állítsam szembe a várost a faluval. Egészen kétségtelen, hogy a sorsunk együttesen fog eldőlni a nemzet jövőjét illetően, nem maradhatunk meg városok, falvak nélkül és nem fognak a falvak megmaradni városok nélkül.

A FALVAK VAGYONADÓJA.

— Amikor ezeket az adatokat felsorakoztatom, az nem a falvak lakosságára vonatkozik tulajdonképpen, hanem a falvak határában levő vagyonsokra vonatkozik. Mert ezek a vagyonsok azok, amelyek aránytalanul kisebb mértékben vannak megadóztatva azokkal a vagyonsokkal szemben, amelyek a városok polgárságának kezében vannak.

— Itt van egy másik kérdés, amiről a tárgysorozat korábbi pontja kapcsán határozott a törvényhatóság: a hadsereg elhelyezésének kérdése. Kétségtelen, hogy a hadsereg, amely a rend fenntartója és külső támadásokkal szemben mindnyájunk védelmezője kell, hogy legyen, egyformán kell hogy a maga fenntartási költségeiben terhelje az országot minden lakosát. És mégis azt látjuk, hogy csak az elhelyezkedése kérdésében mi 10—12 millió pengő értékű objektumot hozsátunk rendelkezésre és ennek a vagyonnak jövedelméről mondunk le ugyanakkor, amikor a városokon kívül levő lakossága az országnak alig járul valamivel ebben a tekintetben a fenntartási költségekhez. Nem igazságosabb dolog volna-e, ha ezeket az objektumokat használó honvédelmi kincstár megadná a normális térítést ezekért és ezek a kiadások ne a városok költségvetésében és gazdálkodásában jelentkezzenek, hanem az államháztartás költségvetésében és gazdálkodásában, amely esetben ennek az országnak minden lakosa arányosan és egyenlően járulna hozzá ezeknek a költségeknek fedezéséhez.

CSÖKKENT A KERESÉTI ADÓKIVETÉSI ALAP.

— Nagyon jól tudjuk és látjuk, hogy milyen nehéz helyzetben van a város lakossága a teherbíróképességet illetően. Ide vonatkozóan igen érdekes megfigyeléseket szolgáltatnak az adókiivetési adatai. A kereseti adókiivetéseket ha az utóbbi években teszem vizsgálat tárgyává, megállapítható, hogy míg a százalékos kereseti adókiivetési alap, tehát a vonatkozó törvényes rendelkezések értelmében adóalapot képező kereset

1928-ban 14.4 millió pengő volt,
1930-ban 11.8 millió pengő volt,
1931-ben 11.3 millió pengő volt és
1932-ben 10 millió pengőt nem éri el.

— Ha pedig azt nézem, hogy a kereseti adóalap az alkalmazottak keresetét illetően mennyit mutat, akkor megállapítható, hogy a mezőgazdasági alkalmazottak 1928-ban

326.000 P kereset után fizettek adót, 1931-ben pedig 263.000 P kereset után, az ipari alkalmazottak 1928-ban 5.500.000 P után fizettek adót, és 1931-ben 3.800.000 P után. A kereskedelmi alkalmazottak 1928-ban 2.563.000 P után fizettek adót, 1931-ben pedig 2.507.000 P kereset után.

VISSZAESETT A JÖVEDELEM. NAGY TÖKECSÖKKENÉS.

— További képet mutat a vagyonadó és jövedelemadó kivétele. A jövedelemadó alá esett jövedelem 1928-ban 24.215.000 P volt. Ez felemelkedett 1929-ben 25.000.000 pengőre; 1931-ben 18.900.000 pengőre esett vissza és 1932-ben 16.000.000 pengőre. — Tehát 1929-től 1932-ig 25 millióról 16 millió pengőre, kb. 40 százalékkal esett vissza a jövedelem.

— Ugyanez állapítható meg a vagyonadónál is, ahol az adóalapul szolgáló vagyonérték összegének a változása kapcsolatban áll az értékek devalválódásával és az adóssághoz terhek növekedésével.

— Míg az adóalapul szolgáló tiszta vagyon 1928-ban 195.000.000 P volt, addig 1929-ben 203.000.000, 1930-ban 193.000.000, 1931-ben 183.000.000 pengő, 1932-ben pedig 163.000.000 pengő volt, tehát majdnem 40 millió pengő a csökkenés. Aminek csak egy kisebb része esik az adósság növekedésébe, ami azonban a számokat egymás alá állítva igen tekintélyes.

— Míg a vagyonadó kivételénél figyelembe vett adósságok összege 1928-ban 8.174.000 P volt, 1921-ben 20.000.000 pengőt már meghaladott ennek az adósságnak az összege.

NINCS A VÁROSOKNAK ÉRDEKKÉPVISELETÜK.

— Megállapítható ez a nagymértékű csökkenés az ipari tőkénél is, ami 1928-ban 8.000.000 P volt, 1931-ben 6.000.000 pengőre, a kereskedelemben levő tőke pedig 13 millióról 10 millió pengőre esett vissza.

— Röviden szeretnék foglalkozni azzal a kérdéssel, hogy vajon történtek-e és milyen lépések a város részéről abban az irányban, hogy ez a helyzet változtassék meg és hogy országos vonatkozásban milyen képet látunk a kereseti lehetőségeket illetően és azután vizsgáljuk azt, hogy miben lehetőséget meg nagy városokban ennek a helyzetnek a magyarizata.

— Mi, városok vezetői, ha nem jövünk is minden egyes alkalommal a törvényhatóság plenáris ülésére elé ezekkel a kérdésekkel, állandóan foglalkozunk velük és megtesszük a magunk előterjesztését az illetékes hatóságok előtt. Sajnos, ezek kellő sulyal és nyomatékkal nem bírnak. A városok nem tudnak érvényesülni az országos kihatású kérdések eldöntésénél, intézkedések kiadásánál, azzal a sulyal, amely sulyal a városoknak bírniuk kellene annál a kulturális és gazdasági jelentőségű fogva, amellyel a nemzet életében bírnak és amellyel bírnunk kellene annak a nagy mértékű teherviselés és áldozatkétség következtében, amelynek adatait voltam bátor ismertetni néhány tételben és amely áldozatkétség jelentkezett.

amikor az egyetemes nagy gazdasági bajok és szociális társadalmi problémák megoldására szinte egyedül és kizárólag a városok polgársága jelentkezett segítségül az államkormányzatnak.

— Ennek egyedüli oka az, hogy a városoknak nincs meg az érdekképviseleti és politikai sulyal bíró érdekképviselete, mint ahogy meg van más társadalmi csoportoknak és gazdasági alakulatoknak az érdekképviseleti és politikai sulya az egyes társadalmi, pénzügyi és gazdaságpolitikai kérdések elintézésében.

— Én nem kívánok itt javaslatokat tenni abban a tekintetben, hogy mi volna a teendő, azonban játor vagyok hangoztatni azt, hogy a városok polgársága, ha el akarja érni azt a sulyt, amit neki el kell érnie a nemzet egyetemes érdekében és ami őt joggal megilleti a maga kulturális és gazdasági helyzete, teherviselése és áldozatkézsége arányában, akkor igyekeznie kell megtalálni a városoknak a módot arra, hogy oly érdekképviseleti alakulatot tudjanak maguknak biztosítani, vagy megalkotni, amely után az egyetemes politikai életben is fognak tudni érvényesülni, annak megfelelően, amilyen mértékben kell a saját érdekében, hogy érvényesülni tudjanak. Hiszen most az utóbbi napokban nagy politikai diskusziók indultak meg ezeknek az érdekképviseleteknek rendszerét illetően, illetve abban a tekintetben, hogy ezek a politikai életben és a közgazdasági megszervezettség kérdésében is érvényre jussanak.

— Azt már látjuk, hogy az érdekképviseletek a gazdasági életben megvannak, ha nem is minden ágazatában a gazdasági életnek, de megvannak az érdekképviseletek és ezek a maguk érdekében szolgáltatásban nem is eredménytelenül működtek ez ideig.

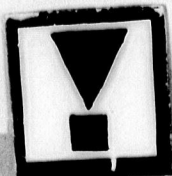
— Nem foglalkozom most a kérdés politikai vonatkozásával, de valahogy azt érzem, ha az érdekképviseletek megvannak, már bizonyos mértékben és eredményesen dolgoznak, olyan eredményesen, hogy az az részén, ahol nincsenek meg az érdekképviseletek, meglehetősen sulyos terhek származtak az előbbiek eredményes működése nyomán, legalább olyan vonatkozásban, mint amilyen vonatkozásban már dolgoztak érdekképviseletek, — ki kell építenünk azon a részen is, ahol még nincsenek érdekképviseletek, hogy azok is tudjanak dolgozni és kifejtésük tevékenységét a gazdasági életben és korlátozzák azt a működést, amely bizonyos mértékig ennek a nehéz állapotnak előidézőjeként állapítható meg.

A KÖLTSÉGVETÉS ÖSSZEGÉNEK LESZÁLLÍTÁSA NEM SEGIT A BAJON.

— Nem látnak egészen a dolgok mélyére azok, akik egyszerűen megállnak annál a nyilatkozatnál, mely itt is történt egyik-másik felszólalásnál, hogy az állam költségvetése és ennek során a törvényhatóság költségvetése azokat a dimenziókat nem bírja el, amik az utóbbi időben megvoltak. Ez azt jelentené, hogy ha a költségvetéseknek az összegét lejjebb szállítanák az államnál, lejjebb szállítanák az autonómiáknál, akkor a helyzet megváltozna. Nagy tévedés, olyan tévedés a baj okának ott keresése, ahol nincs, aminek sulyosan adnánk meg az árát a jövőben. Ma már a takarékoskosságnak, aminek hangoztatásával történt a költségvetés összeállításának elmentünk odáig, hogy a további csökkenés már csak meglevő intézmények megszüntetésével lesz lehetséges. Meg kell szüntetni egyrészt a közegészségügyi, közművelődési intézményeknek. Ez pedig azt jelenti, hogy ennek a nemzetnek kulturális és ezzel kapcsolatos gazdasági életét is legalább száz esztendőre vetjük vissza és arra a nivóra szállítjuk le, mint amely nivót, mint elterjedt célt, a Balkán emlegetésével sohasem tartunk szem előtt.

— Nem ott van a baj, hogy a költségvetés túl van méretezve, hanem, hogy részint és túlnyomó mértékben nemzetközi okok következtében, másrészt az ország határában belül működő érdekképviseletek meglehetősen önző tevékenysége következtében a kereseti lehetőség csökken meg és a termelés mértéke szállott alá.

Jöhet más is!	P 2.60	Elosztás egyenesen a vagonból, kétszeri szállítás megtakarítva, 5-10 q-ás tételben hazaszállítva	
Jöhet száz is!		P 2.25	
Ezt a minőséget ebben az árban nem éri utol.	Vagonból átvéve Pala- és kavicsmentes		
EDELÉNYI SZÉN			
50 kg-os plombált zsákokban raktárból hazaszállítva P 3.— Megrendelhető: Körz. képviselőnél: Piac 10., I. em., KORONA festéküzletben és Petőfi tér 6. Hazaszállítva tojásbrikett P 4.80. Mészergai Salgószén P 3.80.			
TELEFON: 19—74.			
1932. febr. 11-én a Vegyiskísérleti állomástól a következő tartalmu levelet kaptam az Edelényi Kőszénbánya Rt. Ertestiem t. Címét, hogy f. évi január hó 27-én beérkezett Királyi Járásbíróság, Edelény sértetlen pecséttel lezárt és az edelényi kir. Járásbíróságnak 1932. január 22-én felvett csatolt jegyzőkönyve szerint t. Cím bányatelephely hivatalosan vett szénminta vegyvizsgálati eredménye:			
Szén	40.72%	Hamu	7.60%
Összes hidrogén	2.86%	Nedvesség	31.17%
Oxigén	14.19%	Hamu	4207 calória
Kén	3.46%	Fűtőérték	3783 calória
M. Kir. Cbémia Intézet és Központi Vegyiskísérleti Állomás.			
TORNÓCZY, sk., fővegység.		DR. FÖLDES ARTHUR, sk., igazg.	

Kellemes karácsonyi ünnepeket kívánok

mélyen tisztelt vevőim,
jóakaróim és ismerőseimnek és hálásan köszönöm eddigi támogatásukat, kérve azt továbbra is

Horváth Gábor
hentesárugyára
Kossuth ucca 13. szám

— Ebben a tekintetben méltóztatásuk megengedni, hogy néhány érdekes számadatot tárjak a törvényhatóság elé.

— Míg 1924—25-ben a mezőgazdasági termelvények értéke 2.214.000.000 pengő volt és ez felemelkedett az 1927—1928. közgazdasági évből 2.480.000.000 pengőre, ettől az évtől kezdve 1.660.000.000, 1.196.000.000, 1.042.000.000 pengőre esett alá.

AZ ÁLLAMI KÖLTSÉGVETÉS ES A TERMÉNYEK ÉRTEKVESZTÉSEGE.

— Az állam költségvetését méltóztatnak 800.000.000-ban soknak tartani és méltóztatnak kívánni annak leszállítását. Az állam költségvetését nem lehet annyira leszállítani, hogy csak az ezen a téren mutatkozó visszaesést kiegyenlíteni képes legyen. Ha az államot minden kiadásának a viselése alól felmentjük és az állam egyetlen egy fillért sem fog a maga költségvetésében kimutatni, még mindig a nemzet teherviselőképességében kb. 6—700 millió pengő fog jelentkezni hiánynak.

— Ez tehát tetszetős pillanatnyilag megfelelő megoldás, de a kérdés végleges megoldására semmi esetre sem alkalmas. Méltóztatásuk figyelembe venni, hogy öt éven keresztül állandóan csökkentjük a költészeteket és a hatása ennek egyáltalában nem mutatkozik. Világosan mutatja ez, hogy nem itt a baj és nem ez az út, amelyen a gyógyuláshoz el lehet jutni.

HELYTELEN GAZDASÁGI POLITIKA.

— Hogy ez a helyzet így áll a mezőgazdasági termelvényeknél, annak legalább 90 százalékban nemzetközi okai és magyarázatok vannak: az a gazdasági politika, amely arra törekedett, hogy minden állam a maga szükségletét saját maga igyekezzen előállítani és amelynek következtében Ausztria megpróbálta az Alpések birtokában a buza-termelést, lecsapolt tavakat, hogy a felszámható területeket növelje vele; másik ország, amelynek nincs meg a természeti adottsága a mezőgazdasági termények előállítására, igen nagy összegű haszontalan kiadást csinált azért, hogy valamivel szaporítani tudja a mezőgazdasági terményeit, de nem nézte meg azt, hogy mennyibe került az, hogy valamivel emelni tudta a terményei számát. — Mi tulzolt mértékben neki fogtunk ipart csinálni, amikor most is arról tárgyalunk, hogy tudjunk rekompenciós ügyletek révén nyersanyagot szerezni az iparnak. Nem gazdaságos ott iparüzéssel foglalkozni, ahol annak nincsenek meg a gazdasági előfeltételei, mert odajutunk, hogy sokkal többbe kerül az ipar nekünk, mint amennyit megta- karítunk nemzetközi viszonylatban azért, hogy a magunk termékeit fogyasztjuk, nem az ipari államét.

ÖNZÓ ÉRDEKKÉPVISELET.

— Rá kell mutatnom arra, hogy némely érdekképviseletek milyen módon tudják a maguk tevékenységét eredményesen kifejteni, hogy addig, amíg mi városok és a mezőgazdaság is — amelynek ugyan van érdekképviselete, de nagyon fiatal és a mezőgazdasági társadalom kevésbé alkalmas arra, hogy erőteljes érdekképviseleti tevékenységet tudjon kifejteni. — Mondom, míg ezek ilyen kevésbé tudnak érvényesülni, addig meg kell állapítanom, hogy az iparban levő érdekképviseletek, — itt hangsúlyozom, hogy ezalatt nem értjük a kisipart, amely ma már jóformán nem számít, hanem a gyáripart, a nagyipart, mely a kar- telleket tartja fenn, — jól tudnak érvényesülni. Mert ez alatt az idő alatt, amíg a mezőgazdaság értéke folytonosan szállott alá, ez alatt az ipari termelés értéke egészen 1929-ig folyton emelkedett és még 1930-ban is 2.492 millió pengő volt, amikor a mezőgazdaságé 1.196 millió pengő; 1931-ben az iparé 2.054 millió, a mezőgazdaságé 1.042 millió pengő volt, nem azért, mintha olyan nagy mértékű lett volna a fogyasztás, hogy a nagyobb produktivitás révén emelkedett volna a termelés értéke, hanem azért, mert az ipar az árakat meglehetősen tartani tudta, sőt bizonyos tekintetben emelni is képes volt.

INDOKOLATLAN MAGAS IPARI ÁRAK

— Méltóztatásuk megengedni, hogy rámutassak arra, hogy míg 1913-ban a rudvas egységárát 100-ban véve, 1931-ben ugyanannak az ára 136-ra emelkedett, amit nem lehet semmivel magyarázni. Míg a nyers pamut ára a békebeli száz egységárhoz képest 86-ra csökkent, a pamut fonal ára 96-ra esett, addig a szövet ára 136, míg a nyers gyapjú ára a békebelihez képest 78, addig a gyapjúszövet ára a békebelihez képest 148.

Ungár Jenő: 16 százalék fázis adó.
Dr Vásáry István polgármester: Ha ezt hozzá adom, kb. 20 fillért kell hozzá számítanom a 78-hoz, lesz tehát 98, amely fázis adót ugyan mindenkor külön felszámítják. A tégla ára 114, a tüzfű 125, a barna szén 127 lett.

— A fázisadóról is beszéljünk. — Nem egészen alaptalan ez a dolog és nem lehet ezt a kérdést azzal elújni, hogy 16 százalék fázis adót fizetünk. A barna szén 127 a békebeli 100-hoz képest, fázis adóval együtt. A kezem közt van a Magyar Általános Kőszénbánya Rt. mérlege 1928-ról, 1929-ről és 1930-ról. Ebből a mérlegből megállapítható, hogy ennek a részvénytársaságnak 1928 december 31-én 48.400.000 P részvénytőkéje volt, a tartalékja 46.316.000 P; 1930-ban a részvénytőke 48.400.000 P, a tartalék tőkéje 61.116.000 P (nagy zaj), a nyugdíj alapja, amely 1928-ban 7 millió pengő volt, 1930-ban 10.430.000 P; a különféle alapok összege 1928-ban 4.691.000 P volt, 1930-ban 6.198.000 P. És ne méltóztatásuk elfelejteni, hogy emellett a vagyon- szaporodás mellett évenként 10 millió pengő osztalékot a részvények szelvényeire is kifizettek. (Fokozódó nagy zaj, közbeszólások; adót nem fizettek!)

— Megfizették ők az adót, amit kivetettek rájuk. Nyilván mutatja, hogy ha 16 százalék fázis adót fizetnek és azért a szén ára 127 a békebeli 100-hoz képest, mégis ezt a 16 százalék fázis adót nagyon sokszorosán fel kell emelni, hogy a kincstár, a nemzet, a közület megkapja azt, ami az eredményből inkább a közületet illetné meg, mint a részvénytársaságot.

— Ne méltóztatásuk ezt részemről elégtelenségnek venni egyik, vagy másik termelési ággal szemben, hanem méltóztatásuk mindenkinek úgy levonni a következtetést, hogy én levonom: egy ideig ez mehet, de akik végeredményben a mások kihasználásával ilyen nyereséget szereznek, azok maguk is tönkre fog- nak menni.

— Nemcsak a mezőgazdaság prosperitása ment le, hanem — bár az ipar prosperitása felmenő tendenciát mutatott, amíg a mezőgazdaság lefelé ment, de most már az ipar is lefelé megy és utól fogja érni a mezőgazdaságot.

— Sajnálom, ha bárki is félre- magyarázni igyekeznék az én intenciómat ebben a kérdésben, ha azt igyekezne belemagyarázni, hogy én a termelési ágakat egymással akarom szembeállítani. En számokra hivatkozom, amely számokat mindenki ellenőrizhet és csak ezekből a számokból vonok le következtetést, nem pedig feltevésekre alapított számokat.

— A rideg valóságunk mindenki szeme elé állításával tudjuk lehetővé tenni hogy megtaláljuk az utat, amely kivezet ebből a helyzetből. — nem a termelési ágak egymással szembeállítására, hanem az összes ágak egyenlő jóakarattal, igazsággal, méltányossággal összefogására és az összes megerősödésére és ezen az uton mindnyájunk és nemzetünk javára fog vezetni.

ELBIRHATATLAN KÖZTERHEK ES KAMATOK.

— Meg kell állapítanom azt is, hogy állandóan panasz tárgya volt és az ma is, hogy nem lehet bírni a közterhek mellett a súlyos, nagy kamatterheket. Kétségtelen, hogy amikor két és fél milliárdról egy termelési ár produktívási értéke egy milliárdra száll le, nem bírhatja meg sem azokat a terheket, amelyek két és fél milliárdra voltak szabva, de még a kamatterhet sem bírhatja, amelyek a 2 és fél milliárdhoz voltak szabva.

— Azok az érdekképviseletek, melyek megvoltak, azokkal szemben, ahol érdekképviseletek nem voltak, igen szép eredményeket tudtak elérni. És ez eredmények elérésében gyönyörködhetek egy ideig, élvezhetek azt, de most már szintén azon az uton vannak, mint a mezőgazdaság, amelyet követett az ipar, hogy a prosperitás lecsökken, ha nem történik intézkedés, mint ahogy leromlott az első, amely ezen az uton kénytelen volt elindulni.

A FÖLDBIRTOK ADÓSSÁGTERHE.

— 1928-ban a földbirtok adósság- terhe 1.160.000.000 P volt, 1931-ben 2.172.000.000 pengőre emelkedett, ugyanakkor a betétek összege 1927 végén 1.047.000.000 P volt, 1930-ban 1.448.000.000 pengőre emelkedett fel. Ezek a betétek akkor, amikor a termelő munka fokozatosan csökkent 1928-tól kezdve, nem a termelő munka eredményeként, hanem annak következményeként állottak elő, hogy nem akarták a mobil tőke tulajdonosai belátni azt, hogy a mobil tőke jövedelmezőségének arányban kell állnia az immobilis vagyon jövedelmezőségével. Ha nem látja ezt be, ideig-óráig tud nagyobb jövedel- met produkálni, de annál rohamo- sabban fog a lecsuszás utjára jutni, amit mutat az is, hogy 1930 óta, egy év alatt, 1.448.000.000 pengőről 1.198.000.000 pengőre csökkent.

— Megállapítható az is, hogy a pénzügyterhekben levő saját tőke, amely 1925-ben Budapesten 187,8 mil- lió, vidéken 48,9 millió, összesen : 236,7 millió P alaptőke.

Szépségápolás

legelőcsöb, legelőkételesebb a

IERKA kozmetikában
PIAC-UTCA 71, SZ.

Esti kikészítés 50 fillér.
Olcsó bérletrendszer.

— A tartalék összege: Budapesten 132,2 millió, vidéken 25,2 millió, együtt 157,4 millió, tehát összes sa- ját tőke; 1925-ben 394,1 millió volt, 1930-ban ugyanez 611,2 millióval je- lentkezik.

— Budapesten tehát a növekedés 50,7 százalék, vidéken 72,7 százalék, az együttes növekedés az országban 55,1 százalék.

INDOKOLATLAN ES SZÜKSÉGTELEN KAMATTERHEK.

— Ez megint azt mutatja, hogy indokolatlan és szükségtelen volt hosszú éveken keresztül azokkal a kamatterhekkel terhelni a munkát, amellyel meg volt terhelve, mert ezek a pénzügyterhek is beérhették volna azzal, hogy ha a saját tőke és az általuk őrzött idegen tőke után meg tudták volna keresni a norma- lis polgári hasznót; nem volt arra szükség, hogy a termelő munka tul- ságos megnehezítésével és terhelésé- vel négy év alatt 55 százalék vagy- on gyarapodást érjenek el, akkor, amikor az immobilis tőke hallatlan mértékben leszállott, amikor a mezőgaz- dasági termelés értéke 60 százalé- kal, az ipari termelés értéke is foly- ton lefelé süllyed és amikor a mun- kanélküliség annak következtében, hogy egyetlen egy gazdálkodó egyén nem volt képes a szükségleteit úgy fedezni, mint korábban fedezni tudta, folytonosan emelkedett és növekedett.

Jégpálya

Piac-u. 9.

Új vezetés alatt megnyílt.

A BIZTOS PUSZTULAS UTJAN
CSAK A SORREND
LEHET VITÁS.

— Ezek meglehetősen szomorú adatok és én jól tudom, hogy akik érintve vannak az ilyen adatokkal, nem szívesen veszik ezt a dolgot. A legnagyobb mértékben távol állott és távol áll tőlem az, hogy én táma- dásnak tegyem ki azokat az érdekképviseleteket, amelyek gazdálko- dása eredményét itt vázolni nem esés lehettem. Nem támadni akarom őket, hanem meggyőzni és felvilá- gosítani, hogy nem jó ut, amelyen járnak. Az az út, nem oda vezet, ahova ők gondolják, nem ahhoz ve- zet, hogy ők gazdasági jólétet te- remtenek maguknak. Az út oda ve- zet, hogy velünk együtt, akik kívül vagyunk az érdekképviseleteken, ők, az érdekképviseletek is el fognak pusztulni. Legfeljebb arról van szó, hogy ki lesz az első, kire jön ma a sor és kire holnap. De holnap vagy holnapután feltétlenül mindenkire eljön a sor.

— Amikor ezzel a kérdéssel foglal- kozom és hazai vonatkozásokban el- mondottam, amit mondtam, ugyan- az — bár a szavam gyenge és a hely- kiesi és tekintély nélküli ahhoz, — ezt meg kell mondanom nemcsak Csonkamagyarország határában belül, de értsék meg a csonka ország hatá- rán kívül is. Nemesak idehenn, az egyes termelési ágak tekintetében csak a sorrend lehet vitás, hanem a nemzetek életében is csak a sorrend lehet vitás azon az uton, amelyen most járunk. A vézetet kikerülhetet- len. Be kell látniok a nemzeteknek, hogy reálisabban kell gondolko- zniok és ezeket a tényeket szem előtt tartva kell megtenniök az intézke- déseket.

Valódi „ETERNI“ fényezett pala

faibu-kolására a konyhában, fűdőszó-
bában, üléshelyiségek asztalborítására
portálók k középsőre, villamosági cik-
kekhez állandó raktár.

Glanz László Debrecen, Tel. 24-43

KOKSZ

ismét korlátlanul kapható

a gázgyárban

darabos bányakoksz per q . . . P 8'10
díó bányakoksz per q P 8'30
forgalmiadóval együtt

Hazafuvarozás mázsánként 30 fillér.

Mik a teendők ?

— Itthon legelső teendők egyike szerintem az, hogy a terheket csökkentésük, nem a költségvetés kereteinek csökkentésével, nem intézmények halálra ítélésével, hanem ama terhek csökkentésével, amelyeket már eddig is igazságtalanul s nagymértékben viseltünk mások javára.

— Soha sem tudtam egyetérteni azzal a felfogással, ami olyan mértékben állítja be presztizs kérdésként a külföldi hitelezőkkel való problémát, mint beállították ezt az utolsó ideig. Magán ember megteheti azt, hogy becsületből öngyilkosságot követ el, mert nem tudta kielégíteni a hitelezőjét, egy nemzet azonban nem teheti ezt meg. (Helyeslés. Ugy van!) A nemzetnek élnie kell, a nemzetnek becsülete elsősorban az élet, különösen akkor, ha nem maga idézte elő ezt a helyzetet, hogy nem tud fizetni, hanem egyenesen a hitelezők idézték elő azzal, hogy lehetetlenné tették a kölcsön-szolgáltatásokat azzal a politikával, amelyet ellenünk inaguráltak. — (Taps!)

SZABADULJUNK A KÜLFÖLDI KÖLCSÖN TERHEKTŐL.

— A másik dolog, amire rámutatunk nem egy alkalommal, hogy meg kell szabadítani az autonómiákat azoktól az adósságoktól és terhektől, amelyek nyomják a külfölddel szemben. Ennek nagyon egyszerű módja lett volna az hogy a külföldön levő magyar értékek használták volna fel, mint ahogy később jórésben felhasználták azoknak a kötvényeknek megszerzésére, amelyek súlyos kamatokat jelentenek. Ezt bizonyos oldalról igyekeztek azzal megátalni, hogy ez olyan bolsevista izü intézkedés lett volna. Kénytelen vagyok megállapítani, hogy ez az eljárás a legteljesebb mértékben respektálta volna a magántulajdon elvét, sőt azok az egyének, akik nem mutatták magukat alkalmasnak a saját és a nemzeti ügyön kezelésére és akik egyéni és nemzeti szempontból inkább figyelmüket, bírságolást érdemelték volna, tulajdonképpen előnyösebb helyzetbe jutottak volna. Mert ezek az urak egyéni szempontból hajlandók voltak egy—másfél százalékos kamatért, vagy ráfizetéssel örzési díj mellett a vagyonukat külföldön tartani s ezzel nemzeti szempontból kárt okoztak, mert itthonról vitték el a gazdasági élet véranagyát, ezeket abba a helyzetbe juttatta volna ez a megoldás, hogy egy fillérvényi vagyonszerzés nélkül, az egy—másfél százalékos kamat helyett 7 százalékos kamatot kaptak volna tőlünk a vagyonuk után. De megszerztük volna mi, autonómiák azt az összeget, amely veszteség címén a külföldön előállt ezeknek a papiroknak értékuhanása következtében. És megszabadultunk volna a külfölddel szemben ma is fennálló, több, mint 500 millió pengő adósságunktól. Ez nem egészen lényegtelen tétel abban a 4 milliárdos tartozásban, amelyet most is viselni kell. Erre a megoldásra azt mondták, hogy nem lehet megcsinálni, mert bolsevista izü és nem lehet megcsinálni presztizs okokból. Lehetetlen megtenni, hogy Magyarország, mely azt mondta, hogy kénytelen vagyok transzfermoratoriumot csinálni, kijelentse, hogy van pénze a kötvények megvásárolására. Megint azt mondhatom, hogy egyének megtehetik, hogy erre az álláspontra helyezkednek, de közület, nemzet ezt nem teheti. A nemzetnek éppen azt kellett volna megtennie, hogy igenis megvásárolja ezeket a kötvényeket s egyéneknek nem lett volna szabad megtenni azt, amit megtettek, hogy egyének vásárolták meg a kötvényeket (Zajos taps!) és ezzel lehetlenné tették azt, hogy az a veszteség, amely mindnyájunkat ért, közös veszteség legyen. Bekövetkezett az, hogy mindnyájunk veszteségéből nem mindnyájunknak lett arányos vesztesége, vagy nyeresége, hanem lett egyeseknek mindnyájunk veszteségéből indokolatlan és jogosulatlan nyeresége. (Ugy van, taps!)

— Engedelmet kérek, hogy ilyen hosszú ideig vettem igénybe szíves türelmüket. (Halljuk! Halljuk!) — Még azzal kell foglalkoznom, ami kapcsolatban áll Öry bizottsági tag

ur indítványával és érinti a Csáthy bizottsági tag ur által előadottakat is, amikor azt mondják, hogy az adminisztráció terhe kibírhatatlan és talán Jakobovits bizottsági tag ur a bürokrácia túltengéséről beszélt.

— Rám utatunk már arra, hogy valóban ezt a terhet sokáig vinni nem lehet. Rám utatunk arra is, hogyan lehet ettől a teherrel szabadulni.

— Ettől a teherrel nem lehet tisztviselői létszámcsökkentéssel szabadulni, mert az a mai adminisztrálásának sokkal tökéletlenebb voltát eredményezné és egzisztenciákat tenne földönfutókká. De nem lehet illetményesökkel sem szabadulni ebből a helyzetből, mert látjuk, hogy hiába csökkentettük az illetményeket, egy hajszálnyival javulás a korábbi állapothoz képest nem következett be.

MEG KELL SZÜNTETNI A CENTRALIZÁCIÓT.

Öry István: Fel kell emelni!

Dr. Vásáry István polgármester: A felemelés sem használ. Tehát sem a létszámcsökkentés, sem az emelés nem használ. Hanem használ valami más. Ez a valami más annak a centralizációnak a megszüntetése, amely a háború kitörésétől kezdve fejlődött ki, amely a háború idején talán indokolt volt, de egyáltalán nem volt indokolt a háború megszűnése után, különösen nem volt indokolt, hogy még jobban kifejlesztessék mint a háború alatt ki volt fejlődve. Ez hozta magával, hogy az autonómiák hatáskörét megcsökkentették és olyan életviszonyok, amelyek korábban szabályozatlanok voltak és semmi baj nem származott belőlük, ezek az életviszonyok a centralizáció érdekében szabályozás alá vonattak, száz és száz új szabályt alkottak, amelyeket végre kellett hajtani, de ugyanazzal a személyzettel lehetetlen volt végrehajtani, tehát folyton szaporodott a meglévő alkalmazottak száma és újabb és újabb hivatalok és intézmények létesültek.

— Ha ezen az állapoton segíteni akarunk, akkor vissza kell állítani

az autonómiát közéleti vonatkozásban vissza kell állítani a magán-gazdasági vonatkozásban és ezzel kapcsolatban meg kell szüntetni és visszafejleszteni a centralizációt. — Mert amíg az ember cselekvésének, sőt néha még gondolkodásának irányát is száz és ezer jogszabály írja körül és központból irányítja, addig nem lehet a bürokrácia megszüntetéséről és az adminisztrációs kiadások csökkentéséről beszélni. Nemcsak ez a káros következménye a centralizációnak, hogy a bürokráciát növelte és az adminisztráció kiadását szaporította, hanem káros következménye az is, hogy lehetetlenné tette az eredményes gazdasági tevékenység kifejlődését.

— Mert azzal, hogy különböző központok vannak, hogy különböző kivételi intézetek vannak és más efféle intézetek vannak, hogy most öt intézet fogja az ország egész gazdasági életét leboncolítani a külfölddel, ennek produktivitást fejlesztő hatása nincs, ennek konzekvenciájaképpen a produktivitás nem növekszik s nem fog javulást hozni.

— Nagy vonásokban igyekeztem ezekben egyrészt a város háztartási helyzetét ismeretlenni, másrészt a város gazdálkodásának irányát megjelölni és igyekeztem kifejezni ennek a helyzetnek okait és rámutatni arra, hogy szerény elgondolásom szerint ennek a beteg állapotnak milyen uton-módon való gyógyításáról lehet gondolkozni. Tudom jól azt, hogy ez minden vonatkozásban nem áll szoros összefüggésben a költségvetéssel, de tudom azt is, hogy nagyon szoros összefüggésben áll a mindennapi életünkkel és amikor új kormány került a nemzeti élére, amely új kormány még ha cselekményében nem is tudott minden irányban bizonyosságot mutatni arra, hogy ezeket a bajokat orvosolni fogja, de nyilatkozataiban legálább bizonyos vonatkozásban igyekezett rámutatni a bajokra és az orvoslás módjára, nem tartottam feleslegesnek és szükségtelenné, hogy Debrecen törvényhatósági bizottságának közgyűlésében akkor, amikor a maga ügyével foglalkozik, rámutatás történjen arra, hogy mi a helyzet és hang adassék annak, hogy mit várunk a jövő sorsunk alakulását illetően a kormánytól (Viharos taps.)

Nagy érdeklődés a takarékbetétgyűjtéssel egybekapcsolt életbiztosítás iránt

Múlt vasárnapi lapunkban egy új takarékbetétgyűjtéssel egybekötött biztosítási módozatot ismerlettünk, melyet most vezet be Debrecen város legelőkelőbb bankjaival a Fonciére Általános Biztosító Intézet debreceni vezérigénynöksége. Az új takarékbetétgyűjtéssel egybekötött biztosítási módozat a város minden rétegében óriási érdeklődést váltott ki. A betéteket gyűjtő bankoknál és a Fonciére debreceni vezérigénynöksége irodájában éppen úgy jelentkeznek a biztosítással egybekötött takarékbetétgyűjtés részletei ügyében előkelő állású urak és hölgyek, mint egészen szerény jövedelmű emberek. Azt mutatja ez, hogy a Fonciére végre olyasvalamivel rukkolt ki, ami a mai időknek megfelelő, ami új útra vitte az eddig bevezetett biztosítási üzletet. Ugy véljük, megírhatjuk azt is, hogy ezt a valóban nagyszerű tervezetet a Fonciére debreceni vezetője, Balázs Ignác vezérigénynök dolgozta ki és fogadtatta el igazgatóságával.

Amikor a példátlan érdeklődésről értesültünk, felkerestük a tervezet készítőjét, Balázs vezérigénynököt, aki a következőket mondta az általa kidolgozott takarékbetétgyűjtéssel kapcsolatos életbiztosításról:

— Régen dolgoztam ezen a tervezeten. A mai gazdasági élet átká, hogy emberek ragaszkodnak merev formákhoz, melyek nagyon jók lehetnek a régi, békébeli gazdasági életben, de nem lehet azokat alkalmazni ma. Én valami olyant akartam hozni, ami a mai jövedelmekhez van szabva.

— Lehetővé akartam tenni, hogy már egészen kisjöveldelmű emberek is gondoskodhassanak jövőjükéről, főként pedig arról, hogy ha befejeznék földi pályafutásukat, családjukat ne hagyják itt egy fillér nélkül.

— A mi új takarékbetétgyűjtéssel egybekötött biztosításunknál például, ha valaki havi 10 pengőt fizet be az általa szabadon választható debreceni

Vegyén Benyáts-cipőt

banknál, ha a hetedik hónapban elhal, családja nem 70, de már 500 pengőt kap. Ha a tizennegyedik hónapban halna el, amikor még csak 140 pengőt tett a bankba örökösai már 1000 pengőt kapnak. Amennyiben pedig ezen valóban szencziós újrendszerű takarékbetétgyűjtést pl. kb. 13 éven át folytatja, úgy ezen idő elteltével elérés esetén is — a közben felgyülemlett kamatos kamatokkal — kétezer pengő kerül részére kifizetésre az illető pénzünetet által.

— Tudom, hogy ma mindenkinek nagyon nehéz a lecsökkentett jövedelemből megélnie. Tudom, nehéz a jövedelmet úgy beosztani, hogy a mindennapi kivül az adót is ki tudjuk fizetni és valami maradjon még arra

Vegyén Benyáts-harisnyát

is, hogy a jövőről gondoskodjunk. — Mégis minden embernek gondolnia kell arra is, hogy mi lesz holnap.

— Alig jelent meg a lapokban a hír az új takarékbetétgyűjtéssel egybekötött biztosításról, máris nagyon nagy az érdeklődés, ami mutatja, hogy ebben a sötét helyzetben is gondolkodnak az emberek a jövőre.

— Mást mondok. Mielőtt behoztam volna a takarékbetétgyűjtéssel kapcsolatos biztosítást Debrecenbe, én már megkezdtem ezzel az újítással a működést a nyírségi városokban és épen az ott elért siker bátorított fel arra, hogy Debrecenben is bevezessem azt.

Ezeket mondta Balázs vezérigénynök az ő kedves gyermekéről, a takarékbetétgyűjtéssel egybekötött életbiztosításról.

Elmentünk az egyik bankba, ahol a befizetéseket lehet eszközölni, ahol a bankfiók vezetője is épen úgy lelkesedik az üzletág iránt, mint Balázs vezérigénynök.

— Nem mondok Önnek újat, ha elárulom, hogy mostanában a bankbetétüzletben némi stagnáció mutatkozik. A Fonciére takarékbetétgyűjtéssel egybekötött életbiztosítási ágától azt re-

Női kézimunka anyagokban legnagyobb választék Benyátsnál.

mélem, hogy új lendületet hoz Debrecenben a bankbetétüzletbe.

— Az eddigi érdeklődésből azt látom, hogy megérti a közönség, milyen előnyökkel jár a Fonciére módozata, Nemcsak takarékbetétje lesz annak, aki jelentkezik a tervezet szerint, hanem egyúttal életbiztosítása is. Sok ember válláról veszi le azt a szörnyű gondot, hogy családja semmi nélkül marad, ha lehunyna szemét. A kisjöveldelmű emberek köréből is kapunk nagyon sok érdeklődést, akik bizony mostanában elmaradtak a bankok betevői közül. Azt reméljük, az életbiztosítással egybekötött betétgyűjtés vizsgálata majd ezt a réteget is.

Kétségtelen, hogy a takarékbetétgyűjtéssel egybekötött biztosítás nagy lendületet hoz majd a bankbetétgyűjtés terén is. A közönség látja az előnyöket és sokan csatlakoznak majd a Fonciére új akciójához.

KÖSZVÉNY
REUMA
CSUZ

Izületi és hasogató fájdalmak
legbiztosabb gyógyszere

PROBATUBUS 2.-P. **Rheumagel** MAGYTUBUS 3.90P.

Főraktár ARANYANGYAL gyógyszerár
Piac-és Szt.-Anna-u.sarok Alapítási év: 1670

Muki bácsi későn megy haza.

Irta Benyovszky Pál.

Muki bácsi javíthatatlan agglegény volt. Szeretett lumpolni, álnevek alatt levelezgetni ismeretlen hölgyekkel és talán el is züllött volna, ha nénye korában nem tartja.

Az igazat megvallva, Muki bácsi gyakran megkeserítette nővére életét, aki már csaknem vénkisasszony volt, mikor férjhez ment, de rövid úz eszteudó alatt három egészséges fiugyermekkel ajándékozta meg házastársát. Férje valamikor a legjobb cimborája volt a lumpolásban Muki bácsinak. Lassankint azonban az asszonynak sikerült engedelmes és szorgalmas család apát nevelni belőle, ugyanarra, hogy a bankban, ahol Takács Péter főkönyvelői minőségben működött. Őt tekintették a tökéletes hivatalnok mintaképének.

Ha sógorával olykor négyszemközt maradt, a sógor sohasem mulasztotta el megjegyezni:

— Sajnálak, öreg. Valóságos paphost csinált belőled Ilka.

Péter legyintett:

— Tudod: a kényelem... A házikéért Cassanova is lemondott volna szerelmi kalandjairól, ha történetesen egy érlyes nőt vesz feleségül!

— No, ne busulj, sógor! Leszel még te is szalmaözeveg s akkor megint fel-eleveníthetjük a régi szép időköt.

Muki bácsi azonban csak négyszemközt volt ilyen merész. Nénye előtt úgy viselkedett, mint egy szerelmes völegény. Himnuszokat zengett a családi élet szépségeiről és csak akkor hallgott el, mikor Ilka asszony rászólt:

— Ne fecsegi badarságokat!... Már te is régen megházasodtál volna, ha úgy éreznél, mint ahogyan beszélés.

Muki bácsi egyébként nyugdíjas katonatiszt volt és a nővérénél lakott külön szobában. Az ő szobája azonban speciális fekvésénél fogva sehogy sem tudta megnyerni tetszését. Csak az ebédlön át lehetett bejutni hozzá, a mely szomszédos volt a Péterék hálójával. Ez a körülmény nem egyszer mérhetetlen bosszúságot okozott neki, mert nővére mindig megtudta, hogy mikor maradt ki, amiért természetesen rendszerint kijárt a másfélórás erkölcsi prédikáció...

A hónap második felében történt, hogy a délelőtti órákban levelet hozott a posta Kátay nyugalmazott százados címére. A rózsaszínű, illatos levélkét a legidősebb unokaöccs, Pista vette át, aki már a harmadik gimnáziumba járt és bizalmasa volt nagybátyjának.

Pista bevitte a levelet Muki bácsinak, aki mélabusan számlálgatta csekély pénzecskejét.

— Na bácsi, mit ad ezért? — kérdezte diadalmasan, miközben meglobogtatta az illatos levélkét.

A bácsi egyszerre elfeledkezett a pénztárcáját fenyegető esődről s kellemes meglepetéssel ugrott fel.

— Hohó, öcskös, ide azzal a levéllel!

— Odaadom, ha maga meg ideadja a pisztolyát, — válaszolt a fiu, aki már régóta vágyott arra, hogy az áhított fegyvert kezébe vehesse.

Muki bácsinak eszébe jutott, hogy nénye a kidobás terhe mellett megtöltötte neki az effajta kérések teljesítését. És ekkor először konstátálta magában, hogy unokaöccse szemtelen, komisz kölvök.

A litkozatos levél azonban fölöttébb izgatta s végül is kötélnek állott. Odaadta a revolvert a fiúnak játszani, de volt annyi esze, hogy a golyókat kiszedje belőle.

Mikor kézbevette a levelet, izgatottan tépte fel a borítékot. A szintársulat egyik kardalosnője helyesírási hibáktól hemzsegő, kuszált sorokban arról értesítette, hogy véletlenül megludta az „Apró hirdetések“ „Árva lovagja“-nak kilétét és hajlandó neki estére a színház után találkat adni az „Angol királynő“ éttermében.

Muki bácsi diadalittasan táncolta körül az asztalt.

— Végre egy pompás kaland!... És még hozzá egy vérbeli színésznövell...

Örömeiben majd kiugrott a bőréből. Egyszer csak hirtelen megmerevedett.

Az udvarról éktelen sikítás, durva szitkozódás hallatszott a szobájába. Kényelmeellen érzés vett rajta erőt s a levelet gyorsan elrejtette belső zsebébe.

A következő percben kikelt arccal rontott be hozzá a nővére, kezében az ő tiszti revolverével.

— Hallod, Muki! Már megmondtam neked, hogy ne merd a gyerekek kezébe adni ezt a vacakot, — támadt rá dühösen. — Az előbb is csaknem a nyavalya térte ki a házmesterék kisleányát, mikor Pista ráfogta a revolverét... Zárd el ezt a fegyvert úgy, hogy senki se találjon rá, mert különben velem gyűlik meg a bajod!

A bácsi ijedten, pislogva rakta el az ominózus szerzőmöt s feltűnő alázatossággal kért bocsánatot nővérétől.

— Tudod: annyira szeretem a gyerekeidet, — szólott érzékenyülten, — hogy nem bírtam ellentállni kérésüknek.

— No és akkor mindjárt revolvert adsz a kezükbe!... Hiszen így főbe is lehetik egymást...

— Ugyan, Ilka! Előzőleg kiszedtem belőle minden golyót.

Az asszony arca erre megengyhült.

— Jó, jó: de amint még üresen is rosszul illenek neked a cucli, éppen úgy nem való a gyermek kezébe a revolver, akár ha nincs is megtöltve.

Muki bácsi harsogó nevetésbe tört ki. Alig bírta magával, úgy kacagott.

— Node milyen szellemes vagy te, — ismételtette néhányszor hízelve, hogy minél jobb kedélyre hangolja nővérét, akitől kimaradást akart kérni estére.

— Te meg nagy gyerek vagy, — felelte Takácsné és visszament a konyhába.

A bácsi családott arccal bámult az ajtóra, majd arra gondolt, hogy délben az ebédnél terjeszti elő kérelmét. Addig is kísértált a korszóra s míg szemével gyöngyöden simogatta meg a mellette elvonuló lányok és asszonyok karcsu bokáit, elméjében agyafurt tervet eszelt ki.

Mikor azután elérkezett a déli egy óra, sietve hazaindult, mert tudta, hogy Ilka azért haragszik a legjobban, ha várni kell rá az ebédnél.

Ezzel pontosan érkezett: éppen akkor hozták be a levelet.

Muki bácsinak megdobbant a szíve: nővére arcáról a derűs nyugalom békéje áradt. Ugy látszik, hogy a délelőtti incidenst elfelejtette.

Az első fogás után a bácsi élénken kezdett a beszédbe:

— Képzeljétek, kivel találkoztam a délben? I... Báró Dietrich Hugó őrnaggyal, akivel együtt szolgáltam a garnizonban, mikor Lembergbe vezényelték az ezredünket az orosz offenzíva idején. Az öreg Hugó külön cimborá és most van először Debreczenben. Nagyon kért, hogy töltssem vele a mai estét.

Péter csodálkozva szólott közbe:

— De hiszen te innen mentél Lembergbe s én sohasem hallottam erről a Hugó barátodról, pedig az egész tisztikart ismertem.

Muki bácsi éppen a szájához emelte a vizes poharat, de valami fatális véletlen folytán annak tartalmát a mellényére öntötte. A gyerek kitérő nevetéssel kísérték ezt a műveletet, ezuttal azonban a nagybácsi nem vette rossznéven helytelen magaviseletüket, mert ilyen körülmények között nem tartotta szükségesnek, hogy sógora észrevételére válaszoljon.

Most a nénye fogta vállatás alá.

— Aztán mondd, Muki: ez a te őrnagy barátod nő-e vagy nőtlen?

A bácsi szaporákat pislogott. Az esélyeket latolgatta, majd hirtelen így szólt:

— Hogyne! Ötgyermekes családapa, példás férj, aki arról volt híres, hogy sohasem maradt ki a felesége nélkül.

— No akkor különb ember lehet, mint te, — mondotta Ilka asszony, aztán megkérdezte:

— Most azonban azt szeretném tudni, hogy miképpen gondold a mai esti találkozás kérdését elintézni?

Muki bácsi homlokán sűrű ráncok jelentek meg.

— Én igyekeztem kibujni a meghívása elől, — válaszolta gondterhes arccal, — de ő nagyon ragaszkodott hozzám. Kényszerhelyzetbe azt mondtam neki, hogy ezuttal valószínűleg nélkülözöm kell kedves társaságát, mert odahaza családi örömmek nézünk elébe.

Takácsné méltatlankodva csapta össze kezeit. Arca komorrá változott.

— Csak talán nem hazudtad neki, hogy házas ember vagy?

— Hogy képzelsz rólam illet, — mondotta a bácsi indignálódva. — Csak annyit szóltam neki, hogy nővérem most várja a negyedik...

Ilka asszony dühösen ugrott fel.

— Ez mégis csak szemtelenség!

— De kérlek, Ilka, én nem mehetek el este s valami kifogást csak kellett mondanom, — védekezett a bácsi alamszi arccal.

Takácsné ingerülten lépett öccse mellé.

— Hálátlan és izléstelen ember vagy Muki!... Ma este el fogsz menni a barátodhoz és ügyesen tudtára adod, hogy délben csak tréfálkoztál vele. Értetted?

— Ahogy te akarod, — hangzott a készrekes válasz.

— Egyet azonban kijelentek, — folytatta tovább a nénye. — Ha éjfélig nem jössz haza, akkor inkább ne is tedd be a lábodat a házba!

Muki bácsi felállt a székéről és tisztelettel kezet csókolt nővérének, aki erre — mintha megbékélt volna — enyhültebb arccal rakta ki a tányérokra az izletes sülteket.

Mikor az étkezést befejezték, a két férfi visszavonult a másik szobába feketekávéra. Itt szivarra gyújtottak s amíg a bodor füstfelhők kéken gomolyogtak körülöttük, Muki bácsi halkan a sógorához fordult:

— Te Péter, adjál kölcsön ötven pengőt.

Takács ijedten kapta fel a fejét.

Angol Magyar Bank R.-T. Debreceni Fiókja

Alapítók és tartalékok:

40 millió pengő.

Foglalkozik a banküzlet minden ágával.

— Hogy gondolsz illet? — mondotta csaknem rémülten. — Tudod hogy Ilka megtöltötte.

— Ezt nem fogja megtudni... Be-születszavamra visszaadom a pénzt el-sején.

— Hagyd azt a becsületszót!... De minek kell neked ötven pengő, ha Dietrich barátoddal akarsz vacsorálni?

Muki bácsi titokzatosan emelte fel a kezét.

— Te már nem értesz ehhez, — mondotta aztán lenézéssel.

Péter lázas kíváncsisággal hajolt sógorához:

— Mondd csak öregem, valóban létezik ez a Dietrich Hugó?

— Majd elmondom máskor, de most add ide azt a kis pénzt!

— No jó: itt van húsz pengő... de ha elsején nem adod meg, mindent elmondok Ilkának.

Ezzel Takács, aki ilyenkor mindig visszagondolt régi bohém-életére, a sógora kezébe csuszított húsz pengőt. — Muki bácsi meglepégedten tette el a pénzt. Ennvire nem is számított, hiszen csak azért kért először ötven pengőt, hogy végül húsz, vagy tíz pengőben kiegyezhessen. — Sógora nagylelkűsége most valósággal elérzékenyítette s meghatottan mondotta neki:

— Milyen kár, hogy te már házas ember vagy!

Majd melegen kezet fogott Péterrel és átment a szobájába, hogy lepihenjen, mielőtt elindul hazulról.

Késő délután volt, mikor felébredt. Mindjárt hozzáfogott az öltözködéshez. Ekkor eszébe jutott az a tanítás, amit még hadnagy korában adott neki egy raffinált asszony. Elhatározta, hogy az előkészületnél értékesíteni fogja. Először is gondosan megborotválkozott, majd az arcát és nyakát megmosta orosz kölnivízzel. Aztán felhígtott Odollaj többször kiöblítette a száját Mikor ezzel elkészült, elövelt egy Stambul cigarettát s azt félíg elszívta.

— Remélem, a siker nem fog elmaradni, — mondotta magában s ezzel elindult a Kossuth uca felé.

A színházban elsőosztályú támlásszékét váltott. A színlap segítségével már az első felvonás alatt megállapította, hogy az ő leendő barátjánője egy nem éppen szép, de meglehetősen kövér kardalosnő, akinek selyem ugyan a harisnyája, a bokája azonban fölöttébb vastag.

A bácsit ez nem kedvetlenítette el Sőt! Szerette az erős lábón álló, molett nőket, mert még aktiv tiszt korában tapasztalta, hogy a gyöngye nemek ezek a típusai a legkevesebbé ellentállók.

Az előadás alatt sokat és lelkesen tapsolt, majd amikor a darab végét ért gyorsan átment az „Angol királynő“ éttermébe, ahol a cigányhoz közel foglalt le asztalt.

Néhány percig várakozott. Egyszer csak szélesen felugrott: az ajtóban megjelent az ő barátjánője Odament hozzá és halkan bemutatkozott:

— Kátay nyugalmazott huszárszázados... Parancsol, művésznő, az osztalomnál!...

A „művésznő“ családottan mérte végig Muki bácsi éppen nem dallás alakját. Ugy látszik azonban, hogy a „művésznő“ megszólítás tetszett neki, mert a következő percben már felderült az arca.

HORN és ERDELYI

Szövegáruházában

Szövegeket, függönyeket, terítéket, futókat, takarókat, stb. KARA CSONYI ÉS UJÉVI vásár alkalmából igen kedvezményes árak mellett vásárolhatók.

DEBRECEN, KOSSUTH U. 19. (A Csokonai Színházzal szemben.)

— De aztán tisztességesen viselkedjék, kedves százados úr, — mondotta hirtelen-kacérsággal s öreg gavallérjával együtt leült az asztal mellé vacsorázni...

A „művész” és barátja nagyon jól érezhették magukat, mert már senki sem volt az étteremben, mikor ők még mindig ott ültek az asztal mellett és igen vidáman viselkedtek. Olcsó pezsgőt ittak és nagyokat kacagtak.

Végre éjfél után két órakor Kálmán, a főúr megszólalt:

— Fizetni, uraim!... Záróra!...

Muki bácsinak tulajdonképpen most kezdett megjönni az igazi jókedve, de a zárórát nem lehetett kitolni. Így aztán kénytelen volt fizetni, ami már kevésbé tetszett.

Mikor kiértek az uccára, a „művész” ellágyulva simult a bácsihoz:

— Mucuskám!... Ha igazán szeretsz, kocsin viszel haza!

A kedves felszólítás elől nem lehetett kitérni, bár a Muki bácsi pénztárcája a vacsora számla kifizetése után a lapos guttával kezdett kacérkodni.

A vendéglő előtt a rozoga fiáker hátulsó ülésén egy vén kocsis aludt.

A bácsi barátjának pokoli ötlete támadt.

— Mucuskám, pompás tréfát találtam ki, — mondotta hizelegve. — Ne költöskölj fel a kocsihoz, hanem csak úgy észrevétlenül a bakra ülünk fel. Helyette majd te fogod hajtani a lovakat.

Az ötlet tetszett.

— Zseniális nő vagy, — áradozott Muki. — Most pedig gyertünk!

Ezzel felmászott a bakra s maga mellé ültette a nőt is, akinek megelőzőleg egy nagy üveg cointreaut-t vett a főúrtól, — természetesen rövid lejáratu hitelre.

Mikor végre jól elhelyezkedtek, Muki bácsi a lovak közé csapott és a kocsi befordult a nyilegyenes Battány-utcára.

A lovak patái ütemesen csattogtak a kemény aszfalton és fent a bakon pajkos mosollyal keresztelte egymást két tüzes szempár.

Egyszerre rémült kiáltás hangzott mögöttük:

— Rablók, tolvajok!... Ellopták a kocsimat!... Fogják meg!...

A fiákeres ugyanis felébredt a kocsiában és ahogy sem tudta magát beleélni az adott helyzetbe, ami talán az ő részéről érthető is volt.

Muki bácsi kedélyesen hátraszólt:

— Jó reggelt, öreg!... Mit álmodott?...

A fiákeres azonban nem akarta megérteni a tréfát. Leugrott a kocsiáról, miközben éktelenül ordított, ugyanarra, hogy a sarkon posztoló rendőrörszem is figyelmes lett. A kocsi feltartóztatva.

Muki bácsi leszállt a bakról. Bemutatkozott a rendőrnek és röviden elmagyarázta neki, hogy csak félreértésről van szó. A fiákeres vén számára, akinek semmi érzelme nincs a humor iránt.

A rendőrnek imponált a százados cím. Diszkrétan mosolygott és lehordta a gyáva gocsist.

Miután a helyzet tisztázódott, a fiákeres egyszerre szívélyes barátságot kötött az éjszakai kirándulókkal. Busás borraivalót remélt. Nem is csalódott. Amikor ugyanis végre a „művész” lakása elé értek, Muki bácsi minden megmaradt pénzét a bérkocsisnak adta, aki megjegyezte:

— Kellemes éjszakát kívánok a nagyságos urnak!

A bácsi mosolyogva bólintott és ruganyos léptekkel követte barátját a lakásba...

... Hajnali négy óra felé járt az idő, mikor Takács Péterék előszobájának az ajtaja megrörent.

Muki bácsi óvatosan dugta be a fejét a keskeny ajtónyíláson.

Mindenütt csend volt és sötétség.

Erre belépett. Majd az előszobában feült a linóleum-szőnyegre és kifűzve

a cipőt, lassan lehuzta. Közben szaporákat csuklott.

Ezután nagy-nehezen feltápaszkodott. Kezében a két cipővel, harisnyás lábbal nesztelenül beosont az ebédlőbe. A sötét szobában vigyázva lépegetett, nehogy zajt üssön. Áldotta magát az óvatosságért, hogy még az előszobában lehuzta a cipőket.

A bor, a pezsgő és a cointreau azonban a zárt levegőben érezetelni kezdte a hatását. Muki bácsi körül megfordult a világ. Lépése bizonytalan lett s bármennyire is vigyázott, a sötétben nekiment egy nehéz, faragott széknak.

Nagy zuhanás: a szék feldűlt, a bácsi pedig szabályszerűen elvágódott.

A másik szobában mindenki felébredt a zajra. Az ajtó kitárult, majd hirtelen erős villanyfény világította be az ebédlőt.

A küszöbön ott állott Ilka asszony, mellette a férje a gyerekekkel — mindnyájan hálóingben.

Muki bácsi az ebédlő közepén, mint egy nagy béka, terpeszkedett négykézláb. A feldűlt széknak támaszkodva, minden áron fel akart állni, de nem tudott. Emellett állandóan nyögött és csuklott.

Egy pillanatig ijesztő csend honolt. Majd Ilka asszony éles hangja hallatszott:

— Muki!... Te vagy az?

Rémült dadogás volt a válasz:

— Ilka... Boocsáss meg... én igazán... jaj a gyomrom!...

A gyerekek kuncogva nevettek az ajtó mellett. Igen tetszhetett nekik ez a jelenet. Az anyjuk azonban szigorúan rájuk szólott:

— Mars vissza!... Feküdjetek le azonnal!

A három flu ijedten rebtent szét. Sietve bujtak az ágyba.

Takácsné ekkor odament az öccséhez és felállította kényelmetlen helyzetéből.

— Nem szégyelled magad, — leckézette ingerülten, — olyan részeg vagy, mint a disznó!... Ugy látszik, a te őrnagy-barátod sem különb nálad.

Hirtelen elhallgatott. A bácsi zsebéből egy női harisnyakötő csüngött ki Ilka asszony azonnal észrevette és elkapta.

Metsző guny volt a hangjában, mikor megszólalt:

— Most aztán légy szives, kedves Muki, nekem is megmondani: hogy hívják a te Hugó barátodat eredetileg?... Jucinak vagy Micinek?

A bácsi ijedten pislogott apró szemével. Arca piros volt, mint a főtt rák s homlokáról szakadt a verejték. Cipőt még a kezében tartotta, ő maga azonban alig állott a lábán.

Péternek eszébe jutott a mult és nagyon megsajnálta sógorát. Odafordult a feleségéhez és félénken mondta:

— Hagyd most a szerencsétlent!... Tegyél inkább hidegvizes borogatást a fejére... A többit majd elintézed vele holnap.

Ilka asszony szurós szemmel nézett a férjére. Egy kicsit gondolkodott, aztán beleegyezően bólintott.

— Jó, most hagyjuk... Majd holnap!...

A többit elhallgatta, Muki bácsinak azonban máris libabőrözni kezdett a háta.

Egy hónapi svájci nyaralás és Debrecenből oda-visszautazás 80 pengő olvasóinknak.

Rendkívül érdekes eserekeiöt indítunk svájci és debreceni gyermekek között

Amióta a »Debrecen« megjelenik minden törekvésünk az volt, hogy előfizetőinket és olvasóinkat életük minden vonatkozásában segítjük, támogassuk, érdekeiket előmozdítsuk, gondjait csökkentjük és minden téren, ahol csak lehetséges és ami hatáskörünkben áll, örömet szerezzünk hűségese, nagy olvasótáborunknak.

Most ismét egy olyan akcióról adunk hírt, amely bizonyára széles körben kelt általános örömet. A Svájci Magyar Egyesület Genfben élő kiváló elnöke, Szücs Elek magyar újságíró széleskörű propagandát indított meg a svájci sajtóban és híveket igyekezett szerezni annak a gondolatunknak, hogy Debrecen és Svájc között az eddigi kapcsolatokat még szorosabbá tegyék és esetleg évtizedekre megerősítsük. A tervünk az, hogy Debrecenből a német, francia Svájcba és az olasz kantonokba gyermekeket küldünk, akik egy hónapig nyaralhatnak a pompás levegőjű hegyes vidéken, úgyhogy utazással együtt jelentéktelennek mondható összeget kelljen fizetniük. A Svájci Magyar Egyesület agilis igazgatója, aki hazaszeretékének számos propaganda-előadásával élénk tanúbizonyságát adta már, keresztülvitte, hogy a Svájci Magyar Egyesület a többletköltséget magára vállalja. Lehet, hogy ezt a nehéz problémát úgy oldják meg, hogy az ottani szülőktől, kik

gyermekeiket cserébe Debrecenbe küldik, a magyar fiúk és lányok helyett olyan összeget kérnek uti-költség fejében, amelyből bizonyos felesleg tartalékolható és ezt használjuk fel azután arra, hogy a magyar gyermekekért a hiányzó költséget megtérítsük.

Az ellátásért a magyar gyermekek természetesen semmit nem fizetnek, helyettük cseregyermek jön Svájcba Debrecenbe, akit itt szintén ingyen látnak vendégül.

A teljes utazási költség, amelyet minden magyar gyermeknek meg kellene fizetnie, ha egyedül utazna oda, a svájci vonaton körülbelül 38 svájci frank, az osztrák vonaton 145 shilling és a magyar vonaton Debrecenből a határig és vissza 60 pengő. Még ha az összes vonatokat által adandó kedvezményeket figyelembe vesszük is, a csoportos utazást tekintve, a maradó összeg sokkal többet tesz ki, mint 80 pengő. A különbözetet mindenesetre az egyesület fizeti.

Ennek az akciónak, melyet megindítottunk, nemcsak nagy politikai jelentősége van, — az tudnivaló, hogy nagyon sok kapcsolatot teremt a csereszülők révén a két állam között, — hanem jelentősége van abban a tekintetben is, hogy a gyermekek megszeretvén csereszülöket, megismerik az illető idegen országot s kétségtelen, hogy a svájci gyermekek minden időben

POMPÁS!

Most már semmi akadály a esküvőnek, mert bútorainkat mesés olcsón beszerezzük a

Faiparnál

Rákosi Jenő uca 4. szám.
(Volt Király uca.)

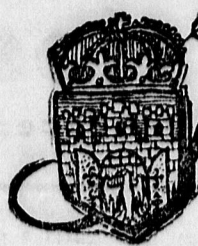
propagandái lesznek a magyar igazságnak, kultúrájának. Azt az óriási előnyt szinte felesleges hangsúlyozni, melyet a gyermekek egészségi szempontból szereznek az egy hónapi Svájcban tartózkodással. A nyelvtanulás szempontjából is megbecsülhetetlen, ha a gyermekek, akik esetleg az illető nyelven egy pár szót már tudnak, — de ha magyar nyelven kívül másnyelven nem beszélnek is, — olyan környezetbe kerülnek, amelyik kizárólag németül, franciául vagy olaszul beszél velük. Jelentékeny nyelvtudásra tehetnek szert már egy néhány hét alatt is, amelyet aztán, hazaérkezvén, tovább fejleszhetnek.

A költségek fedezése szempontjából felvetjük itt azt a gondolatot, hogy akiknek terhes lenne a nyáron egy összegben kifizetni a 80 pengőt, kezdjék meg már januárban, mondjuk a havi 10 pengős részletfizetést és így június, vagy júliusra már csak mintegy húsz pengő fizetnivaló maradna. Ezeket az előlegezett részteket mindenki a saját nevére befizetné ennek az akciónak a folyószámlájára a Városi Takarékszövetkezetnél, a Városi Takarékszövetkezetnél és Hitelezésnél. Jelentkezni kell az akcióról, azonban időközben ki nem vehetők.

Akik az akció iránt érdeklődnek, a következő adatokat közzétehetjük szerkesztőségünkkel: A gyermek neve, kora, vallása, neve, nyelvtudása, a szülők foglalkozása, a családtagok száma (akik nyáron itt-hon vannak), a lakás nagysága, kert van-e. Természetesen fertőző betegségekben szenvedő gyermekek nem vihetők ki. Gyenge, vérszegény gyermek mehet, de fertőző semmi körülmények között nem. A svájci csereszülők részéről az érdeklődés rendkívül nagy és élénk. Minél előbb várják az itteni gyermekek adatait, hogy azután elküldhessék a magukét. Ha valamilyen debreceni szülő például fiút kíván kiküldeni, de helyette leányt kér, vagy fordítva, ezt is előre meg kell írnia. Általában minden kívánságot a lehetőség határáig belül honorálunk. Amennyiben debreceni szülők részéről az érdeklődés szintén nagy lenne, mint ahogy ez természetes is, esetleg közös értekezleten adunk tájékoztatást. Ezenelőre minél előbb kérjük az előzetes jelentkezéseket, minél részletesebb adat leírásával. A leveleket a »Debrecen« szerkesztőségére »Svájci gyermekesere akció« címére kérjük.

Abban a meggyőződésben vagyunk, hogy lapunk olvasóinak és barátainak ennél értékesebb karácsonyi és újévi ajándékot nem adhattunk volna.

HUST Karácsonyra, újévre
nagyon olcsón 38—58 f.-ért szerezte be
BLAU hárszernokában
DEÁK FERENC UCCA 20. SZÁM

Kraków a nagy Báthory város.

Irtá: Mátyás József.

Igen, a lengyel kultúra anyavárosában, a lengyel nemzet történelmének szent városában Báthorira emlékeztem minden. Az őrtornyos ódon Flóriánkapu, mely valaha annyiszor látta a győzelmes harcokból diadalkoszorúval bevonuló Báthorit; az egyetem s annyi kultúrintézmény, melynek bőkezű mecénása volt Lengyelhon Mátyása; a lengyel akropolisnak: a Wawelnek büszke falai, káprázatos termei, ahová zajgó harcokból békés országlásra tért meg a nagy király s melynek hűs templompincéjében alussza ma is csöndes álmat a kanyargó Visztula partján...

Csak hogy ma már lármás villanyosvonalak zúgnak keresztül a Flóriánkapu gótos íve alatt s az egyetem előtt a régi nagy vársáncgyűrű pompás parkká varázslódott, a Wawelben pedig, a királyi palota bejárójánál, meg a templomkripta csapóajtójánál ezüstpénzt szed az egyenruhás szolga a hámsz idengtől. A nagy idők egyszerűségében maradt Visztulán is — hej — gözvonat dübörög át az acélhidon, a partokon pedig hat-nyolcemeletes, százszemű házóriások ágaskodnak s a nyitott ablakokból rádiók feleselnek egymásnak...

Es Krakow mindezek dacára is meg tudott maradni a réginek. Csodálatos, hogy ennyi modernség mellett és közepette is mennyire tele van a város ódonossággal, történelmi csendes ünnepléssel, patinás kegyelettel. Az emberek is olyan csendesek, nyugodtak, ráérők, lármátlanok, mintha csak a dicső multnak, a sírjában pihenő nagy Báthorinak a nyugalmát őriznék, féltegetnék.

S amikor megállok a Wawel nyugati udvarán, az ezüstharangos vikáriustorony árnyékában, az öreg Zsigmond-torony közelében (ebben zűg ünnepi alkalmakkor a lengyelek legnagyobb harangja, a 270 cm. átmérőjű, jó 400 éves öreg »Zsigmond«), szinte várom, hogy a repkénnyel dúsan befuttatott várház balkonjáról kihajlik valamelyik mesehercegnő s lesi lantpengető imádjának hódolatát. De a balkonajtó csukva, az ablakok büszkén bezárkózza s csend, elpihent multak csendje hallgat köröskörül...

Megindulok az ősi katedrális felé. Több mint 800 éves alapításu ez a hatalmas méretű, impozáns koronázótemplom, melyhez köröskörül 18 gyönyörű kápolna épült különböző időkben és a legkülönbözőbb építési stílusban, tele páratlan értékű műretekkel.

Belépéskor mindjárt szembeötlik közepén egy pazar ötvözetű óriási ezüst ereklyetartó, mely Stanisław püspöknek, Lengyelország védőszentjének hamvait zárja magába. Akkora, mint egy kis kápolna. Csupa remekművű ezüst az egész hatalmas alkotmány, koporsótól, mindenestől. A templom közepén aztán folytatódnak a szebbnél szebb szarkofágok, drága emlékművek.

AZ ELSŐ MAGYAR KIRÁLY EMLÉKEZETE.

Baloldalt vaskerítéses reneszánszstílusú baldachinos szarkofág nyújtózik, a tragikus várnai halott Ulászló királynak koronás márványalakjaival. »Ladislaus III. Poloniae et Hungariae rex...« A falfeletti oldalon felfedezem rajta a magyar címet is a négy folyóval s a ketős kereszt helyén lilomos mezővel.

A hajó jobboldalán pedig Nagy Lajos leányának, Hedvignek, a lengyelek rajongott szent királynőjének hófehér

márvány síremléke fogad. Sokáig elnézem a nagy művészettel faragott gyönyörű szobrot is. Hedvig keze imára kulcsolva, lábainál kis kutya pihen a hűség szimbólumaként s jelölül annak az odaadó hűségnek, mellyel a lengyel nép javáért szíve érzelmeinek elfojtásával feleségül ment Jagelló Wladislaw litván fejedelemhez s haláláig áldozatos hűséggel emelte lengyel királlyá lett férje oldalán a lengyelek kultúráját, hatalmát. »N. A. D. 1371. Hedvigis regina Poloniae Ob. A. D. 1399.«

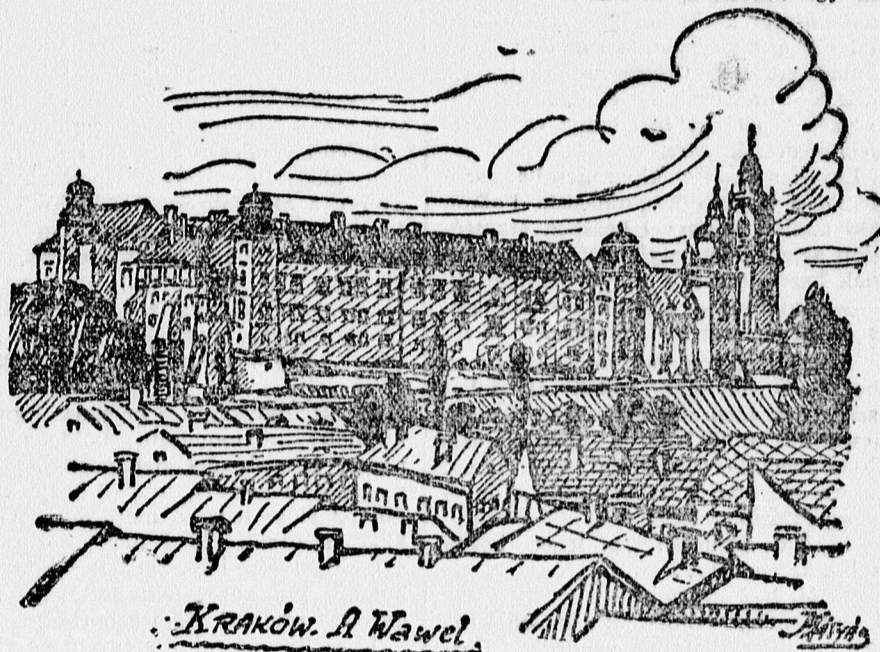
Mindjárt itt nyílik a csodaszép Zsigmond-kápolna is, melyről a lengyelek azt tartják, hogy legszebb emléke az

Szent István magyar király fenkőlt alakja, nemes vonásai néznek rám. És egyszerre átvillan agyamon, hogy éppen ma ünneplik otthon István király napját, amit a nagy Báthori is megült itt a krakkói Wawelben hűséges magyar szívvel. Hiszen ide is elhozta a nagy magyar király emlékéit, hogy példája szerint apostola, felvirágoztatója legyen országának...

Tovább sétálok a balhajó kincsei felé. Egy gazdagon ékesített oltár fölött óriási feszület mereszti ágait. A legenda szerint erről a feszületről szólt le a szenvedő Krisztus a buzgó Hedvig királynőhöz. A többi kápolnák, szarkofágok annyi sok kincse. aranya valósággal elkápráztat.

BÁTHORI SIRJÁNÁL.

Leszállunk a katedrális »katakombáiba«. Csupa királysírok. Ahány anynyiféle modorban kifaragva. Legtöbbje kőből, márványból. Megkapóan szépek a IV. Wladislaw és felesége mesterien díszített rézkoporsói, melyek a világ legszebb érckoporsóihoz tartoznak a vezetőnk magyarázata szerint. Egy ka-

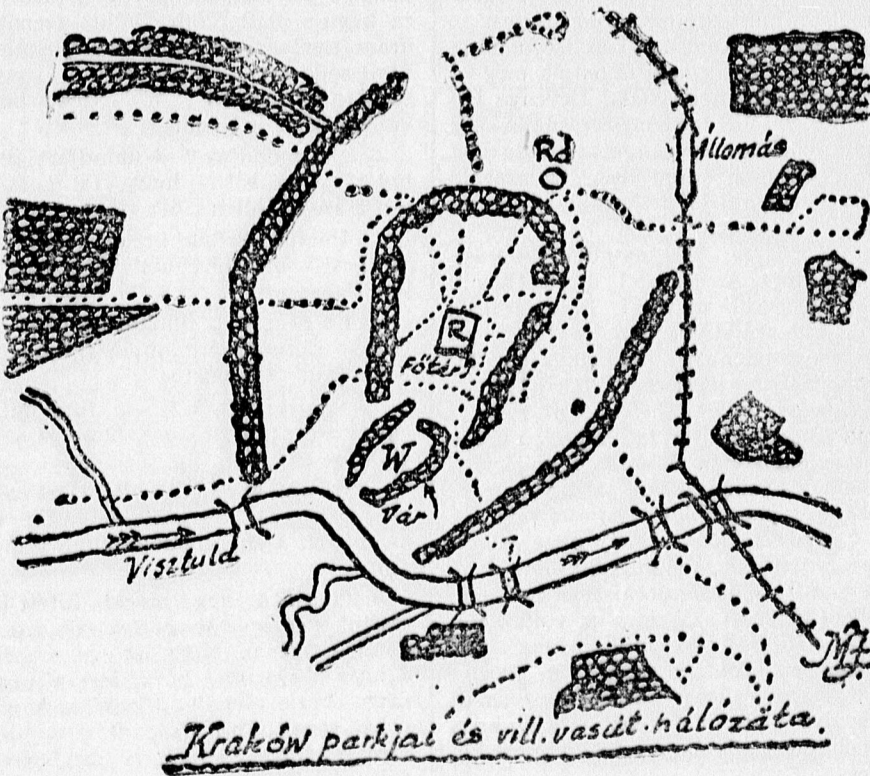

»KRAKÓW A WAWEL«

olasz reneszánsznak Lengyelországban a XVI. század elejéről. A kápolna, a benne levő remek szobrok, díszítőművek mind neves olasz művészek alkotásai.

A katedrális szentélyéből a nagy oltár mögött nyílik a Báthori-kápolna, mely valaha összeköttetésben állott a királyi palotával. Ebben hallgatta az ünnepi miséket a nagy Báthori. Vörösmárvány trónusa és hatalmas szobra (az olasz Santi Guci műve) most is áll még a kápolnában. Meghatódottan nézegetem sorra a művészi berendezés darabjait. Az ablakokon pompás üvegfestmények. A jobboldali ablakról

nyarodóban elérünk Báthori sírjához. Jobbfelől külön teremben fekszik a síremlék. Olyan mint egy óriási, lapos szekrény lefektetve. Egyszerű és mégis impozáns. Felette függ a mennyezetről Báthori koronájának mása. A nemrég megtalált eredeti a lengyelek Horthy Miklósnak ajándékozták. Villanylámpa ég itt a másolatban. Különös »anakronizmus«. Elektromos fény a Báthori majdnem négyszázéves koronájában... Odább pihennek a lengyel költészet királyainak, Mickiewicz Ádámnak és Slowackinak a hamvai, hatalmas kőkockák alatt. A Mickiewicz sírja telihintve piros székfűvel, a Slowackié

Kraków parkjai és vill.vasút-hálózat.

meg csupa fehér virággal. Frissek illatosak... Visszatérünk az első »emelet«-re s még egyszer megsimogatom gondolatban a Báthori koporsóját...

ANAKRONIZMUS A CSEHEK JAVÁRA TRIANON MIATT.

Átnézek a királyi palotába is. Az előszobában gyékénypapucsat tukmálnak ránk. Felhuzzuk a cipőnkre. Féltek a fényes termék parkettjét. Egy svájci úr rosszul köti fel s az első teremben lecsuszik a fellábáról és a terem közepéig korecsolyázik a ravasz papucs. A szolga elcsúpi és szakszerűen felkötö nek. A vezető magyaráz. Van a társaságunkban német, francia, cseh, még spanyol is, magam meg magyar, de a vezető csak lengyelül hadar, magyaráz. Nekem eszperantóra fordítja Gostinski barátom. A többinek is akad jóakaratu lengyele, aki átfordítja a szót. Óriási termék, ragyogó parkett, tündöklő csillárok, remek festmények, faberakások, szeszélyes cikornyák. Majdnem minden fordulónál Báthori-képre akadok. Talán legnagyobb ékességei és drágaságai a termeknek mégis az óriási gobelin falszőnyegek. Legtöbbje úgy 10x3 m. méretű. Minden teremben más-más bibliai jelenet ábrázol. Arany fonalakal van átszöve mind. Az egyik emeleti kisteremben jókora sötétbársony török zászló van kiterítve közepén. »Ezt a hatalmas zászlót a vitéz Szobieszki János lengyel király serege zsákmányolta Kara Musztafa nagyvezértől, mikor Bécs felmentése után Párkány-nál, Csehszlovákiában ismét érzékeny csapást mért az üldözött török hadra.« Így magyaráz a vezető. Nekem is lefordítja a cimborám. Mindjárt hangosan pardont kérek s helyreigazítom a magyarzó szavait. Három mondatba belefért amit mondani akarok Párkányról, az ezeréves Magyarországáról, Trianonról és Csehszlovákiáról. Az idegenek hallgatnak, lengyelek az én lengyelem tolmácsolását fordítják nekik, a cseh úr elvörösödik, a vezető pedig még azzal próbálja kivédeni a dolgot, hogy Párkány most mégis Csehszlovákiában van. »Mint tiszta magyar helység!« fejezem be a parázs kis vitát.

(Folytatása jövő vasárnap.)

Karácsony estéjén.

Ma nem hord keresztet a várn,
ma a zöld lenyők között
a béke-vártán Jézus áll.

A fáradt szívhez lehajol
s egyetértve szeretetben
palota, kunyhó összeforr.

Szelledek, jók az emberek,
nem árasztják el lelküket
haragvó bánat-tengerek.

Csak áhitat, csak ima száll,
Ma bűnbánóan megpihen
az egymástbántó ember-szárj.

Jaj, mennyi ember ár, pusong,
Szállj szívükbe megbocsájtón!
Megváltónk: áldott Jézusunk!
DR. BOROS JENŐ.

Alföldi
Takarékpénztár
Debrecenben

ment a

Pesti Magyar
Kereskedelm.
Bank leány-
intézete.

ALAPÍTOTT 1872.

Korcsolyák nagy választékban Sesztina Lajos

vasnagyszerű kereskedésében. Debrecen.

Gondolatok.

A felületes, léha emberek a teremtés giz-gazai, eltorzítják a nagyszerű alkotást, az érdekes világot.

Előbb tudj és ismerj!
S ítélni csak úgy merj!

Az őnuralom nagyszerű hősei sokszor mesébe illő csodákat művelnek, s mindig nagyobbak egy fejjel másoknál!

Az élet ide-oda dobál bennünket gyarló embereket, s ha sikamlós uton eselünk és alaposan megütöttük magunkat, nem szabad zúgolódnunk, mert a fájdalmas tapasztalat után leszünk óvatossá!

A legügyesebb hazudozóról is lehull egyszer az álarc!

Önzetlen, igaz barát csak egy felsőbbrendű ember tud lenni!

Mohácsy Nóra.

Magyar Általános Takarékpénztár Részvényársaság DEBRECENI FIÓKJA

Alapítástól 1891.

Telefon 34-50. 14-96

Szűgyencim: Generalkassza.

Beüzemelt tőkék: 33 millió pengő.

Foglalkozik
a banküzlet minden ágával.

A VENDÉG

Irta Rankay Gyula

Szegfű úr lépteit alatt döngött a szerencsétlen betonfolyosó, amint őt órányi hivatali robotja után megtért otthonába.

Hatalmas természetű, nagyhangú ember volt s a falak belerázkódtak, amint elordította magát:

— Itthon vagyok!

Láza jött az egész ház. Pillanat alatt olyan lett minden talpalattnyi zug a lakásban, mint a megbolygatott méhkas.

A konyhában Szegfűné átadta a kormányt leányának, a bájos Irmuskának, aki hófehér kötőt kötött s egy fakannalat oly erővel vágott a rántásba, hogy annak jórésze kifröccsent a kályhára, míg a mama urához sietett, hogy kővérkés képét egy lehelletnyi csók erejéig megreszkírozza.

Egyetlen intéssel kiharcolta a szobából a harmadik gimnázista Palkót, aki mielőtt könyvvél kezében átkötődött az ebédlőbe, atyjához rohant s annak kezefejére egy nagyot cuppantott.

— Baj van! — zúgta öblösen Szegfű s szigorúan nézett feleségére.

Szegény asszonynak röptében ezer borzasztó gondolat rohant át sokat szenvedett idegzetén: »B lista, fizetésleszállítás, főnöki harag, nyugdíjazás... Nem mert kérdezősködni, csak nézett urára, aki nagyot dobbantott a szőnyeges padlóra:

— Már az uccán sem lehet békén lőlk az ember...
— Mi baj, drágám?
— Vendég! Vendég a hához! Ertezd ezt? Lerázhatatlan vendég... Hozzám ragadt... Rettenetes!
— Valami rémes ember? — kérdezte megnyugodva Szegfűné, aki valami rosszabbat: például egy erőszakos li-

telezőt gondolt a férje bevezelő szavai után.

— Dehogy rémes. Nyavalyás, semmi ember és meg kellett hívnom, Elkerülhetetlen volt... Ne ess kétségbe, nekem lesz vele bajom. Nektek semmi az egész: egy kanál vízzel több a levesbe, a húst vékonyabbra vágjátok két napig és kész... De nekem felzavarja az életemet, megbolygatja legszentebb nyugalmamat...

— Dehát ki az az Istenért?

— Majd meglátod, no! Rohanj, szólj Irmusnak, hogy többet főzzön, a Borcsát meg szaladtasd át egy liter borért... Persze vendég, ilyenkor bor kell, én bezzeg leshettem hétszámra...

Szegfűné egy kissé igazán nyugtalan volt, de csak addig, míg megpillantotta a belépő vendéget, aki igazi úriember volt, aki szinte félve lépett a szőnyegre s aki valósággal hódoló tisztelettel csókolta meg egymásután kétszer, miattal férje nagymogorván bemutatatta:

— Ine vendégünk, a derék János... Diákkoromban nyolc évig laktam nála... Akkor még ez a fickó csak gubó volt...

— De mostanra, hála az égnek, megnőtt! — mondotta boldogan a mama és gyönyörködve nézte a szép megtermelt embert, miattal férje kísértelt az előszobába s mert Borcsa épp akkorra került elő a liter borcskával, azt átvette tőle, kerített a konyhából egy poharat s felhajtott egy pohárral a zamatos csemegeborból.

Jó azt megköszölni, szegényt ne valljon az ember vele a vendég előtt... Nagyon csettentett s a bort poharastól az ablak párkányára tette. Azután beukkancolt a konyhába, megnézte Ir-

must, milyen ügyesen rakosgatja a palacsintát a forró zsirba.

— Miféle embert hoztál nekünk apuka? — érdeklődött Irmus.

— Hoztam? Hozta az ördög! — dünnyögött Szegfű. — Jött az magától. A klinikán van két napig dolga valami kis megfigyelés... Találkoztam vele, ép hazajövet... Nem hagyhatam. Náluk laktam valamikor a Darabos uccán, most Ladányban laknak. Szálloda után érdeklődött. Tudod, mire megy ez?... Most felfordítja két napra a házat.

Bosszusan ment ki az előszobába mert érezte, hogy a torka száraz, egy pohárral lehörpintett s úgy ment be a szobába, ahol felesége áradozó kérdéseivel éppen Jánost nyaggatta.

Szegfűné akkorára már sok mindent tudott a férjéről. Tudta, hogy jóállású, derék ember, nyugdíjigogult tanár és atyjának csinos háza és tehermentes harminc hold földje van. Tudta, hogy véghetetlenül szerény ember, aki nagyon restelli, hogy alkalmazkodnia kell:

— Igazán restellem, nagyságos asszony, eszembe sem jutott volna, hogy így ismeretlenül betámítsak, de Szegfű bátyám nem hagyott békén, hogy ő olyan kedves emlékek fűzik hozzám még abból az időből, hogy itt laktunk...

Majd a hirtelen csinosan megterített ebédlőben megkezdődött az ebéd. Szegfű minden fogás után ellünt egy-egy percre mint gondos, feleségét kímélő házigazdához illik, talán hogy utána nézzen a tálalásnak... Dehát az igazán szükségtelen, ahol két olyan kitűnő gazdasszony van, mint a Szegfű-házban, mégis közbe jól esett abból az édes borból egy kortyocskát... Igaz, mire fel kellett volna adni az asztalra, három újjnyi volt csak az üveg alján s Borcsa kétségbeesetten jelentette:

— Nagysága kérem, kérek egy kis pénzt, bort kellene hozni.

— Ó, kérem alásson, az én kedvéért egy kortyot se, sohasem iszom,

A hűtlen asszony

Irta: Salacsy Rác Imre.

Nehéz fellegek usztak a magyar pusztaság felett. November végének ködös, ölmos fellegek leszakadással fenyegettek Debrecenre. A fellegek alatt gvaszos varjak teméntelen sokasága röpdösött irtó károgással, mintha csak a város, a nemes várost szidták volna pogány kedvvel azért, hogy a szigorú tél ilyen kegyetlenül verte be őket a havas pusztákról.

A veres templom tornyában hármat vert el az óra és a Postakert felé lebukóban derengett a fellegek fölött a nap. Korán esteledett és mégis olyan embersereg vette körül a városházát, mintha csak reggelre készült volna az új és vásárosok öznölköttek volna be Pércsről, Derecskéről. Csak akkor láthatta a kíváncsi, hogy bizony ezek az érdeklődők, gyülekezők kivétel nélkül mind debreceniek, ha a közelükbe ferközött. Mert valóban egy szál debreceniek voltak azok mind, kik a pogány novemberi ködben, hidegben álldogáltak az ölmos fellegek alatt a debreceni városháza előtt.

Zajjal, hangos beszéddel üzték el maguk közül az unalmat, különösképpen pedig a fehércselédek hangoskodtak felette erősen.

De érthető is volt most ez a nagy érdeklődés és hangos beszéd, mert bent a városháza nagy tanácstermében éppen arról tárgyaltak, hogy mi legyen a sorsa Juhász Erzsének, a város egyik legszebb asszonyának, aki azonban a

legkikapósabb hírű is vala. Bent kifótt üstökkel tárgyaltak a nemes magisztrátus tagjai, hát akkor hogyné hangoskodtak volna kint a kapu előtt az asszonynepek.

— Szememmel láttam a nyáron is, mikor a Csapókerti nagy fák alatt Ferge Balázs kocissal kacározott ökeme! — sivalkodott egy kiszáradt, rossz indulattól kénsárgára aszott asszony, akinek csak az orra piroslott az egész arcában, mint egy pislákoló mécses.

— Mert miként az Irás is mondja, hogy a paránák nem láthatják meg! — akart kenetteljeskedni Hevenye Péter italserető timármester, de akkor már nyomban belekapott a szavába Jász Ádámné, szemfüles, szemrevaló menyecske, aki jó cimboráját siratgatta Juhász Erzsében:

— Azt is az Irás mondja Hevenye uram, hogy az vesse rá az első követ, ki bűn nélkül vagyon! Kelmed meg éppen ne szájaljon, mert Kontyos Eszti cifra cigánylánnyal kit fogtak meg a torkodásban, ha nem kelmedet!?

Hevenye Péterbe belefagyott a szó és úgy elsomfordált a tethelyről, mintha ott se lett volna. Ködmőne gallérjába huzta a nyakát, mint ahogy idegen kutya szokta lábaközé kapni a farkát.

Némely asszonyszemély nagy szemet meresztett Jász Ádámnéra, különösképpen pedig a mesteruccai asszonyok közül némelyek, akik híresek voltak éretnes életükről és szentbibliás életükről. Kikezdeni azonban senki sem mert a merészszavu menyecskével, mert ismerték a nyelvét, valamint azt is, hogy számontartja a nagy város minden bűnét.

Egynémely asszony csupán annyit sóhajtott kis körbundája körzallérlába:

— Bizony, bizony!...

Aztán csoportokba verődött tárgyalta tovább halkan az eseményt, csupán Jász Ádámnének nem akadt társa. Elhúzódtak tőle, mintha félték volna a megfertőzéstől.

Már setétedni kezdett, mikor nagy szuszogva, indulatosra pirult arccal, döngő lépésekkel megjelent a városháza kapuja alatt Tóth Bálint szenátor uram, nyalkára fent hosszú bajuszának ágait sodorintva. A jó szívével ismert szenátort menten körülvették, hogy kérdezzék az iteletről.

— Mit mondjak? — mindjárt megtudjátok úgy is! — huzta fel bosszusan a szemöldökét Tóth Bálint.

— Halálra ítélték kegyelmedék? — kíváncsiskodott türelmetlenül az előbbi sárga asszony.

— Én nem! — tiltakozott Tóth Bálint. — Éppen azért jöttem el, hogy ne is halljam az itéletet!

— Fejét veszik? — furakodtak annyira a szenátor köré, hogy az mozdulni se tudott.

— Az ura kívánta, — kapta el saját szavainak végét a szenátor, mint aki megbánja a meggondolatlanul kiejtett szót.

A tömegben nagy moraj futott keresztül. Ezt még se merték volna gondolni. Ezt nem. Hogy az ura, szegény Juhász Erze ura, Lévai István uram maga kérje a halált hüllenségen kapott asszonyának. Még a sápadt arcu, piros orru, ványadt asszony is megborzosgott!

— Istentelenség! Adta volna torturára, de az életét ne kívánja.

Egy szemvillantás alatt az elítélt asszony felé fordult a részvét.

A tanácssteremből lassan szivárogtak a szenátorok az elhangzott itélet után. Legutolsónak jött le Lévai István uram. Úgy ment, hogy se látott, se hallott. A nép irtózáttal nyitott utat a hitvesét halálra adó férjének, aki halott-sápadtan, de erős tartással ment a szemek keresztútjében.

Hantos Jeromos tükrös nem állotta meg, hogy ki ne köpjön a fagyott hóra, mikor előtte ment el Lévai István. Érthető okokból, hiszen az ő édesécsével fogták meg Lévai Istvánné, akinek reggel fejét veszik a vesztőhelyen egyetlen szerelmes óráért, holott az ő öccse úgy tervezte, hogy megvesszőzés után elmennek a meggyalázott asszonnyal Kassára, szülőföldjükre s ott feleségül veszi büntársát!...

A városháza grádiásan akkor jött le a perkoláb támogatásával Juhász Erze, aki se holt, se eleven nem volt a roppant itélet után. Kíváncsi szemek szegződtek imbolygó járására.

Most már mindenki az asszonyt szánta, sajnálta és lélekben Lévai Istvánt itélték el. Jász Ádámnének kicsordult a könnye, mikor meglátta láncok között asszony cimboráját és nem állotta meg, hogy bucsuzól oda ne integessen az elítélt asszonynak.

És reggel a vesztőhelyen fűrészporsó kosárba hullott a szépséges menyecske fiatal feje és piros vére befestette a hóhér pallosán a felírást: »Vesszen el az egész világ, de az igazság meglegyen!»

Belvárosi Takarékpénztár Rt.
Budapest
DEBRECENI FIÓKJA.

Telefon: 19-52, 28-40, 21-25.

— Jelentette ki a vendég határozott hangon.

A tejszeles csirkénél nem állhatta meg Szegfű, hogy feleségének fülébe ne sugja:

— Látod: a májat halásztá ki, mint-ha csak tudná, hogy azzal szerezhethet legnagyobb bosszúságot, ha kedvenc falatját kiszedi... Ilyen a vendég, Isten őrizzen meg tőle...

Hagyján, de valósággal beteg lett a vacsorának, melyet szintén a vendéggel költöttek el. Ki hallott még olyat, akkor Jármosnak maga Irmuska rakott a tányérjára a rózsás rántott csirkéből s a májas szárny volt az első darab, amit elébe tett...

— Látod, valóságos összeesküvés elfennem... Saját tulajdon leányom... Szédítő!

És az a kákabélű ember pont a felét ette meg annak, amit Irmuska elő rakogatott. S az ottmaradt falatok között ott piroslott a májjal töltött szárnyacska is.

— Nohát sohasem hittem volna, hogy ilyen kákabélű is lehet valaki, persze, nem dolgozott semmit... Az a kis tanítás, azt csak nem nevezed munkának s több a szünidőtök, mint az előadásotok.

Vacsora után került egy pár vendég s a férfiak összeültek tarokkozni. Jármossal addig incselkedtek, hogy így a szerelem, úgy a szerelem, hogy a végén többet veszített, mintha három napig a Bikában lakott volna. Ezzel ellentétben ott valamivel több kényelme adódott volna, mert az ebédoldiványon velettek neki ágyat és bizony a már ült-kopott, féldoldalas jószág volt s Jármos másnap reggel fáradtabban ébredt, mint ahogyan lefeküdt este.

Még szerencse, hogy nem hallotta meg Szegfű reggeli kifakadását a vendég ellen, mert akkor talán felugrik és örökre eltávozik s sohasem lett volna semmi abból a házasságból, ami így félve követte a legközelebbi debreceni látogatása alkalmával megtartott eljegyzést, természetesen Irmuskával, akinél jobb gazdasszonyt keresve sem találhatott volna. Az igaz, hogy Irmuska se igen nálánál derekabb embert.

De Szegfű papa még akkor sem volt meglegedett és még akkor is szidta a vendéget:

— Nem elég, hogy felzavarja a nyugalmunkat, kivesszi a csirkemáját, felforgatja az egész házat, még elviszi az én drága, aranyos Irmuskámat is... Látod, anyjukom, ugye mondtam, nincs áldás a vendégen...

Fontos Budapestre utazók részére

Szálljon meg a

Merán-szállóban

Berlini tér 7. (Nyugatiúti)

Budapest legibb helyén a legmodern szálloda.

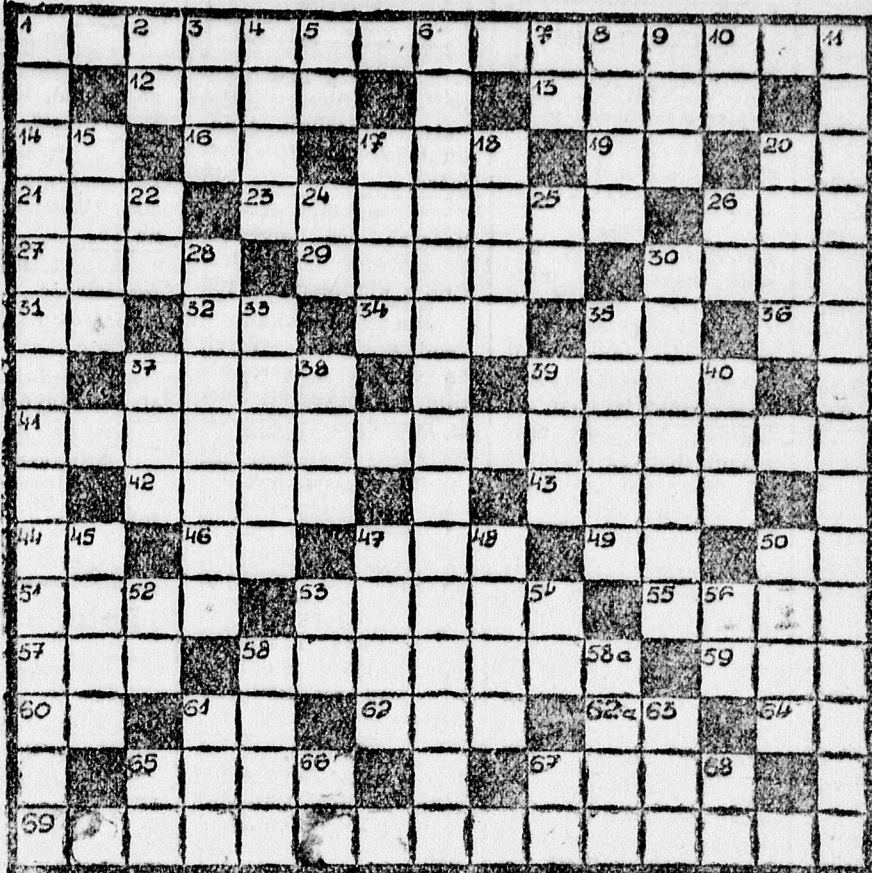
Lift, központi fűtés, hideg és meleg folyóvíz, fürdők, telefonos szobák, kávéház-étterem.

Szobák 4 P. Pensiók 750 P-től

Egy ágynál 10%...
két ágynál 20% engedmény
a lap olvasóinak.

95. számú keresztrejtvény

Beküldte: SZILAGYI ANTAL (Lorántffy u. 9.)

Vízszintes sorok: 1. A függőleges 11-el, lapunk első oldalán található figyelmeztetés volt a nyáron. 2. Eger is ez volt. 3. »Est« idegen nyelven. 4. Főúri rang rövidítése. 5. Visszafelé: helyhatározó rag. 6. K-betű pótlással a végén hegség. 7. Kereskedelmi rövidítés. 8. Kettős mássalhangzó. 9. Házállat. 10. Futó más szóval. 11. Helyhatározó rag, de lehet ige is. 12. Pusztai Hajdumegyében. 13. Drágakő. 14. Ezer görögül. 15. Rag. 16. Ver. 17. Legyen világosság és... 18. A kis gyerek így mondja a g-betűt. 19. Fordítva: nátrium vegyi jele. 20. Kerek szám. 21. Női név. 22. Ezeké lapunk utolsó oldala. 23. L-lel kilátszik. 24. Női név. 25. Egy regényben szereplő vár. (Dumas.) 26. Két azonos mássalhangzó. 27. Ugy jó, ha éles. 28. Ezüst vegyi jele. 29. Angol könyvek fedőlapján található rövidítés. 30. Óra alkatrész. 31. Debreceni kert. 32. Híres olasz fuballista. (Visszafelé.) 33. »Dr. Gács« rövidítése. 34. Régen nem volt Debrecenben. 35. Nap latinul. 36. L-lel férfinév. 37. Helyhatározói rag. 38. Ige. 39. Két egyforma mássalhangzó. 40. »Dodó« mássalhangzó. 41. Az 58. függőleges másik fele. 42. »Ugy legyen«.

Függőleges sorok: 1. A vízszintes 69-cel, lapunkkal kapcsolatos jótanács. 2. ... lle világbajnok. 3. Szolgának van. 4. Nevelőné idegenül. 5. »Kád« mássalhangzó. 6. Ide is jár a »Debrecen« névelővel. 7. Két egyforma mássalhangzó. 8. Számjegy, melynek egymagában nincs értéke. 9. Nem használ. 10. Vasárnap. 11. Külső mez. 12. Semita isten. 13. Testvérgyilkos. 14. Pascal orvos frója. 15. Kötőszó. 16. Két egyforma mássalhangzó. 17. »Orvos« rövidítése. 18. ... ntaló, játékszer. 19. Ilyen laktanya is van. 20. Ilyen előjáró is van. 21. »Tehát«. 22. Sor, idegen nyelven. 23. E. R. Ó. 24. »Tud« visszafelé. 25. Női név becézve. 26. A. E. L. 27. Szerszám. 28. Az 53. vízszintes folytatása. 29. Angol tánc. 30. Szlavóniai város. 31. Két egyforma mássalhangzó. 32. Fordítva kötőszó. 33. Helyhatározói rag. 34. Azonos mássalhangzó. 35. ... fere. 36. Ész. 37. Vörös angolul. 38. Nővény. 39. Butoranyag. 40. Házállat. 41. Névelő. 42. Nincs neve.

A 94. sz. Keresztrejtvény megfejtése a következő:
Vízszintes sorok: 1. Szeptember végén. 2. Váró. 3. Káró. 4. En. 5. Ló. 6. 17. Réca (cár). 7. Li. 8. Em. 9. Nyk. 10. Apostol. 11. Eme. 12. Décs. 13. 29. Idült. 14. Kiss. 15. Rk. 16. Zs. 17. 31. Alá. 18. Ba (ob). 19. Ei. 20. Mozi. 21. Arpa

(árpa). 22. Yellowstone park. 23. Ágne (Ágnes). 24. Amar. 25. Uj. 26. Ad. 27. Zsö. 28. An. 29. Dá. 30. Leül. 31. Csele. 32. Tell. 33. Ila. 34. Szemere. 35. Söt. 36. At. 37. Pi. 38. BBB. 39. 62-a. L.J. 40. FS. 41. Kert. 42. A vár. 43. Szent Imre herceg.

Függőleges sorok: 1. Szendrey Julia P. S. 2. Ev. 3. Pál. 4. Troa. 5. Eo. 6. Beesületes ember. 7. Rk. 8. Váll. 9. Éri. 10. Gó. 11. Nemesi ikvátság (nemesi kiváltság). 12. Nyék. 13. Roda. 14. Átló. 15. Emse. 16. Ke. 17. Pi. 18. Ot. 19. 26. Ei. 20. Szolgál. 21. Koppant. 22. Szond. (Szondy). 23. Brema. 24. Mlá (álm). 25. 38. Ivete (Clivere). 26. Ana. 27. Ana. 28. 45. Jelt. 29. Zseb. 30. Öleb. 31. Df (föld). 32. Ua. 33. Cz. 34. Er. 35. Es. 36. Sirt. 37. 58-a. Elve. 38. Pen. 39. Jár. 40. Ke. 41. 66. Ti. 42. Ah. 43. Rc.

A „DEBRECZEN“ keresztrejtvénye 95. számú szelvény.

TERMÉNYTÖZSDE.

A Csehszlovákiában megkötött kereskedelmi szerződés jobb hangulatot teremtett a terménytözsden, ahol exportkötésekre a kínálat tartózkodóbbá vált. Érdeklődés ennek ellenére nem volt, mert az ünnepek előtt a spekuláció általában tartózkodásra van kényszerülve. Jobb kereslet mutatkozik a tengeri iránt, melynek ára olyan alacsony, hogy ezeken az árakon feltétlenül elhelyezhető.

A határidőüzletben éppen úgy, mint a készáru piacon mérsékelt árfelválás érezhető. A takarmány piac csendes, a lisztárak nem változtak.

LEGUJABB HENTESÁRU ÁRAK

Karaj, comb 1.50, lapocka 1.40, tarja 1.30, vékonyoldal 1.10, fej —.70, csülök —.80, köröm —.60, zsirnakvaló 1.36, hárj 1.46, zsír 1.70, sós szalonna 1.60, paprikásszalonna 2.—, kolozsvári szalonna 2.10, friss kolbász 2.—, füstölt kolbász 2.20 P.

APRÓHÍRDETESEK

Levelezés
Keresem urienber barátságát. — Jelige „Diskretion.“ 198
„932“ értesítést várom. 118
Szeretlet ünnepén keresem azon kedves fiatal özvegy v. elvált független urinót ismerettségét, ki szintén szeretetre vágyik. Választ lehetőleg címmel a kiadóba „Ujesziendő 1933“ jellegére. 147

Házasság
Középkorú keresztyén önálló kereskedő házasság céljából megismerkedne vagyonszám 35—38 éves hajadon vagy gyermektelen özvegyvel. — Leveleket a kiadóba kérek „Kereskedő“ jellegére. 108

Házasság
Céljából biztos üzlettel bíró római kath. középtermetű kereskedő-iparos megismerkedne középkorú, szerény, jó megjelenésű kellemes ruhálgéval. Fentiekhez 10.000 P is kéretek, biztosíték ellenében. Fényképpel ellátott levél — „Megértés“ jellegére — küldendő a kiadóba. 63

Házasság
Céljából nyugdíjas megismerkedne 30—40 év körüli szerény, vagyonszám növel. — Levelek „Egyedüli“ jellegére a kiadóba. 44

Alkalmazást nyer férfi
1500 pengő készpénz biztosítékkal elsejétől felügyelői állást nyerhet. Ajánlatokat „Faipar“ jellegére a kiadóba kérünk. 45

Pénzheszedőt, óvadékképest, nyugdíjast keresek. Jelentkezés kedd délelőtt Dégenfeld-tér 4. 203

Fűszereseknél
Kiválóan bevezetett — helyi ügynököt keresek január elsejére fixre és jutalékra. Cím a kiadóban. 179

Szabad
Majoros egy-két fiával felvétetik. Maróthy Gv. u. 10. 146

Gépszekovácso
Keresek kovácssegéddel gazdaságba kommenccióra. Cím: Széchenyi u. 31. Szilágyi. 157-a.

Kertészt
Keresek birtárával gazdaságba kommenccióra, aki a kertészet összes ágait szakszerűen érti. Cím: Széchenyi u. 31. Szilágyinál. 157-b.

Kommenció
tehenészi „akinek a felesége is tud fejni felvessze. Eötvös u. 112. 112

Kondást
és kocsi bontozást, nőtlent. középkorú. — hosszú bizonyítvánnyal rendelkezőt keresek, vidéki tanyára azonnali belépésre. Cím a kiadóban. 67vv.

Tehenész
kiváló fejű. Jelentkezni Tejgazdaság Kishegyési ut. Hétfőn 8—12-ig. 218

Alkalmazást nyer nő

Elarusító
elarusításban jártas Petőfi téri méz, szénlerakunkba óvadékkal — felvétetik. Piac 10. 79

Jól fiző
mindenes, kizárólag hosszú bizonyítvánnyal kis családhoz január elsejére felvétetik. Péterfia 34. balra. 90

Pénztárnok
national kasszához felvétetik. Révi Ferenc, Nyugati u. 2. 199

Keresek
ügyes, gyors, főzitudó mindenest hosszú bizonyítvánnyal. Hadházi 31-f. sz. 175

Idősebb
asszonyt két gyermekhez nappali gondozásra felveszek. Árpád tér 20. Vendéglő. 18

Bejárónőt
középkorú, feltétlenül megbízható, délelőtti és délutánra koszt nélkül. Dobozy u. 17. 72

Gyakorlott
elárúsítónő kenyérüzletbe kaucióval felvétetik. Arany János u. 28. 211

Alkalmazást keres nő

500 pengő
óvadékkal állást keresek. Ajánlatokat „Pontos nő” jelígre a kiadóba. 141

Irodai
gyakorlattal bíró, perfekt gépirónő állást keres. Cím a kiadóban. 158

Diákot keres teljes ellátásra

Budapestre
költözöm január elsején diákoknak vagy varrónőnek olcsón ellátást adok. Cím a kiadóban. 177

Tűzelő anyagok

Olesó tűzifa!
Akácfa vágatlan 5 mázsa vételnél 2.60, aprított 3 P. Nagyobb vételnél jelentős engedmény. Ezenkívül tölgy- és bükkfák, külföldi kocsz, hazai szenek, brikettek a legjobb minőségben és a létező legolcsóbb áron. Prohászka és Társa Bethlen 44. Telefon 11-61. 635 XII 25-ig

Berentei
darabos szén P 2.70, Ia. poros bányakocsz P 8.10, Ia. vágott tölgyfa P 3.— métermázsánként telepen átvéve. — Házhoz szállítást mázsként 20 fillért számítunk, bármily kis mennyiséget 50 kg-s tételekben is házhoz küldünk. Vágó Rezső r.-t. fatelepe, Hid utca 12. Telefon 21-31. 1961 I-3

Berentei
szén 3.20, szagtalan, — akácfa, teljesen száraz, felaprítva, hazaszállítva 3.20 mázsként, — Schwartz. Agárdi u. 6. Telefon 32-04. 10

Prohászka és Társa
Bethlen 44. — Telefon 11-61. Ajánlanak öt mázsa vételnél külföldi kocszot, tatal brikettet legolcsóbb napi árban, nagybányai brikett 4.50 ördi szenet darabost 4.—, alacskai szenet 3.20 házhoz szállítva. Nagyobb vételnél jelentős engedmény. 416. XII-21.

Aprított fa
már 2 P 40 filléért kapható házhoz szállítva 12 fillérral drágább. Ezenkívül tölgy- és bükkfa, hazai szenek, brikettek a legjobb minőségben legolcsóbb árban. Alföldi Faértékesítő Vállalat. Cégtulajdonos: Ihász Henrik, Pesti n. 2. sz. Villamos megálló. Telefon: 31-23. 1470-yy.

3.20
prima haza szén és vágott fa. Bánya kocsz és tatali brikett olcsó árban kapható. Guttman-nál, Salétrom u. 3. Telefon 31-90. 1997 I 29-ig

Ajánlat

Cipészek
figyelmébe! Sárvári drót olcsón kapható, Zugó-utca 4. 183

Sajáttermésű,
tisztán kezelt ó és ujbork literenkénti kihordásra 46 filléért kapható. — Kiss Testvérek, Diószegi út 3. Bőrgyár. 151

Ingalancsere
Debreceni belsőségi házért adok 28 kat. hold tanyás birtokot. Máthé János, Debrecen, Varga uca 25. 134

Sodrony
ágybetétek, vaságyak, mosdók, álló fogasok stb. olcsón készülnek Ottónél, Rákóczi 13. 144

Havonta
25 P-ért reggeli, háromfogásos ebéd, vacsora kihordásra is. Bethlen u. 17. 124

Kesztyűszabást
és kézzel varrást tanít Dobai. Budapest, IV., Deák Ferenc u. 21. 64

Aromák,
zamatos kávé! Király üzletében a vevő előtt pörkölik. Dégenfeld tér 11. szán. 297-I-31

Szegedi naprika
különlegességek legolcsóbban csak Lindenföldnél Dégenfeld tér 7. szerezhető be. 95. I. 31-ig.

Aranvénkert
nem tartok tovább, miért is a raktáron levő ékszereseket nagyon olcsó áron eladom. Pollák ékszerész Piac 79. 1040-I-2-ig.

Oriási árat fizetek
aranyért, zálogcéduláért. Használt ékszeres vétele, eladása. Feldheim ékszerésznél Piac 75. Ékszer készítése, javítása legolcsóbban. 1706 I. 15-ig

Karácsonyra
mélyen leszállítottam a ficz és bársony kalap árát. Alakítások már 140-től készülnek. Tóth Mária, Nyil utca 42. 1 XII 25-ig

Téli sport.
Szakszerű korecsolya javítás és köszörülés Kosuth u. 29. Nagyvátfynál. 53

Fényképezőgép
potom olcsón alkalmi vétel: Zeiss Tessor 4.5 lencse, 9x12-es redőnyzár. — Megtekinthető Cserép látszerész, Piac 19. 93

FÉNYKÉPEZŐGÉP
9x12-es luxus kivitelű Zeissar 3.5 lencsés, pottom áron eladót Szives-séghől bemutatja Szakál fotózás, Piac 34. 94

Vízvezetékcsere
kútfúrás, javítást olcsón vállal Kiss Lajos kútfúró, Budapest — vizsgázott szerelőmester Rákóczi 31. 71

Élelmiszer, Ital

Deutsch
Lajosnál dióbél, mák, mazsola, karácsonyfacukorkák, sajtok olcsón kaphatók. 713-XII 27.

Tea-vaj
Pasztörözött tejből készült, naponként mindig friss tea-vaj ¼ kg-os csomagolásban: 80 filléért, edes fróból készült csemegeturó, körözöttnek is igen alkalmas, ¼ kg-os csomagolásban 12 filléért állandóan kapható. Cím a kiadóhivatalban.

Ujjépai
saját termésű fajboraimat olcsón mérem literenként is. Barna 10. 65

Naponta
50—60 liter tej kapható 2—3 literes tételben is. Miklós u. 36. 168

Teljestej
nagy zsirtartalmú, tisztán kezelt, házhoz szállítva megrendelhető. — Varga u. 25. 131

Sajáttermésű
jó bor 1 liter 46 fillér. Csonka u. 18. 84

Rádió

Rádió
hálózati 3 lámpás hangszóróval 60 pengőért eladó. Teleki 28. ajtó 2. 193

Hangszer

Zongorák
pianinók, bérletárban, alkalmi vételek, Bösendorfer, Ossei medein mesterhegedők. Hannel, Vár u. 1. 25 XII 25-ig

Vegyés

Patkányfogó-kutyát
fiatal veszek. Révi Nyugati utca 2. 200

Érett
trágyát veszek. Cím a kiadóban. 162

Oktatás

Magánvizsgákra,
érettségire előkészítékek középiskolai tanárok. „Studium” jelígre a kiadóhivatalban. 52

Gyenge-
és magántanulók olcsó és felelősséggel vállalt előkészítése középiskolákba. Próbatanítás díjtalan. Külön német, latin, magyar és számtan-tanítás. Értekezhetni: Sz. Papp István u. 18. szám. 120

Bútor

Eladó
egy hálószoba pulituros, darabonként is. — Martótv 13. 170

Eladó
nagyon szép új fehér háló olcsón eladó. Kassai u. 22. 117

Butorok
minden elfogadható árakban árusítanak, nagy választékban. Piac 83. udvarban. 204

Pénz

3500 pengő
privát kölcsönt első helyre keresünk. Ajánlatot „Jó kamat” jelígre. 163

Pénzkölcsönt
keresek első helyi bekebelezésre 50 holdra. Cím a kiadóban. 160

Kocsárosokkal,
vendéglősökkel üzleti összeköttetést keresünk. Cím: Kecskeméti Bor- és Terményház, Kecskemét. 107

Nyugdíjasoknak
biztos jövedelmet nyújt pénzbefektetés 5—10 ezer pengővel. Cím a kiadóban. 116

Kinek
4—7 százig készpénze van. kedden jelentkeztek. Szekeres, Bádogos-ucca 4. sz. 114

Földre,
háza bekebelezésre kölcsönt adok. „Kölcsön” jelígre a kiadóhivatalban. 217

Pár ezer pengő
befektetéssel magas jövedelmet biztosítok — „Megélhetés” biztosítva jelígre. 216

Autó, motor, kerékpár

Eladók.
500 Harley Davidson, oldalkocsis, 500 AJS motorkerékpárok kifogástalan üzemképes állapotban. Csukott kis Austin 5.4 adó lövész, 4 üléses, kis benzín- és gumifogyasztás, kifogástalan, üzemképes, 30-as rendszámmal. Csukott Chevrolet, Buick és Morris kocsik. Pataky, Erzsébet u. 32. 68

Személyautó
Chevrolet 6 hengeres, csukott, kifogástalan állapotban, Buick nyitott teljesen üzemképes állapotban, rendkívül előnyösen eladó. Hatvan u. 2. 74

Motorkerékpár
és kerékpárok, külföldi mintára gyárilag gyártott zománcozása teljes garanciával. Kovács Zoltán műszerész, Hajdúszoboszló. 96

Kereslet

Házat
vagy házhelyet havi — részletfizetésre megvételre keresek. Cím a kiadóban. 106

Vaszerzergapadot
furógépet megvételre — keresek. Garae, Király u. 3. 105

Állami
tisztviselő megvételre — keres 3—4 szobás családi házat, villamos közlelésben. Árat havi 100 pengős részletekben fizetné. Ajánlatok „Szerecsen” jelígre a kiadóba küldendők. 125

Keresek
egy jókarban tartott író gépet gépet megvételre. Böszörményi ut 20. 102

Ingóság eladás

Singer
karikahajós női varrógép eladó. Halköz utca 4. 5-ik ajtó. 188

Rézüst
kattalannal, székek, tek-nők, stlázi eladó. Barna 15. 145

Eladó
masszírozó gép és egy hangszóró. Kishegyesi út 22. 129

Betegtolókoesi
eladó. Kigyó u. 51. 140

Könyvszekrény
vitrin, komót, Biedermájér garnitúra, hencser, íróasztal eladó. Piac 44. 214

Lakást keres

Keresek
bútorozott szobát teljesen külön bejárattal — magánosnál jan. 1-ére. Cím a kiadóban. 62

Butorozott
szobát keresek azonnalra, a Mester utca környékén. Ajánlatokat írásban a szerkesztőségbe kérek. A

Kiadó lakás egy szobás

Egy
szoba, konyha, speiz kiadó. Pesti 55. 196

Egy
szoba, konyha speiz kiadó. Tanító utca 11. 186

Kiadó
udvarnyíló szoba. Kut uca 72. 137

Kiadó
jutányosan világos szaraz pincék azonnal is. Péterfia 8. 173

Egy
udvari szoba kiadó. — Szappanos u. 11. 101

Kiadó
egy szoba, konyha csendes helyen, Hatvan-uccaikert, Góhér u. 19. 101

Csapó
ucca 16. számú ujonnan renovált egyszobás és konyhás lakás január 1-ére kiadó. 81

Kigyó 31.
két udvari szoba, első szoba, konyha kiadó. 122

Kiadó
kis családi ház, szoba, konyha, előszoba, fűkamara. Kincseshegyi sorompó mellett, Ujvasutisor 4. 215

Kiadó
szoba, konyha, speiz. Mester utca 8., azonnal. 213

Leszállítva
mélyen, kiadók központon modern lakást, irodát, raktárt, Csapó 19. 206

Bethlen utcán
szép lakószoba konyhával kiadó. Bérbevehető Liedermann ügyvédnél, Kálvintér három. 218

Kiadó lakás két szobás

Két szoba,
előszobás modern lakás január 1-re kiadó Csapó utca elején. Érdeklődni dr. Asztalos ügyvédnél, Hunyadi u. 18. Telefon 15-31. 197

Kiadó
két utcai kétszobás lakás hozzávalókkal azonnal. Kazinci 12. 190

Kiadó
2 szoba, konyha, kamara március 1-től Burgondia 2. szám. 192

Kiadó
telepen egy kétszobás lakás. Értekezhetni — Gazdák Bankja: Kosuth uccán. 138

Kiadó
két szoba, előszobás udvari, nagyobb kényelmes lakás, febr. 1-31, nap u. 16. Megtekinthető délután 2—4-ig. 1986

Honvéd
u. 38. alatt 2 szoba és konyha kiadó elsőjére. 127

Kiadó lakás három szobás

3 és 4
szobás, komfortos lakások Hungária palotában májusra kiadók. 1771

Svetits
bérházban május elsőjére kettő, három és négy szobás lakások már most lekötethetők, igen előnyös feltételek mellett. 142

Háromszobás
modern lakás Hid u. 4. alatt május 1-ére kiadó, kfvánóság szerinti általakítással. Érdeklődni: Piac 32. 154

Háromszobás
modern lakás fürdőszobával azonnal kiadó. — Simonffy u. 39. 115

Háromszobás
lakás kerttel azonnalra vagy februárral kiadó. Hatvanuccaikert, Diófa uca 17. 104

Kiadó lakás nagyobb

Kiadó
május 1-ére modern öt-szobás, parkettes uccai urilakás, 2 előszobával, teljes komforttal. Ért.: házfelügyelőnél Hunyadi uca 24. 97

Viadó
május elsőjére Simonyi ut 6. négy szobás, modern szép urilakás (terasszal, loggiával.) 166

Bútorozott szoba

Különbejárattú
csinosan bútorozott szoba január egyre kiadó. Werbőczy u. 14. 37

Utcai
bútorozott szoba, kapualatti bejárattal kiadó. Pesti 55. 195

Különbejárattú
bútorozott szoba kiadó. Bethlen u. 58. 164

Bútorozott
különbejárattú szoba 10 pengőért kiadó. Mőric uca 14. 94

Különbejárattal
utcai butorozott szoba,
utcai kettő szoba, kony-
ha kiadó. Ugyanott bor
eladás. Török Bálint 3.
sz. 205

Elegánsan
butorozott különbejá-
ráttal utcai szoba kiadó. —
Werhőczy u. 14., II. em.
2. szám. 74

Központon
butorozott szoba ellá-
tással is jutányosan ki-
adó. Mester u. 7. 78

Kiadó
butorozott szoba Szé-
chenyi ut elején, Zela-
mér uca 56 82

Butorozott
szoba intelligensnek ki-
adó, esetleg konyha-
használattal. Cserepes
u. 16. 130

Különbejárattal
butorozott szoba január
1-re kiadó. Piac utca
73. 208

**Üzlet, műhely,
raktárhelyiség**

Piac u. 83.
Király uca sarkán, je-
lenleg Plattner Sándor
férfi ruhakereskedő bé-
rlésében levő saroküzlet
január 1-ére kiadó. 87

Üzlethelyiség
műhely Bethlen utca
legforgalmasabb he-
lyén azonnal béreve-
hető Liedernann ügy-
védnél. Kálvintér há-
rom. 219

Nagyforgalmu
helyen kisebb üzlethe-
lyiség kiadó. Értekezni
Goldmann, Külsővásár-
tér. 18. 194

Üzlethelyiség
bármilyen célra jutá-
nyosan kiadó. Pozsonyi
ut 8. 178

1000 ft
bekertett helyiség fate-
lepnek, egy hentesüzlet-
nek egy mézraktárnak
való helyiségek három
évre kiadók. Mikespércsi
ut 5. sz. 176

Üzlethelyiség
Piac u. 56. alatt, két-
szobás, fürdőszobás la-
kás azonnal kiadó. 135

Péterfia 52.
bolthelyiség kétszobás,
lakással január kiadó
121

Hentesnek
mészárosnak (esetleg
fióküzletnek) üzlethelyi-
ség azonnal kiadó. Ha-
lész vendéglőnél, —
Horthy kórházzal szem-
ben. 100

Kiadó
műhelyhelyiség, Csapó
u. 17. Színházátjárónál,
husz pengőért. 8

Kiadó
üzlethelyiség, szoba, és
konyha és udvaranyiló
szoba. Árnád tér 26. 66

Kiadó
bolt és pince, Csapó 9.
Értekezni: Gyermek-
menhely gondnoki la-
kás. 128

Társ

Biztos
egzisztenciát teremt. ha
nagyjövödelmü üzletem
hez betársul cirka 2000
pengő készpénz szüksé-
ges. Leveleket „Biztos
megélhetés” jellegre a
kiadóhivatal továbbítja. 148

Gazdasági eszközök

Boroshordók
prima állapotban és
5000 használt téglá el-
adó. Révi, Nyugati u. 2.
201

**Gazdasági
termények**

Cukorrépa
körülbelül 100 méter-
máza eladó. helyszínen
vagy beszállítva, Fan-
csika 14. sz. alatt, Érte-
kezni a kiadóhivatalban.
1649

Cukorrépa
mázsája 1.20, tengeri-
szár kénye 4 fillér a
városi szikgáti gazda-
ságban. Cukorrépat 10
mázsán felül beszállít-
unk. Telefon: 32—97.

**In ingatlan almi
irodák**

Eladó
kedvező fizetési felté-
telekkel, esetleg részletre
is, Kollégium mellett,
négy-szobás, fürdőszo-
bás, részben adómentes
családi ház. 22.000 pen-
gőért.

Ugyanott háromszo-
bás, kétszobás és egy-
szobás lakásokból álló
ház részletre 14.000.—
pengőért.

Déri téren, fronttal a
Muzeumra, 30 éves, tel-
jes adómentességgel be-
építhető kert házzal,
22.500 pengőért. Fele-
pénzzel átvehető.

Pestre költözködők!
Elcserélhető Vecsésen
825 n. öles kert, négy-
szobás urilakással, deb-
receni nagytelkű ház-
zal.

**Földbérlet Vámospér-
csi kövesuton 35 holdas**
búzatermő jó tanvás bir-
tok vétessel azonnal át-
adó.

Dienes József OFB.
ingatlanforgalmi iro-
dája, Fűvészkert u. 16.

Eladó föld

Husz
kat. hold szántóföld a
sámsoni határban vas-
uti állomásnál olcsón el-
adó. Értekezés Csáthy-
nál, Deák Ferenc u. 9.
136

Eladó
ondódi megállónál 3½
hold föld. Értekezni Pa-
csirta 64-b. 185

Eladó
26 holdas, tanvás föld,
Árpád tér 25. számú
ház. Veres u. 9. számú
ház. Értekezni Veres u.
9. sz. 180

Öndódon
két hold prima szántó-
föld 1300 pengőért el-
adó. Piac u. 8. Kapu-
alatti irodában. 174

Machó Ferenc
MF ingatlanforgalmi irodájának hirdetései.

Iroda: Svetits-palota. Telefon: 11—10.

Mielőtt bármilyen in-
gatlanit venne, vagy el-
adna, forduljon biza-
lommal irodámhoz. Elő-
jegyzésben kedvező fel-
tetelekkel tömérek a
kalmi vétel.

ELADÓ HÁZAK:

240.000.—
Dégenfeld téren.

70.000.—
Széchenyi,
Magoss György téren.

50.000.—
Szent Annán.

40.000.—
Méliusz téren.

35.000.—
Földi.

30.000.—
Szepességi,
Kishegyesi,
Nyiregyházán, Benes
László tér.

28.000.—
Szent Anna, —
Barna.

26.000.—
Széchenyi.

25.000.—
Bethlen.

23.000.—
Honvéd 9.

22.000.—
Simonffy.

20.000.—
Kassai uton, népfürdő
nél. vendéglővel.

19.000.—
Széchenyi.

18.000.—
Árpád tér,
Nagyváradi,
Szepességi,
Szív.

17.000.—
Maróthy Gy.
Erzsébet,
Bornemissza.

16.000.—
Jerikő,
Nap,
Berettyóújfalun, —
Horthy Miklós uccán.

15.800.—
Nvil 119.

9800.—
Német.

9500.—
Lugossy.

9200.—
Pesterzsébet, Alkot-
mány.

9000.—
István,
Szigligeti,
Iren,

8500.—
Domokos Lajos 6.

8000.—
Andrássy.

7200.—
Békési Béla.

7000.—
Berecsényi,
Rudolf,
Pesti,
Kar,

6600.—
Vendég,
Rudolf.

6300.—
Homok,

6200.—
Csap.

6000.—
Szegedy Gergely,
Móric,

6000.—
Homok uccán, ezer-
rel átvehető.

5500.—
Homok uccán, eme-
letes.

5200.—
Kis 7.

5000.—
Bálint Pap,
K Tóth.

4800.—
Bálint Pap,
Arnold.

4300.—
Német.

4200.—
Bethlen,
Kemény Zsigmond.

3800.—
Kiss

3600.—
Csigekert,
Thegze 3.

3000.—
Kovács,
Keresztési.

2200.—
Báthory 40.

2000.—
Salétrom.

1800.—
Acél.

1700.—
Maróthy György.

1600.—
Szép.

1400.—
Fülöp 33.

1300.—
Alsójózsán, templom
mellett weekendház

1100.—
Branyiskó 8.

1100.—
Fancsovits.

LAKÁS:
Piac uccán 3 szobás,
modern, olcsón átvehe-
tő.

VILLA
modern lakásokkal:

Poroszlay,
Széchenyi uccában.

HÁZHELYEK:
Központi egyetemmel
szemben, tanári villák-
nak elsőrendű.

FÖLDEK:
Elepen 20,
Kondorosnál 26—53.

Öndódon 3 és fél kat.
föld,
Püspökkladányon több
földbérlet és telek el-
adása.

OLCSÓN
vásárolhatók használt:
Mesterhegedű, gor-
donka, cimbalom, petró-
leumkályha, fényképe-
ző, nagytű, vetítógép,
mozij lencse.
Csodaszép kézimunka
ágy- és asztalterítő.
Közvetítőket díjazok.

Bakóczy László
Ingatlanforgalmi irodája, Piac u. 40.

ELADÓ HÁZAK:
Fűvészkert 9. 70.000.
Ajtó 4. 25.000.
Dózsa 1. 25.000.
Csemete 13. 24.000.
Kigyó 19. 20.000.
Csapó 62. 18.000.
Berecsényi 75. 15.000.
Városi faraktárnál

Veresgyházi Tamás 9.
15.000.
Böszörményi 91. sz.
12.000.
Csapó kert, Zrínyi 17.
11.000.
Budai Ézsaiás 26.
11.000.
Homok 88. 11.000.
Wesselényi 89. 10.000
Homokkert, Gróf Ti-
sza 12. 10.000.
Csapó kert, Kinizsi 54.
10.000.

Mikespércsi ut 46.
8000.
Nvil 22. 8000.
Feharistelen Árva 12.
7500.
Lugosi 7. 7500
Árpádtérnél Dobó 26.
6500.

Uzsó 12. 6000.
Kincseshegy Bátori
Mihály 6. 6000.
Nevásistelen Urrétje
6. 4500.
Csapó kert, Kintzi 4.
5000.

Létai ut 1-d. 4000.
Tócsó kert, Méhes 5.
4000
Tócsó kert, Méhes 6.
4000.
Tócsó kert, Szepesi
55. 3500.
Bozzaytelep, Déval
18. 3500.

Mikespércsi ut 63.
3200.
Kerekestelep Madách 7.
3200.
Csapó kert, Toldi 15.
3200.

Mikespércsi ut 84.
3000.
Szotvoritelep Kálmán
41. 2700.
Monostorpályi 88. sz.
2000.

Régiteglavető Bérko-
csis 31. 1800.
Könyök 4, háromla-
kásos, részben adómen-
tes tízezerpengős ház-
zal elcserélhető vétel-
hez négyezer készpénz
elegendő, ára 20.000.

Gyöngyvirág 5. teljes
komfortos négy-szobás
kimondottan urilakás
alkalmi vétel négyezer-
rel megvehető, ára
15.000.

Vágóhídnál Somogyi
Pál 4., modernül fel-
szerelt sertés hizlaló la-
kással, ezer négy-szobá-
s telek. 7000.

Rakovszky 31. összes
közmuvekkel, három
rendbeli lakással 4000
Öndód Verébülős 36
tizenhárom hold legpri-
mább szántó palatető-
kintű épületekkel el-
adó. Elcserélhető 25—
30 hold erdőközötti
földdel.

Ezeken kívül földek,
házak, szőlők, telkek a
leznagyobb választék-
ban.

Adásvételnél saját ér-
deklében keresse fel az
irodát. 119

Ma potom pénzért vásárolhat ingatlan
Pénze ebben a legbiztosabb.

Tisztviselők csekély tőkével lakbértörlesztéssel
kamatmentes részletfizetéssel juthatnak ingat-
lanokhoz.

HÁZKEZELÉST VÁLLALOK.

Nem érdemes vesződni lakáskiadással, mérge-
lődni a lakókkal. adóbejelentésekkel, fizetni-
valókkal; lakbérbeszedést, felmondást, mindent
elintézek a befizetett bérösszeg kettő százalékért

Eladó
Bellegelő 124. számú
tanva 36 hold földdel
vámospércsi ut 5. km
Bánk 5. szám 18 hold
földdel. Értekezni Pa-
csirta u. 39 184

Eladó
11 kat. hold föld a vá-
roshoz 7 kilométerre az
Öndódon, vasut és kö-
vesut 1 kilométer Érte-
kezni: Miklós u. 36. 167

Öndód
Vedres dűlőben 7 hold
föld eladó. Kigyó 28.
123

Mikespércsi
utfélen 2 és fél hold
OFB föld átadó. Érte-
kezni: Bérkocsis u. 14. 113

Föld
2 hold Bellegelőn és a
Tócsó kertben gyümöl-
csősnak való, eladó. Ki-
gyó u. 16. 155

Ingósvágvétel

Antik,
esetleg modern könyv-
szekrényt keresek meg-
vételre. Ajánlatot le-
írással és árral a kiadó-
ba kérek „Könyvszek-
rény” jellegre. 1957

Betegtoló
széket, puldmérleget ke-
resek. Brümmer lerakat
Simonffy u. 4. 73

Eladó ház

Sarok-u. 12.
számu ház eladó. Avv

Eladó
Andrássy ut 18. számu
ház és szőlő. 189

Laktanya utca
11. sz. családi adomen-
tes ház minden elfo-
gadható árért eladó. 202

Eladó
villaszerű adómentes új
ház. Sámsoni ut 17. 159

Köntöskert,
Szabolcs u. 23. számu
föld házzal eladó. 172

Eladó ház
főtér közelében szépen
rendezett gazdálkodó-
nak is nagyon alkalmas.
József kir. herceg u. 55.
182

Lorántffy u.
a. 6. számu ház nagy
udvarral eladó. 153

Eladó
háromszobás új ház. —
Nyil u. 49. 152

Eladó
több adómentes kis ház
telepen, részletfizetésre
is. Értekezhetni Gazdák
Bankja, Kossuth uccán.
139

Eladó ház
Teleki u. 43. 110

Sarokház
forgalmas helyen jó-
vedelmező, nagy telek-
kel eladó. Mester tizen-
öt. 111

Eladó ház
több mellékkelviséggel,
300 n. öl földdel. Ára
1600 pengő. Tócskerti,
Aczél u. 39. 98

Mielőtt
ingatlant vásárol, saját
érdekeiben keresse fel
Máté Sándor nyug. m.
kir. államp. tanácsos
ingatlanirodáját, Blahá-
né u. 14. (Rendőrpalota
mellett.) 76

Kishegyesi
nt 24. számu háromszo-
bás családi ház ötezer-
kettőszáz pengőért el-
adó. 89

Eladó
Szentanna utca 33. szá-
mu ház, építkezésre ki-
válóan alkalmas. Kizáró-
lagos megbízott Samu
János, Hunyadi utca 24.
210

Andrássy-ut 75.
eladó 3000 pengőért 2
szobás kis lakással. Ér-
tekezni Zugó 4. 212

Eladó
Royal kávéháztól két
percre kétszer 4 szobás,
fürdőszobás ház. Vétel-
ár 18.000 pengő, 6500
pengővel átvehető. Meg-
bízott Samu János, Hu-
nyadi utca 24. 210

Dienes József OFB ingatlanforgalmi irodájának hirdetései

Iroda: Fűvészkert u. 16. Irodai órák: hétköznap 8--1 és 2--6 óráig

ELADÓ HÁZAK:
50.000 pengőért:
Szent Anna 66.
48.000.—
Szappanos u. 7.
45.000.—
Vilmos császár kör-
úton.
42.000.—
Létai út 14.
Rákóczi 26.
40.000.—
Simonyi út 28.
36.000.—
Szent Anna 34.
István 45.
34.000.—
Méliusz tér 7.
30.000.—
Széchenyi út 21.
28.000.—
Honvéd 9-j.
Apaffy 16.
Kossuth ucca végén
és Vénkertben adómen-
tes villa.
26.000.—
Garai 25.
24.000.—
Rothermere 38.
Külsővásártér 8.
22.000.—
Komlóssy 43.
Simonffy 43.
21.000.—
Erőss Lajos 5-b,
Veres 19.
20.000.—
Komlóssy 46.
Csók 3.
Andrássy 101.
18.000.—
Böszörményi 20.
Vörösmarty 28.
Honvéd 9-k. 1.
17.500.—
Wesselényi 105.
17.000.—
Dugovits Titusz 9.
Bercsényi 97.
16.000.—
Erőss Lajos 13.
Bethlen 42.
15.800.—
Nyil 119.
15.000.—
Herceg 8.
Vágóhidnál, Som 6.
Délisor 23.
Szegedi Gergely 11.
Földi 3.
14.500.—
Böszörményi 79.
14.000.—
Péczeli 8.
13.000.—
Csokonai 29.
Posta 5.
Rakovszky 53.
Homok 142.
Agárdi 12.
Szegedi Gergely 18.
Szabó Kálmán 30.a.
12.500.—
Doberdó 28.
12.000.—
Teleki 15.
Domokos Lajos 14.
Szabó Kálmán 9.
Csonka 10.
István 14.
Szeremley 18.
11.000.—
Apafi 113.
Lehel 36.

Erőss Lajos 11.
Gróf Vecsey 11.
10.500.—
Nádor 24.
Eötvös 94.
Szegényházsor 32.
Lehel 53.
Kút 38., 56.
10.000.—
Kar 30.
Viola 16.
9.500.—
Homok 117.
Borz 4.
Csap 17.
Jerikó 42.
Bercsényi 56.
Csokonai 1.
9.000.—
Szigligeti 14.
Kincseshegy 18.
Árpádtér 41.
Busi 18.
8.600.—
Töhötöm 24.
8.500.—
Hortobágy uccán.
Szeffü 33.
Nádor 4.
Komáromi 3.
Honvédtemető 27/a.
Kar 35.
K. Tóth 42.
Mikes Kelemen 5.
Bihari 7.
8.000.—
Böszörményi 89.
Létai úton Debreczeni
főle.
Buday Ézsaiás 18.
Vas Gereben 3.
7.800.—
Szegedi Gergely 22.
7.600.—
Pöhltenberg 4.
Thury András 6.
7.500.—
Hegyi Mihályné 32.
Keresztesi 27.
Nyil 118.
Buday Ézsaiás 8.
Létai ucca 26.
7.000.—
Rácz Gyula 35.
Huszár Gál 51.
Sámsoni 19.
Lónyay 29.
Harsányi Gusztáv 27.
Vendég 37, 54.
Lepke 3.
Hollós 9.
6.800.—
Kuruc 78.
6.500.—
Kút 128.
Homok 18.
Thököli 3.
Vasvári Pál 12.
6.200.—
Kálmánchelyi 20.
Szabó Kálmán 7.
Csillag 54.
Pozsonyi 31.
6.100.—
Homok 76.
6.000.—
Szegényházsor 30.
Kincseshegy 17.
Gróf Leiningen 6.
Keresztesi 23.-b., 3f
Apafi 31.
Kálmánchelyi 14.
Malvin 41.
5.800.—
Klanka 38.
5.600.—
Bálint pap 5.
Keresztesi 5/h.
5.500.—
Kuruc 112.

Jánosi 59.
Keresztesi 27.
Szegényházsor 30.
5.200.—
Kút 46.
5.000.—
Móric 9.
Cserei 8.
Szabolcs 13.
Harsányi Gusztáv 30.
4.800.—
Kút 100.
Maróthy György 18.
4.600.—
Margit 16.
4.500.—
Nemes 19.
Bíró 10.
Magyar 11.
Szedes 25.
4.300.—
Kurucz 83.
4.200.—
Mező 12.
Szeffü 41.
4.000.—
Jánosi 78.
Rigó 12/b.
Vulkántelep 7.
Tóth Sándor 7.
Keletisor 3.
3.800.—
Arnold 7.
Kuruc 112. (Hegedüs-
főle.
3.600.—
Monostorpályi út 48b.
Puskástelep 62.
3.500.—
Keresztesi 8.
Malvin 5.
Kálmánchelyi 16.
3.400.—
Dévai 29.
3.200.—
Szép 7.
3.000.—
Kátztelep, Sárosi 2.
Dicsőfi 21.
Kemény 9.
Malvin 45 b.
Puskástelep 16.
Homok utcán.
2.800.—
Malvin 51.
Bajnok 50.
Mező 7.
Szép 17.
Somogyi Pál 10.
2.600.—
Szép 1/a.
Sámsoni úti sorompó-
nál Szabó-főle.
2.500.—
György 29.
2.200.—
András 12.
Fancsovits 54/b.
2.100.—
Lázár 11.
Magyar 5.
2.000.—
Som 4.
1.800.—
Király Ferenc 18.
1.700.—
Bajnok 38.
Csalogány 28.
1.600.—
Vulkántelep 8.
1.500.—
Pandur 2.
1.400.—
Wolafka 17.
Tegze 7.
Fancsovits 58.
1.250.—
Gépesz 2.
1.200.—
Vulkántelegen.

OLCSÓ KIS HÁZAK:
Határ ut 23.
Fancsovits uccán.
Vulkán telepen.
Olajútóben.

ÜZLETES HÁZAK:
Apaffi 111.
Márton Kálmán 10.
Ruyter 18.
Árpádtér 19.
Budai Ézsaiás 42.
Csokonai 23.
Csap 41.
Borz 28.
Kishegyesi 38.
Sámsoni 25.
György 3.
Székely 20.
Malvin—Honti sarok.
Sipos 6.
Kuruc 108.
Püspökladányban.

TELKEK:
Létai út 14 alatt 32
darab.
Egyetemnél.
Erdősoron.
Tüzérlaktanyánál.
Hangyánál.
Poroszlay 16.
Károly Ferenc József
19.
Hősök uccáján.
Böszörményi 83.
Bezerédi 25.
Gyár 10.
Bihari 4.
Rácz Gyula uccán.
Dévai 49.
Rigó uccán.
Báthori 17, 37.
Töhötöm 25.
Halastó 16.
Bajnok 28.
András 12.
Komlóssy 14. 60.

FÜLDEK:
Szabolcsban 760 hold.
Fáy-dűlőben 8.
Piac dűlőben 5 hold,
tanvás.
Ebesen 7 1/2.
Ebesi állomásnál 5.
Szepesen 5.
Epreskert 30.
Csökkmön 360.
Fancsikán 16 hold.

SZŐLŐK:
Ungvári kertben.
Jerikó 15.
Gyepűsor 17.
Mikepéresen.
Budaházi kertben.
Andrássy 47.
Haidubágháza.

KIADÓ:
Hüvelyes u. 3. szám
alatt háromszobás uccai
lakás azonnalra.

A hirdett ingatlanok
részletes leírása és
fényképek iródszobában
megtekinthetők. Közben
járók díjaztatnak.

KERESEK:
eladó házakat, földeket,
szőlőket, telkeket, föld-
bérleteket.

PÉNZKÖLCSÖNÖKET:
keresek megbízóim ré-
szére ingatlanra magas
kamatra, kisebb-na-
gyobb téttelekben.

DIENES JÓZSEF
OFB ingatlanforgalmi
irodája, Fűvészkert u.
16. szám.

Eladó ház hely

Eladó
Hatvanuccaikert, Góhér
u. 4. szőlő ház helynek
alkalmas, két részletben
is. Könyök u. 5. 70

Földbérlet

Kertészek!
Bérbeadó egy gőzfűtő-
ses üvegház, 2 hold ve-
teményes, gyümölcsös,
vizvezetékekkel ellátott
konyhakert. Cim István
malom portásánál. 1985

Ondódon
Cucában hat hold föld
felesbe kiadó. Jókai u.
14. száma. 132

Kiadó
Ebesen 4 hold föld 2
hold búzavetéssel. Szt.
Anna u. 27. Az üzlet-
ben. 7

Tizennyolc
magyar hold buzát is
termő föld tanyával er-
dei legeltetéssel Fan-
csikán azonnal bérbe-
adó. Bihari u. 4. 207

Eladó állatok

Eladó
három zsírterítés, darab-
ja 180—200 kiló. Dobó
u. 6. 35

Eladó
két darab fiatal prima
zsírterítés 180 kilogra-
mos. Zöldfa 11. 191

120—200
kilós zsírterítések eladó.
Thaly Kálmán u. 12.
165

180 kilós
fiatal zsírterítés eladó.
Nyil u. 20. 169

Felesbe
qulyka, kocák Ondód,
Kádárdülő 52. Dobinál.
103

Egy
darab 120—130 kg-os
sertés eladó. Székely u.
10. sz. 181

Eladó
egy könnyű fél malac.
Csokonai u. 22. sz. 149

Tehén
kettő darab kis borjá
vალადó. Érdeklődni:
Csónakázó tónál 144

Eladó
15 hónapos 200—210
kilós zsírterítés. Erőss
Lajos 13. 156

Eladó
négy darab fiatal prima
170 kilós sertés. Egyen-
ként is. Honvédtemető
ucca 33. 109

10 drb
tejmilac eladó. Diósze-
gi ut 18. Vágóhid mö-
gött. 69

Aricdalsernier
drótszerű kölykök pe-
digrések, eladók. Mai-
láth, Bułapest, Zsig-
mond u. 6. 106

Eladó
200 kg súlyu zsírterítés,
kíhasítva is. Bővebbet:
Késes u. 58. Első ajtó. 126

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF

**A Tiszántúli Könyv- és
Lapkiadó Rt. kiadása,**